

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

مجموعه بخشنامه‌های

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی

و مبارزه با پولشویی

سال ۱۴۰۰

به نام خدا

پیش‌گفتار

مجموعه پیش‌رو که مجموعه‌ای منسجم و یکپارچه از بخشنامه‌های ابلاغی مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی «سال ۱۴۰۰» می‌باشد، به سیاق سنوات قبل، گردآوری شده و در ادامه تقدیم حضور می‌گردد.

امید است انتشار این مجموعه، تسهیلگر دسترسی عموم به مقررات، ضوابط و پژوهش‌های ناظر بر شبکه بانکی کشور باشد.

حمیدرضا غنی‌آبادی

مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

پاییز ۱۴۰۱

فهرست

شماره صفحه

عنوان

- بخش اول: بخشنامه‌های اداره مطالعات و مقررات بانکی ۹
- ۱- بخشنامه شماره ۰۰/۳۱۲۹۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۸؛ تمدید مواعد قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران
شبکه بانکی کشور به مدت شش ماه ۱۰
- ۲- بخشنامه شماره ۰۰/۳۴۵۳۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۸ ابلاغ اهم تکالیف شبکه بانکی کشور مقرر در قانون
بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۱۱
- ۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۷۵۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱؛ ابلاغ مقررات ناظر بر چک‌های موردی ۱۲
- ۴- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۸۷۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱؛ ابلاغ نرخ جدید تسعیر اقلام پولی دارایی‌ها و
بدهی‌های ارزی برای گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۳۹۹ بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی ۱۷
- ۵- بخشنامه شماره ۰۰/۳۹۰۰۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲؛ ابلاغ اصلاحیه یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه
مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۱ شورای محترم پول و اعتبار در خصوص «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و
مؤسسات اعتباری غیربانکی ۱۸
- ۶- بخشنامه شماره ۰۰/۴۳۸۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸؛ ابلاغ مصوبه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در
خصوص عدم صدور گواهینامه عدم پرداخت به دلیل تعطیلی اصناف ۲۶
- ۷- بخشنامه شماره ۰۰/۵۴۸۹۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۷؛ ابلاغ مصوبه هیات عامل محترم بانک مرکزی در
خصوص اعطای تسهیلات به شرکت‌های کارگزاری و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ ۲۷
- ۸- بخشنامه شماره ۰۰/۷۰۱۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹؛ ابلاغ «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت
بر صرافی‌ها» ۲۸
- ۹- بخشنامه شماره ۰۰/۷۲۰۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۰؛ ابلاغ نسخه اصلاحی «دستورالعمل نحوه واگذاری
اموال مازاد مؤسسات اعتباری» ۴۲

- ۱۰- بخشنامه شماره ۰۰/۷۵۲۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۲؛ ابلاغ ضوابط ناظر بر تملک سهام شرکت تأمین سرمایه و واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ۴۷
- ۱۱- بخشنامه شماره ۰۰/۷۷۴۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷؛ ارسال تصویر ابلاغیه ریاست محترم جمهور با موضوع اصلاح و الحاق موادی به قانون اصلاح قانون صدور چک به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ۵۱
- ۱۲- بخشنامه شماره ۰۰/۸۱۱۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۰؛ ابلاغ مصوبات بانکی جلسه ۷۱ ستاد ملی کرونا. ۵۷
- ۱۳- بخشنامه شماره ۰۰/۸۸۹۴۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۷؛ فهرست مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده از بیماری کرونا مشمول حمایت‌های اقتصادی سال ۱۴۰۰ ۵۹
- ۱۴- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۱۹۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶؛ ابلاغ بخشنامه حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در مؤسسات اعتباری ۶۱
- ۱۵- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۷۹۰۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۵؛ ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی - ریالی ۶۶
- ۱۶- بخشنامه شماره ۰۰/۱۷۷۷۰۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۴؛ ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» ۶۸
- ۱۷- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۶۰۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰؛ ابلاغ نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای منتهی به شهریور ماه ۱۴۰۰ ۷۴
- ۱۸- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۷۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴؛ ابلاغ نحوه ارائه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه ۷۵
- ۱۹- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۷۷۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴؛ ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری» ۷۷

- ۲۰- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۸۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴؛ سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء به برخی بنگاه‌های اقتصادی..... ۸۷
- ۲۱- بخشنامه شماره ۰۰/۲۱۳۹۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷؛ ابلاغ یادداشت‌های اصلاح شده صورت‌های مالی نمونه مؤسسات اعتباری با توجه به ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری» و اصلاحیه «دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات مؤسسات اعتباری»..... ۸۸
- ۲۲- بخشنامه شماره ۰۰/۲۲۳۵۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۸؛ ابلاغ بند ۵ مصوبه هشتاد و نهمین جلسه ستاد ملی مدیریت کرونا در خصوص حمایت از تاسیسات و فعالان گردشگری..... ۹۴
- ۲۳- بخشنامه شماره ۰۰/۲۴۱۶۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲؛ ابلاغ «دستورالعمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در مؤسسات اعتباری»..... ۹۵
- ۲۴- بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۵۳۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۴؛ تاکید بر لزوم تحویل نسخه‌ای از قرارداد منعقد شده تسهیلات اعطایی به تسهیلات گیرنده، ضامن و وثیقه‌گذار..... ۱۰۰
- ۲۵- بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۶۰۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۴؛ نحوه محاسبه و تعیین میزان بخشودگی بخشی از سود مستتر در اقساط تسهیلات در صورت بازپرداخت قبل از سررسید..... ۱۰۲
- ۲۶- بخشنامه شماره ۰۰/۲۷۲۵۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۸؛ ابلاغ تمدید مهلت‌های مقرر در قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور..... ۱۰۵
- ۲۷- بخشنامه شماره ۰۰/۳۰۶۸۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۹؛ ابلاغ اصلاحیه مقررات ناظر بر اعطای چک‌های موردی..... ۱۰۶
- ۲۸- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۰۰۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹؛ ابلاغ «دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری»..... ۱۱۰
- ۲۹- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۲۳۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۱؛ ابلاغ اصلاحیه «فرم یکنواخت قرارداد خرید دین»..... ۱۱۷

- ۳۰- بخشنامه شماره ۰۰/۳۴۳۸۷۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۳؛ ابلاغ بخشنامه مربوط به لزوم تخصیص حداقل پنجاه درصد از منابع سپرده‌های تجهیز شده در هر منطقه آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی به همان منطقه..... ۱۲۸
- ۳۱- بخشنامه شماره ۰۰/۳۶۱۷۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۹؛ در خصوص لزوم اخذ صورتحساب الکترونیکی از سامانه جامع تجارت جهت اعطای تسهیلات ۱۲۹
- ۳۲- بخشنامه شماره ۰۰/۳۶۸۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷؛ ابلاغ مصوبه شورای فقهی محترم بانک مرکزی در خصوص «عقد تسهیلاتی قابل استفاده در تسهیلات اعطایی به شرکت‌های کارگزاری فعال در بازار سرمایه» ۱۳۰
- ۳۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۵۲۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ تاکید بر لزوم رعایت مفاد بخشنامه شماره ۹۹/۱۲۶۶۴۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۸ در خصوص سقف نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری ۱۳۱
- ۳۴- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۶۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری ۱۳۳
- ۳۵- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۶۸۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ نحوه محاسبه و مطالبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین برای اقساط تسهیلات اعطایی که سررسید اقساط آن‌ها مصادف با ایام تعطیلات می‌باشد..... ۱۴۹
- ۳۶- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳؛ ممنوعیت اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات و تاکید بر ممنوعیت بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان در قالب انواع سپرده‌ها ۱۵۰
- ۳۷- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۶۹۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴؛ ابلاغ نرخ تسعیر اقلام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۴۰۰ ۱۵۱

- ۳۸- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۸۹۹۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۶؛ ابلاغ مصوبه هیأت عامل بانک مرکزی متضمن تاکید بر ممنوعیت بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از هرگونه سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات از جمله خرید زمین، خرید و ساخت مجتمع‌های تجاری، اداری، مسکونی و مراکز خرید. ۱۵۲
- بخش دوم: بخشنامه‌های اداره مجوزهای بانکی..... ۱۵۳
- ۱- بخشنامه شماره ۰۰/۲۲۰۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۹؛ ابلاغ «راهنمای نحوه ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از مؤسسه اعتباری و برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری»..... ۱۵۴
- ۲- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۵۶۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴؛ ابلاغ «راهنمای ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه کاری آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری» ۱۵۶
- ۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۵۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۲؛ ابلاغ بخشنامه مربوط به استفاده از کدهای پاسخ سریع (QR Code) به جای مجوزهای کاغذی متحدالشکل شعبه، باجه و دفتر نمایندگی ۱۵۸
- بخش سوم: بخشنامه‌های اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم..... ۱۶۰
- ۱- بخشنامه شماره ۰۰/۱۹۶۵۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۶ موضوع ابلاغ دستورالعمل نحوه صدور کارت پرداخت ریالی برای اشخاص حقیقی خارجی ۱۶۱
- ۲- بخشنامه شماره ۰۰/۲۲۰۰۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ موضوع راهنمای چگونگی اجرای دستورالعمل شفاف سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص ۱۶۲
- ۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۷۴۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ موضوع اطلاعات مورد نیاز حساب‌برسان در اجرای تکالیف ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی ۱۶۴
- ۴- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۱۵۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ موضوع ارائه اطلاعات درخواستی اداره مهندسی نرم افزار از بانک‌های عامل کشور ۱۷۲
- ۵- بخشنامه شماره ۰۰/۱۶۱۹۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۰ موضوع فعال نمودن شناسه شهاب اشخاص در حال تصفیه تا زمان اعلام ختم تصفیه آن‌ها..... ۱۷۴

- ۶- بخشنامه شماره ۰۰/۱۹۴۲۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۰ در خصوص ارائه خدمت به اتباع خارجی کارت‌های آمایش (۱۶) ۱۷۵
- ۷- بخشنامه شماره ۰۰/۲۴۱۸۰۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ موضوع ابلاغ دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری ۱۷۸
- ۸- بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۵۴۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۴ موضوع تمدید ارائه خدمت به اتباع خارجی؛ کارت های آمایش (۱۶) ۱۸۱
- ۹- بخشنامه شماره ۰۰/۲۷۳۹۲۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۰ موضوع اهم مقررات نظارتی ۱۸۲
- ۱۰- بخشنامه شماره ۰۰/۳۰۸۳۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۳ موضوع لزوم ثبت کامل اطلاعات پایه و ذینفعان نهایی در پروفایل سیستمی مشتریان ۱۸۶
- ۱۱- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۲۴۳۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۱ موضوع ابلاغ دستورالعمل اصلاحی شفاف سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص ۱۸۸
- ۱۲- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۵۹۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۳ موضوع ابلاغ دستورالعمل نحوه مدیریت ریسک‌های مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در روابط کارگزاری بانکی ۱۹۰
- ۱۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۵۳۸۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۲ موضوع تاکید بر عدم دریافت روگرفت مدارک هویتی اشخاص حقیقی ایرانی و دریافت کد رهگیری از سامانه استعلام اطلاعات هویتی سازمان ثبت احوال کشور ۱۹۲
- ۱۴- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۶۹۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ موضوع ابلاغ دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیرحضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ۱۹۳

بخش اول:

بخشنامه‌های اداره مطالعات و مقررات بانکی

۱- بخشنامه شماره ۲۱۳۹۳/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۸؛ تمدید مواعد قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی

کشور به مدت شش ماه

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۲۹۷۰۰۴ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۸، موضوع ابلاغ مصوبه چهل و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۵ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در خصوص تمدید مواعد مقرر در «قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور»، بدین وسیله مفاد بند (۴) مصوبات شصت و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در این رابطه را به شرح ذیل به استحضار می‌رساند:

«به سبب استمرار شرایط ناشی از بیماری کرونا و اثرات تعطیلی‌های وضع شده برای مشاغل و کسب و کارها،

مهلت‌های زمانی مندرج در بند هفتم مصوبه جلسه چهل و هفتم ستاد ملی مدیریت کرونا مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۵ در

زمینه (قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور)، به مدت شش ماه تمدید می‌گردد.»

بر همین اساس مهلت مندرج در قانون مزبور، برای اشخاص مشمولی که تاکنون نتوانسته‌اند از مزایای قانون مذکور بهره‌مند شوند برای تسلیم تقاضا به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۰، برای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به منظور محاسبه مانده بدهی مشتری وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی تا پایان مرداد ماه سال ۱۴۰۰ و برای اشخاص مشمول به منظور تسویه نقدی مانده بدهی تا پایان شهریور ماه سال ۱۴۰۰، تمدید می‌گردد.

با عنایت به مراتب پیش گفته، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۲- بخشنامه شماره ۰۰/۳۴۵۳۲ مورخ ۰۸/۰۲/۱۴۰۰ ابلاغ اهم تکالیف شبکه بانکی کشور مقرر در قانون بودجه سال

۱۴۰۰ کل کشور

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک

مشترک ایران - ونزوئلا

باسلام؛

احتراماً، بدین وسیله اهم تکالیف شبکه بانکی کشور مقرر در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور به شرح زیر

جهت استحضار و صدور دستور مقتضی اعلام می‌گردد:

- **جز (۲-۳) بند (الف) تبصره (۲)** - بانک‌های دولتی مکلفند همکاری‌های لازم در اخذ سفارش‌های خرید و فروش واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق و یا سهام موضوع این جزء را از طریق شعب خود انجام دهند.
- **بند (ح) تبصره (۲)** - هرگونه توثیق سهام شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری نزد مؤسسات مالی و اعتباری جهت اخذ تسهیلات، جز با تأیید کتبی وزیر امور اقتصادی و دارایی ممنوع می‌باشد.
- **بند (ز) تبصره (۱۸)** - به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی اجازه داده می‌شود از محل منابع خود از جمله منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مازاد در هر یک از طرح (پروژه)‌های بزرگ زیربنایی و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نظیر طرح‌های آزادراهی و بزرگراهی و راه‌های اصلی، صنعتی و تولیدی در قالب تأمین مالی و تملک و ایجاد شرکت و صندوق طرح (پروژه) و حداکثر تا سقف چهل درصد (۴۰٪) از سرمایه پایه خود (با احتساب سهم سرمایه‌گذاری در شرکت‌های مرتبط با فعالیت بانکداری) مشارکت نمایند. بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند حدکثر ظرف مدت پنج سال پس از بهره‌برداری از طرح‌های صنعت و تولیدی مذکور نسبت به واگذاری آن‌ها اقدام نمایند. در غیر این صورت با گذشت پنج سال از تاریخ بهره‌برداری مشمول جریمه‌های ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شوند.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به

تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۷۵۸ مورخ ۰۲/۱۱/۱۴۰۰؛ ابلاغ مقررات ناظر بر چک‌های موردی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی پیرامون اجرای احکام و تکالیف مقرر در اصلاحات سال ۱۳۹۷ قانون صدور چک و در اجرای تکلیف مقرر در تبصره ۲ ذیل ماده (۶) اصلاحی سال ۱۳۹۷ قانون صدور چک که اشعار می‌دارد: «بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، ضوابط و زیرساخت خدمات برداشت مستقیم را به صورت چک موردی برای اشخاصی که دسته چک ندارند، به صورت یکپارچه در نظام بانکی تدوین و راه‌اندازی نماید تا بدون نیاز به اعتبارسنجی، رتبه‌بندی اعتباری و استفاده از دسته چک، امکان برداشت از حساب این اشخاص برای ذی‌نفعان معین فراهم شود. در صورت عدم موجودی کافی برای پرداخت چک موردی، صاحب حساب تا زمان پرداخت دین، مشمول موارد مندرج در بندهای (الف) تا (د) ماده (۵) مکرر این قانون و نیز محرومیت از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده از چک موردی می‌باشد» به پیوست «مقررات ناظر بر اعطای چک موردی» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۷ «کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی»، جهت استحضار ایفاد می‌گردد. شایان ذکر است، «چک موردی» در راستای اهداف مورد اشاره در قانون، با رعایت شرایط مندرج در ضوابط مقرراتی پیوست واجد مختصات زیر است:

- استفاده از چک موردی مستلزم داشتن حساب جاری بدون دسته‌چک نزد بانک محال‌علیه بوده و صدور آن مستلزم ثبت مراتب در سامانه صیاد است.
- حداکثر تعداد چک موردی قابل اعطاء به هر مشتری در شبکه بانکی کشور در هر تقاضا حداکثر دو فقره و در مجموع سالانه، حداکثر ۵ فقره می‌باشد.
- سقف مبلغ کلی مجاز سالانه برای صدور چک موردی، بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۷) دستورالعمل اجرایی ماده (۶) اصلاحی قانون (موضوع بخشنامه شماره ۹۹/۳۳۱۴۲۹ مورخ ۱۰/۱۶/۱۳۹۹) می‌باشد.
- چک موردی غیرقابل انتقال به غیر بوده و صرفاً توسط شخصی که چک موردی در وجه او صادر شده، قابل تسویه است.
- از حیث ترتب آثار و احکام حقوقی و ضمانت اجرا، چک موردی مشمول تمامی احکام قانونی و ضوابط مقرراتی ناظر بر چک‌های عادی به استثنای الزامات ناظر بر اعتبارسنجی متقاضی می‌گردد.

خاطر نشان می‌سازد، مقررات فوق‌الذکر از مرداد ماه سال جاری لازم‌الاجرا می‌باشد. ضمناً، در اجرای تکلیف مقرر در بند «ب» ماده (۵) مکرر قانون صدور چک (اصلاحی ۱۳۹۷) که اشعار می‌دارد؛ بانک‌ها مکلفند بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن یا کسری مبلغ چک در سامانه بانک مرکزی، نسبت به مسدود کردن وجوه کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی متعلق به صادرکننده چک، به میزان کسری مبلغ چک، به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی اقدام نمایند. سازوکار و ترتیبات مربوط به انسداد وجوه حساب‌ها و کارت‌های بانکی متعلق به صادرکننده چک برگشتی نزد بانک یا مؤسسه اعتباری به میزان کسری مبلغ چک در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۸ هیأت عامل محترم بانک مرکزی به تصویب رسید که به شرح ذیل جهت استحضار ابلاغ می‌گردد:

۱-۱- در خصوص نحوه انتخاب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، اولویت به ترتیب با بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی خواهد بود که مجموع موجودی حساب‌های سپرده متناظر (ریالی یا ارزی) صادرکننده چک نزد آنها، بالاترین رقم باشد.

۱-۲- در خصوص نحوه انتخاب حساب‌های سپرده، اولویت به ترتیب با حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت، سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز و سپرده قرض‌الحسنه جاری صادرکننده چک خواهد بود.

۱-۳- در مورد حساب‌های مشترک، نحوه اقدام به شرح ردیف‌های فوق‌الذکر و بر مبنای سهم‌الشرکه صادرکننده در حساب‌های مشترک می‌باشد.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخش‌نامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی»

مقدمه:

با استناد به تبصره (۲) ذیل ماده (۶) اصلاحی «قانون صدور چک» مصوب سال ۱۳۹۷ مجلس شورای اسلامی، مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی» به شرح زیر تدوین می‌گردد:

فصل نخست: تعاریف

ماده ۱ - در این دستورالعمل عناوین زیر به جای عبارات مربوط به کار می‌رود:

۱-۱- **چک موردی:** نوعی از چک که به صورت موردی، در راستای اهداف مورد اشاره در قانون، با

رعایت شرایط مندرج در این دستورالعمل، به مشتری حقیقی فاقد دسته‌چک اعطا می‌گردد.

۱-۲- **قانون:** «قانون صدور چک» مصوب سال ۱۳۵۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛

۱-۳- **مشتری:** به شخص دارای «حساب جاری» فاقد دسته چک در شبکه بانکی کشور که

متقاضی استفاده از «چک موردی» است، اطلاق می‌گردد.

۱-۴- **دارنده چک موردی:** به شخص حقیقی یا حقوقی که چک موردی در وجه وی صادر گردیده

اطلاق می‌گردد.

۱-۵- **سامانه صیاد:** سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی دسته چک و ثبت نقل و انتقال چک نزد

بانک مرکزی؛

۱-۶- **حساب جاری:** حسابی است که بانک بر اساس قرارداد منعقد شده با متقاضی، به منظور قبول

سپرده قرض الحسنه جاری به ریال، به نام وی افتتاح می‌نماید؛

فصل دوم: شرایط اعطای چک موردی و استفاده از آن

ماده ۲ - اعطای چک موردی به مشتری باید از طریق سامانه صیاد با دریافت شناسه یکتا برای هر برگ

چک موردی انجام پذیرد و مستلزم رعایت فرآیندها و الزامات ناظر بر اعتبارسنجی و رتبه‌بندی

اعتباری نمی‌باشد.

ماده ۳ - اعطای چک موردی به مشتریان زیر ممنوع است:

۳-۱- اشخاص ورشکسته؛

۳-۲- اشخاص معسر از پرداخت محکوم‌به؛

۳-۳- وکیل/نماینده صادرکننده (امضاءکننده) چک برگشتی رفع سوءاثر نشده از طرف اشخاص صاحب حساب وفق شرایط مقرر در قانون؛

۳-۴- اشخاص دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده اعم از موردی و عادی؛

۳-۵- اشخاصی که بنا به رأی قطعی مراجع قضایی حسب مفاد قوانین مربوط از جمله موارد مقرر در قانون، به محرومیت از داشتن دسته چک و چک موردی محکوم شده‌اند؛

۳-۶- اشخاصی که حساب جاری آن‌ها به دلایل قانونی یا حسب تصمیم مرجع قضایی مسدود گردیده و برداشت از آن ممنوع است؛ به استثنای مواردی که صرفاً بخشی از موجودی حساب جاری مشتری مسدود شده و برداشت مابقی موجودی حساب جاری وی امکان‌پذیر است؛

۳-۷- اشخاص ورشکسته، معسر از پرداخت محکوم به یا دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده که مطابق حکم مقرر در تبصره ۲ ذیل ماده (۲۱) مکرر قانون، به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی اقدام می‌کنند؛

ماده ۴ - استفاده از چک موردی مستلزم داشتن حساب جاری نزد بانک محال‌علیه بوده و صدور آن مستلزم ثبت مراتب در سامانه صیاد است.

ماده ۵ - در صورت عدم پرداخت وجه چک موردی به دلیل نداشتن موجودی کافی یا تحقق هر یک از علل مقرر در قانون برای برگشت چک (به استثنای برگشت چک به علت دستور عدم پرداخت موضوع ماده ۱۴ قانون)، صاحب حساب و وکیل یا نماینده امضاءکننده چک از طرف وی تا زمان پرداخت دین ناشی از چک مزبور، مشمول محرومیت‌های مندرج در ذیل ماده (۵) مکرر الحاقی به قانون و نیز محرومیت از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده مجدد از چک موردی می‌باشد.

ماده ۶ - حداکثر تعداد چک موردی قابل اعطاء به هر مشتری در شبکه بانکی کشور در هر تقاضا حداکثر دو فقره و در مجموع سالانه، حداکثر ۵ فقره می‌باشد.

تبصره ۵ - اعطای چک موردی به مشتری تا قبل از تعیین تکلیف چک‌های موردی قبلی اعطایی به وی در سامانه صیاد یا ارائه آن‌ها به بانک، ممنوع است.

ماده ۷ - سقف مبلغ کلی مجاز سالیانه برای صدور چک موردی، بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۷) دستورالعمل اجرایی ماده (۶) اصلاحی قانون می‌باشد.

ماده ۸ - دارنده چک موردی می تواند آخرین وضعیت صادرکننده چک موردی شامل سابقه چک برگشتی در سه سال اخیر و میزان تعهدات چک های تسویه نشده را از طریق سامانه صیاد استعلام نماید.

ماده ۹ - چک موردی غیرقابل انتقال به غیر بوده و صرفاً توسط شخصی که چک موردی در وجه او صادر شده، قابل تسویه است.

ماده ۱۰ - تسویه چک موردی منوط به ثبت مشخصات آن و نیز ثبت عملیات تسویه آن در سامانه صیاد است.

فصل سوم: سایر الزامات

ماده ۱۱ - سایر ضوابط و الزامات ناظر بر چک های موردی که در این دستورالعمل ذکر نشده است، حسب مورد تابع مفاد قانون می باشد.

مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی» در قالب یازده ماده و یک تبصره، در چهل و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری به تصویب رسید.

۴- بخشنامه شماره ۳۷۸۷۳/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱؛ ابلاغ نرخ جدید تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی

برای گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۳۹۹ بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۴۱۷۳۷۴ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ موضوع اعلام نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی شبکه بانکی کشور برای گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۳۹۹، به استحضار می‌رساند، حسب مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۸ هیأت عامل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مقرر گردید:

«نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی برای گزارشگری مالی

پایان سال مالی ۱۳۹۹ به منظور اعمال در دفاتر بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و تهیه صورت‌های مالی، مبلغ

۱۹۰،۰۰۰ ریال برای هر یورو (مبلغ ۱۵۹،۰۰۰ ریال برای هر دلار آمریکا) و سایر سعار بر مبنای نرخ برابری آن به

یورو در پایان اسفند ماه سال ۱۳۹۹ تعیین شود.»

در پایان، ضمن اعلام این که سایر مفاد بخشنامه شماره ۹۸/۴۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ همچنان معتبر و قابل استناد می‌باشد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۵- بخشنامه شماره ۰۰/۳۹۰۰۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲؛ ابلاغ اصلاحیه یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای محترم پول و اعتبار در خصوص «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۸/۲۱۴۸۸۸ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۸ موضوع ابلاغ «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» به شبکه بانکی کشور، به استحضار می‌رساند؛ با عنایت به برخی بازخوردها و ملاحظات واصله، پیشنهاد اعمال اصلاحاتی به شرح ذیل در بندهای (۲-۱-۹) و (۲-۲-۹) دستورالعمل مذکور در یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای محترم پول و اعتبار مطرح و به شرح ذیل مورد تصویب قرار گرفت:

۱- اصلاح بند (۲-۱-۹):

«فاقد سابقه بدهی غیر جاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی یک سال گذشته باشد.»

۲- اصلاح بند (۲-۲-۹):

«فاقد سابقه بدهی غیر جاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی دو سال گذشته باشد.»

با عنایت به مراتب فوق و ضمن ایفاد نسخه اصلاحی دستورالعمل یادشده، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط و همچنین سهامداران عمده آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

بسمه تعالی

شورای پول و اعتبار در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۲ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۱) قانون اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، مصوب ۱۳۹۷ و ماده (۱۸) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» را به شرح زیر تصویب کرد.

فصل ۱- تعاریف

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی غیردولتی یا بانک‌های دولتی که سهام آن‌ها واگذار می‌شود و به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد.

۱-۳- مالک واحد: به شخص حقیقی یا حقوقی، به طور مستقل یا به بیش از یک شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌شود که دارای روابط مالی، خویشاوندی (سببی یا نسبی)، نیابتی، وکالتی یا مدیریتی با یکدیگر می‌باشند.

۱-۴- تملک سهام: خرید سهام، تبدیل اوراق بهادار قابل تبدیل به سهام در زمان سررسید، تحصیل سهام مؤسسه اعتباری در قبال مطالبات و یا سایر موارد از جمله تعهد پذیره‌نویسی که منجر به مالکیت سهام مؤسسه اعتباری موجود یا در شرف تأسیس گردد.

۱-۵- واحد تابعه: شخص حقوقی است که بیش از ۵۰ درصد سهام و یا سرمایه دارای حق رای آن به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تا دو سطح متعلق به یک شخص است.

۱-۶- واحد وابسته: شخص حقوقی است که حداقل ۲۰ درصد و حداکثر ۵۰ درصد سهام یا سرمایه دارای حق رای آن به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تا دو سطح متعلق به یک شخص است.

۱-۷- خویشاوند سببی و نسبی: اقارب نسبی و سببی درجه یک از طبقه اول آنها.

فصل ۲- کلیات

ماده ۲- مالک واحد صرفاً در چارچوب مفاد این دستورالعمل مجاز به تملک سهام مؤسسه اعتباری می‌باشد.

ماده ۳- مصادیق مالک واحد به شرح زیر است:

۳- ۱- شخص حقیقی یا حقوقی به طور مستقل؛

۳- ۲- اشخاص حقیقی دارای روابط خویشاوندی سببی و نسبی؛

۳- ۳- اشخاص حقیقی و حقوقی دارای روابط مالی، شامل:

۳- ۳- ۱- مجموعه شخص حقیقی و واحد(های) تابعه و یا وابسته به وی و یا خویشاوند سببی و نسبی وی؛

۳- ۳- ۲- مجموعه شخص حقوقی، واحد(های) تابعه و یا وابسته آن و واحدهایی که شخص حقوقی، واحد

تابعه یا وابسته آن هاست؛

۳- ۴- اشخاص حقوقی دارای روابط مدیریتی شامل:

۳- ۴- ۱- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگری که بیش از نیمی از اعضای هیأت مدیره آن‌ها مشترک

می‌باشد؛

۳- ۴- ۲- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگری که رئیس هیأت مدیره آن‌ها مشترک می‌باشد؛

۳- ۴- ۳- مجموعه شخص حقوقی و شخص حقیقی که وی و یا خویشاوند سببی و نسبی وی در آن‌ها عضو

هیأت مدیره و یا مدیرعامل باشند؛

۳- ۴- ۴- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگری که قادر به تعیین حداقل یک عضو هیأت مدیره در آن

می‌باشد؛

۳- ۵- اشخاص دارای روابط نیابتی شامل شخص حقیقی یا حقوقی با شخص یا اشخاص دیگر که از طریق روابط

نماینده‌گی قراردادی نظیر وکالت، نمایندگی قانونی یا قضایی و یا سایر روابط نیابتی، در تملک سهام مؤسسه

اعتباری و حقوق ناشی از آن، دارای منافع مشترک می‌باشند.

۳- ۶- سایر مصادیق: روابط دیگری که به تشخیص بانک مرکزی، ماهیتاً مشابه مصادیق مذکور در ردیف‌های (۳)-

(۳) الی (۵-۳) این ماده باشند.

ماده ۴- مفاد این دستورالعمل برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی یکسان می‌باشد، مگر آن که در این

دستورالعمل ترتیبات دیگری صراحتاً مقرر شده باشد.

ماده ۵- تملک سهام توسط مالک واحد، تا سقف ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری بدون نیاز به اخذ مجوز بانک مرکزی

و با رعایت سایر مقررات لازم‌الاجرا، مجاز است.

تبصره- سهامداران دارای کمتر از ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری و یا تقاضاهای جدید تملک کمتر از ۱۰ درصد

سهام مؤسسه اعتباری که همراه با سایر اشخاص در قالب مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این

دستورالعمل، دارای سطوح بیش از ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری شوند، برای تملک سهام مؤسسه اعتباری، باید نسبت به اخذ مجوز از بانک مرکزی اقدام کنند.

ماده ۶- بانک مرکزی، جهت انجام برر سی‌های لازم در چارچوب مفاد این دستورالعمل، در فواصل زمانی حداکثر سه ماهه، نسبت به دریافت فهرست سهامداران دارای بیش از یک (۱) درصد سهام مؤسسه اعتباری همراه با اطلاعات کامل مربوط به آن‌ها از سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام می‌نماید.

فصل ۳- حدود مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد

ماده ۷- برای هر شخص به طور مستقل و یا با مشارکت دیگران در قالب یکی از مصادیق مالک واحد، تملک سهام در سطوح بالای ۱۰ درصد حداکثر یک مؤسسه اعتباری مجاز است.

ماده ۸- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد در سطوح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد با موافقت هیأت عامل بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۹- برای دو سطح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد مالکیت سهام مؤسسه اعتباری، مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این دستورالعمل که متقاضی مجوز هستند، با رعایت شرایط زیر حسب مورد، پس از اخذ مجوزهای موضوع ماده (۸) این دستورالعمل، مجاز به تملک سهام در سطوح مذکور می‌باشند:

۹- ۱- برای سطح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد

۹- ۱- ۱- فاقد بدهی غیرجاری به شبکه بانکی کشور باشد؛

۹- ۱- ۲- فاقد سابقه بدهی غیرجاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی یک سال گذشته باشد؛

۹- ۱- ۳- فاقد سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده در شبکه بانکی کشور باشد؛

۹- ۱- ۴- بر اساس استعلام از سازمان امور مالیاتی کشور و گمرک جمهوری اسلامی ایران، فاقد بدهی قطعی مالیاتی و گمرکی باشد؛

۹- ۱- ۵- فاقد سابقه محکومیت کیفری مؤثر باشد؛

۹- ۱- ۶- منشأ سرمایه آن‌ها در چارچوب قانون و مقررات مبارزه با پول‌شویی، شفاف و قابل احراز باشد و از محل تسهیلات از شبکه بانکی تأمین نشده باشد؛

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای پول و اعتبار

۹- ۱- ۷- به موجب حکم صادره از مراجع ذی صلاح و یا سایر مقررات لازم‌الاجرا، از تملک سهام مؤسسات اعتباری و حق تصدی سمت در زمینه‌های اقله صادی، حقوقی، بانکداری، مالیات، تجاری و بازرگانی منع نشده باشد؛

۹- ۱- ۸- دارای تأییدیه صلاحیت عمومی از حوزه حراست بانک مرکزی باشد.

۹- ۲- سطح بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد

۹- ۲- ۱- دارای شرایط موضوع ردیف (۹-۱) به استثنای بند ۹-۱-۲ این ماده باشد؛

۹- ۲- ۲- فاقد سابقه بدهی غیرجاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی دو سال گذشته باشد؛^۲

۹- ۲- ۳- به عنوان سهامدار عمده، فاقد حکم ورشکستگی به تقصیر و یا ناشی از تقلب در شرکت‌های ورشکسته طی ۵ سال گذشته باشد؛

۹- ۲- ۴- اشخاص حقیقی و حقوقی دارای حداقل ۸۰ درصد مجموع سهام تحت تملک مالک واحد، دارای فعالیت، تجارب و سوابق کاری مؤثر در زمینه پولی و یا مالی به تشخیص بانک مرکزی باشند؛

۹- ۲- ۵- دارای برنامه عملیاتی مورد تأیید بانک مرکزی برای اداره امور مؤسسه اعتباری باشد.

فصل ۴- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد خارجی (غیر ایرانی)

ماده ۱۰- اشخاص حقیقی خارجی و یا اشخاص حقوقی غیردولتی خارجی می‌توانند با رعایت شرایط موضوع ماده (۹)، حسب مورد و پس از اخذ مجوزهای موضوع ماده (۸)، در چارچوب این دستورالعمل اقدام به تملک سرمایه مؤسسه اعتباری نمایند.

ماده ۱۱- در این دستورالعمل، اشخاص زیر، خارجی محسوب می‌شوند:

الف- شخص حقیقی که تابعیت ایران را نداشته باشد؛

ب- شخص حقوقی که بیش از ۵۰ درصد سهام آن متعلق به اشخاص خارجی باشد؛

ج- مؤسسه اعتباری و سایر شرکت‌هایی که در ایران، تحت عنوان مؤسسه اعتباری / شرکت خارجی به ثبت رسیده است.

ماده ۱۲- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص خارجی در سطوح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد با موافقت هیأت عامل بانک مرکزی مجاز است.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای پول و اعتبار

ماده ۱۳- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط دولت‌های خارجی و اشخاص حقوقی دولتی خارجی، ممنوع است.
تبصره- ملاک دولتی بودن شخص خارجی موضوع این ماده، قوانین داخلی کشور متبوع شخص خارجی و به تأیید مراجع ذیصلاح می‌باشد.

ماده ۱۴- حداکثر میزان جمعی تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص خارجی، ۴۰ درصد سهام آن مؤسسه اعتباری می‌باشد.

فصل ۵- اعطای مجوز به متقاضیان تملک سهام مؤسسه اعتباری

ماده ۱۵- مالک واحد موضوع ماده (۸) این دستورالعمل، موظف است مدارک و اطلاعات زیر را جهت اخذ مجوز، به بانک مرکزی ارائه دهد:

۱۵-۱- تعداد سهام مورد تقاضا جهت تملک؛

۱۵-۲- اسناد و مدارک معتبر جهت احراز شرایط مندرج در ماده (۹) این دستورالعمل، حسب مورد؛

۱۵-۳- صورت‌های مالی حسابرسی شده سه سال گذشته، برای اشخاص حقوقی؛

۱۵-۴- اطلاعات کامل مالکان به انضمام اطلاعات مربوط به هیئت مدیره، مدیر عامل و سایر مدیران مالکان مذکور؛

۱۵-۵- فهرستی از سهامداران دارنده حداقل ۵ درصد سهام مالکان موضوع ردیف ۱۵-۴؛

۱۵-۶- اظهارنامه حاوی اطلاعات مربوط به دارایی و بدهی به همراه اطلاعات مربوط به درآمد و سایر جریان‌های نقدی، برای اشخاص حقیقی؛

۱۵-۷- فرم تکمیل شده اطلاعات مربوط به آن دسته از سهامداران مؤسسه اعتباری که به سبب نوع ارتباط با متقاضی، مشمول مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این دستورالعمل قرار گرفته و نیز ارائه اطلاعات مربوط به تملک‌های غیرمستقیمی که از طریق این تقاضا شکل می‌گیرد؛

۱۵-۸- تعهدنامه‌ای مبنی بر رعایت الزامات این دستورالعمل.

ماده ۱۶- بانک مرکزی پس از دریافت اطلاعات و مدارک کامل موضوع ماده (۱۵) و دریافت پاسخ استعلام‌های مربوط، حداکثر ظرف مدت یک ماه، نتیجه بررسی را مبنی بر پذیرش یا عدم پذیرش، به متقاضی اعلام می‌نماید.

ماده ۱۷- مؤسسه اعتباری موظف است، به نحوی که بانک مرکزی تعیین می‌کند، اطلاعات تمام سهامداران با جزئیات نقل و انتقال سهام توسط آن‌ها و موارد نقض حدود تملک سهام موضوع این دستورالعمل را به بانک مرکزی ارائه نماید.

فصل ۶- تملک سهام بیش از حدود مجاز مقرر در این دستورالعمل

ماده ۱۸- مالک واحدی که دارنده سهام هر یک از مؤسسات اعتباری بیش از حدود مجاز می‌باشد، مکلف است ظرف مدت حداکثر شش ماه نسبت به اخذ مجوز لازم برای هر سطح، اقدام و یا مازاد سهام خود را واگذار نماید.

تبصره- مالک واحدی که بنا به دلایل قهری از جمله ارث، مالک سهام هر یک از مؤسسات اعتباری بیش از حدود مجاز مقرر در این دستورالعمل شود، مکلف است ظرف مدت یک سال از زمان وقوع حادثه قهری، نسبت به اخذ مجوز لازم برای هر سطح، اقدام و یا مازاد سهام خود نسبت به حدود مجاز را واگذار نماید.

ماده ۱۹- مالک واحدی که پس از سپری شدن مهلت‌های تعیین شده در این دستورالعمل، بدون مجوز لازم، همچنان دارنده سهام هر یک از مؤسسات اعتباری به میزانی بیش از حدود مجاز باشد، نسبت به مازاد سقف مجاز، در مجامع عمومی صاحبان سهام مؤسسه اعتباری ذی‌ربط حق رأی نخواهد داشت و طبق اعلام بانک مرکزی حق رأی ناشی از سهام مازاد در مجامع عمومی به وزارت امور اقتصادی و دارایی تفویض می‌شود. همچنین، درآمدهای حاصل از سود سهام توزیع شده و حق تقدم فروش رفته نسبت به سهام مازاد، مشمول مالیات با نرخ ۱۰۰ درصد می‌شود.

تبصره ۱- مالک واحدی که به هر نحو، بدون اخذ مجوز از بانک مرکزی، اقدام به تملک سهام مؤسسه اعتباری در سطوحی بیش از حدود مقرر در این دستورالعمل نماید، مشمول مفاد ماده (۱۹) می‌گردد.

تبصره ۲- مسئولیت حسن اجرای مفاد ماده (۱۹) این دستورالعمل و اعلام نتیجه آن به بانک مرکزی به عهده مؤسسه اعتباری می‌باشد.

ماده ۲۰- بانک مرکزی همراه با صدور مجوز برگزاری مجامع، موارد تخطی مالک واحد در خصوص حدود تملک سهام مؤسسه اعتباری، موضوع این دستورالعمل، که بر اساس آخرین اطلاعات در دسترس شناسایی کرده است را برای طرح در مجمع به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

فصل ۷- ابطال مجوز تملک سهام

ماده ۲۱- بانک مرکزی می‌تواند با تصمیم هیأت انتظامی بانک‌ها، مجوز تملک سهام توسط مالک واحد در سطوح بیش از ۱۰ درصد را ابطال کند. برخی از اهم موارد ابطال، به شرح زیر می‌باشد:

۲۱- ۱- متقاضی، شرایط تملک سهام مؤسسه اعتباری در چارچوب این دستورالعمل را از دست بدهد؛

۲۱- ۲- متقاضی، بر اساس آرایه اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده، مدارک و اسناد غیرمعتبر یا جعلی و یا کتمان اطلاعات مؤثر حسب تشخیص بانک مرکزی، مجوز موضوع این دستورالعمل را اخذ کرده باشد؛

۲۱- ۳- مالک واحد در تصمیمات هیأت مدیره مؤسسه اعتباری، بر خلاف قوانین و مقررات مربوط در جهت منافع شخصی خود اعمال نفوذ کند؛

۲۱- ۴- مالک واحد بر خلاف قوانین و مقررات مربوط و یا با ایجاد زمینه انحصار به نفع خود، از منابع مؤسسه اعتباری استفاده کند و یا تعادل میان منابع و مصارف مؤسسه اعتباری را بر هم زند؛

۲۱- ۵- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد، منافع سپرده‌گذاران و سایر اعتباردهندگان مؤسسه اعتباری و یا ثبات و سلامت آن و یا شبکه بانکی را در معرض خطر قرار دهد؛

۲۱- ۶- مالک واحد، از انجام وظایف قانونی خود در چارچوب اساسنامه مؤسسه اعتباری و یا سایر قوانین و مقررات ناظر بر مسئولیت‌های سهامداران مؤسسات اعتباری از جمله انجام حمایت‌های مالی لازم از مؤسسه اعتباری در زمان‌های مقتضی خودداری نماید؛ به نحوی که به تشخیص بانک مرکزی، اقدامات ایشان باعث ایجاد مشکلاتی در اداره امور مؤسسه اعتباری شود.

ماده ۲۲- پیش از ابطال مجوز تملک سهام موضوع ماده (۲۱) این دستورالعمل، مراتب باید فوراً توسط بانک مرکزی به مالک واحد اطلاع‌رسانی شود. مالک واحد موظف است، ظرف مدت حداکثر شش ماه اقدام به واگذاری مازاد سهام خود نسبت به حدود مقرر در این دستورالعمل نماید؛ در غیر این صورت بانک مرکزی ضمن ابطال مجوز تملک سهام مازاد، مالک واحد را نسبت به مازاد سهام تحت تملک، مشمول مجازات‌های موضوع ماده (۱۹) این دستورالعمل می‌نماید.

«دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» که در (۲۲) ماده و (۵) تبصره در یک‌هزار و دویست و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۲ به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده بود، در یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای پول و اعتبار با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن اصلاح گردید.

۶- بخشنامه شماره ۴۳۸۴۴/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸؛ ابلاغ مصوبه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در خصوص عدم

صدور گواهینامه عدم پرداخت به دلیل تعطیلی اصناف

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدین وسیله مفاد بند (۵) از مصوبات شصت و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا به شرح ذیل ایفاد می‌شود:

«با توجه به طولانی شدن وضعیت قرمز در بسیاری از شهرها و به تبع آن توقف فعالیت‌های تعدادی از صنوف، در صورت عدم موجودی کافی اشخاص برای چک‌های صادره با سررسید اول تا بیستم اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از صدور گواهی‌نامه عدم پرداخت و برگشت چک، اجتناب نمایند. محاکم و ضابطین قضایی نیز از صدور اجراییه در این موارد، در بازه زمانی مزبور، خودداری کنند.»

با اعلام این که تمامی چک‌های صادره با سررسید مذکور در مصوبه فوق که به دلیل عدم موجودی کافی منجر به صدور گواهی‌نامه عدم پرداخت شده‌اند، نیز مشمول مصوبه یاد شده می‌شوند، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۷- بخشنامه شماره ۵۴۸۹۸/۰۰ مورخ ۰۲/۲۷/۱۴۰۰؛ ابلاغ مصوبه هیات عامل محترم بانک مرکزی در خصوص اعطای

تسهیلات به شرکتهای کارگزاری و شرکتهای سرمایه‌گذاری و هلدینگ

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، با استناد به مفاد بند دوم مصوبات جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت موضوع لزوم بازنگری در ضوابط ناظر بر اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به شرکتهای کارگزاری و سرمایه‌گذاری، بدینوسیله ذیلاً مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۵ هیأت عامل محترم بانک مرکزی در این رابطه، ایفاد می‌گردد:

ضمن اعلام کان‌لم‌یکن شدن مفاد بخشنامه‌های شماره م/ب/۱۱۰۱ مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۵، شماره م/ب/۴۸۹۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۳۰ و شماره ۹۷/۲۹۶۳۰۳ مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۴ و همچنین مصوبه بیست و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۲/۷/۲۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ابلاغی طی بخشنامه ۹۲/۲۶۰۱۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۹/۴ مقرر شد:

۱- اعطای تسهیلات به شرکتهای کارگزاری در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط بلامانع بوده و حداکثر مجموع تسهیلات اعطایی به هر شرکت کارگزاری در سطح کل شبکه بانکی، حداکثر معادل پنج برابر حقوق صاحبان سهام شرکت کارگزاری بر اساس آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت مزبور می‌باشد.

۲- اعطای تسهیلات به شرکتهای سرمایه‌گذاری و هلدینگ در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید./

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۸- بخشنامه شماره ۱۸۶/۷۰ مورخ ۰۳/۰۹/۱۴۰۰؛ ابلاغ «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدین وسیله اصلاحیه «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» که در یک‌هزار و سیصد و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۸ شورای محترم پول و اعتبار مطرح و به تصویب رسیده است، برای استحضار ایفاد می‌شود. بر اساس دستورالعمل مذکور، حداقل مبلغ سرمایه به منظور تأسیس و فعالیت شرکت‌های صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری و نیز شرکت‌های صرافی تضامنی در استان تهران و شهرهای بزرگ شامل؛ اصفهان، اهواز، تبریز، شیراز، کرج، مشهد، قم و ارومیه، دویست و پنجاه میلیارد ریال تعیین شده است. همچنین در شرکت‌های صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری، مجموع تعهدات مالی ناشی از حواله‌های صادره به مشتریان در هر زمان، حداکثر به میزان مبلغ مورد تعهد مندرج در تأییدیه هیأت مدیره مؤسسات اعتباری مبنی بر ایفای کامل تعهدات مذکور توسط صرافی وابسته خواهد بود. علاوه بر این، تأسیس شعبه توسط شرکت‌های صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری در صورت تأمین سرمایه برای تأسیس هر شعبه به میزان ۷۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس صرافی بر اساس محل استقرار شعبه، دارا بودن حداقل پنج سال سابقه فعالیت مجاز، تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی و با کسب مجوز از بانک مرکزی ممکن خواهد بود. مضافاً این که، ایجاد باجه توسط شرکت‌های صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری صرفاً برای انجام عملیات خرید و فروش نقدی ارز به صورت موقت منوط به کسب موافقت بانک مرکزی، پیش‌بینی شده است. از دیگر احکام مقرر در دستورالعمل مذکور آن که؛ از این پس تصدی سمت مدیرعامل در شرکت صرافی و تمدید دوره مسئولیت وی منوط به اخذ تأییدیه صلاحیت از بانک مرکزی می‌باشد. ضمن آن که انجام هر گونه عملیات صرافی در بسترهای معاملاتی برخط داخلی و استفاده از رمز ارزهای استخراج شده داخلی برای واردات، صرفاً بر اساس ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، امکان‌پذیر می‌باشد و نکته پایانی آن که، اعطای هرگونه تسهیلات توسط مؤسسات اعتباری به شرکت صرافی ممنوع است.

در خاتمه، ضمن ایفاد نسخه اصلاحی «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» و اعلام این که، آن دسته از صرافی‌های موجود که مدت اعتبار اجازه‌نامه فعالیت آن‌ها بعد از تاریخ ابلاغ این بخشنامه منقضی می‌شود، حداکثر ظرف ۲ سال مهلت دارند، شرایط خود را با مفاد دستورالعمل جدید تطبیق دهند، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به شرکت صرافی وابسته به آن بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و سایر واحدهای ذی‌ربط ابلاغ گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها

به استناد بند (ج) ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و آیین‌نامه‌های اجرایی آن و بند (الف) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- در این دستورالعمل عناوین ذیل به جای عبارتهای مربوط بکار می‌روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛

۱-۳- **صرافی:** شرکتی که با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و موضوع فعالیت آن انجام عملیات صرافی می‌باشد؛

۱-۴- **عملیات صرافی:** انجام هر یک از فعالیت‌های خرید و فروش ارز، عملیات مربوط به حواله‌های ارزی از طریق مؤسسات اعتباری و ارائه خدمات ارزی برون مرزی از طریق کارگزاران در چارچوب قوانین و مقررات ارزی.

۱-۵- **کارگزار:** صرافی دارای مجوز از بانک مرکزی و یا اشخاص خارج از کشور که به واسطه انعقاد قرارداد با صرافی دارای مجوز از بانک مرکزی، نسبت به خدمات ارزی برون مرزی در خارج از کشور مطابق با ترتیبات تعیین شده در قرارداد و در چارچوب قوانین و مقررات اقدام می‌کند؛

۱-۶- **خدمات ارزی برون مرزی:**

۱-۶-۱- پرداخت وجه توسط مشتری به صرافی در داخل کشور و دریافت معادل ارزی آن از کارگزار در خارج از کشور، به صورت وجه نقد و یا واریز به حساب بانکی وی یا شخص ثالث؛

۱-۶-۲- پرداخت ارز توسط مشتری به کارگزار در خارج از کشور و دریافت معادل آن از صرافی در داخل کشور، به صورت وجه نقد و یا واریز به حساب بانکی وی یا شخص ثالث؛

۱-۷- **مؤسسين:** مؤسسات اعتباری و اشخاص حقیقی واجد شرایط که متقاضی اخذ اجازه‌نامه تأسیس و فعالیت صرافی می‌باشند؛

- ۱-۸- اجازه نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت صرافی در مرجع ثبتی؛
- ۱-۹- اجازه نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی برای شروع یا ادامه فعالیت صرافی؛
- ۱-۱۰- اجازه نامه تغییرات ثبتی: موافقت کتبی بانک مرکزی با تغییرات ثبتی صرافی در مرجع ثبتی؛
- ۱-۱۱- تأییدیه صلاحیت: اجازه نامه بانک مرکزی مبنی بر موافقت با تصدی سمت مدیرعامل صرافی توسط فرد پیشنهادی برای سمت مذکور پس از احراز شرایط وی براساس مفاد این دستورالعمل.

فصل دوم: ضوابط تأسیس

- ماده ۲-** تأسیس و ثبت صرافی و اشتغال به عملیات صرافی صرفاً در چارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار، مفاد این دستورالعمل، سایر قوانین و مقررات ذی ربط و بخشنامه های بانک مرکزی و با أخذ مجوز از بانک مرکزی مجاز است.
- ماده ۳-** تأسیس صرافی توسط مؤسسه اعتباری، صرفاً در قالب شرکت سهامی خاص و توسط اشخاص حقیقی در قالب شرکت تضامنی امکان پذیر است.
- ماده ۴-** مؤسسه‌سین در حوزه‌هایی که تأسیس صرافی در آنها، حسب مقررات موجود نیازمند موافقت مراجع ذی صلاح از قبیل سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی می‌باشد، مکلفند موافقت کتبی مراجع مزبور را به انضمام سایر مدارک مورد نیاز به بانک مرکزی ارائه نمایند.
- ماده ۵-** ایجاد شعبه توسط صرافی تضامنی ممنوع است. ایجاد شعبه توسط صرافی سهامی خاص در صورت تأمین سرمایه برای ایجاد هر شعبه به میزان ۷۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس صرافی تضامنی موضوع ماده (۱۰) بر اساس محل استقرار شعبه، دارا بودن حداقل پنج سال سابقه فعالیت مجاز، تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی و با کسب مجوز از بانک مرکزی امکان پذیر است.
- تبصره ۱-** ایجاد باجه توسط صرافی سهامی خاص صرفاً برای انجام عملیات خرید و فروش نقدی ارز به صورت موقت منوط به کسب موافقت بانک مرکزی امکان پذیر می‌باشد.
- تبصره ۲-** سایر شرایط ایجاد شعبه و باجه عنداللزوم توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
- تبصره ۳-** ایجاد هرگونه دفتر مستقل و موارد مشابه توسط صرافی ممنوع است.
- ماده ۶-** صرافی همواره باید دارای محل فعالیت دائم (ملکی و یا سرقفلی) و ثبت شده به نام صرافی مورد نظر باشد.

تیره - در مورد صرافی‌های تضامنی موجود که فاقد محل فعالیت ثبت شده به نام صرافی می‌باشند، انتقال ملک شریک به نام صرافی برای استفاده به عنوان محل فعالیت صرافی با لحاظ آن در سرمایه ثبتی، بلا مانع است.

ماده ۷- مکان فعالیت صرافی اعم از شعبه و باجه باید از حیث ملاحظات حفاظتی و امنیتی به تأیید مراجع ذی صلاح برسد.

ماده ۸- مؤسسه‌سین حسب مورد باید از شرایط زیر برخوردار بوده و به همراه تقاضای خود، مدارک و اطلاعات را در قالب فرم‌های اعلامی بانک مرکزی، به آن بانک ارایه نمایند:

۸-۱- دارا بودن تابعیت ایران و سکونت در ایران؛

۸-۲- پیرو دین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛

۸-۳- داشتن صلاحیت فردی؛

۸-۴- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده در شبکه بانکی کشور؛

۸-۵- نداشتن بدهی غیر جاری به مؤسسات اعتباری؛

۸-۶- تعیین تکلیف بدهی قطعی مالیاتی؛

۸-۷- شفاف بودن آورده آن‌ها از نظر منشأ؛

۸-۸- نداشتن سمت مدیرعامل، عدم عضویت در هیأت‌مدیره و همچنین نداشتن همزمان سهم یا سهم‌الشرکه در سایر صرافی‌ها؛

۸-۹- نداشتن همزمان سمت مدیرعامل و عدم عضویت در هیأت‌مدیره مؤسسه اعتباری؛

۸-۱۰- عدم عضویت در هیأت‌مدیره، نداشتن سمت مدیرعامل و نداشتن سهم یا سهم‌الشرکه در صرافی‌هایی که طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط متقاضی اجازه‌نامه فعالیت آنها، توسط بانک مرکزی ابطال شده است؛

۸-۱۱- عدم سلب صلاحیت متقاضی در صورت دارا بودن سمت عضویت در هیأت‌مدیره یا مدیرعامل در سایر صرافی‌ها طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط وی.

فصل سوم: سهامداران، شرکا، هیأت‌مدیره و مدیرعامل

ماده ۹- سهامداران، شرکا، اعضای هیأت‌مدیره، مدیرعامل و رئیس شعبه صرافی حسب مورد باید از شرایط ذیل برخوردار بوده و به همراه تقاضای خود، مدارک و اطلاعات را در قالب فرم‌های اعلامی بانک مرکزی، به آن بانک ارایه نمایند:

- ۹-۱- دارا بودن تابعیت ایران و سکونت در ایران؛
- ۹-۲- پیرو دین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۹-۳- داشتن حداقل ۲۵ سال تمام برای سهامداران، شرکا، اعضای هیأت‌مدیره، حداقل ۳۰ سال تمام و حداکثر ۷۰ سال تمام برای مدیرعامل و رئیس شعبه صرافی؛
- ۹-۴- داشتن صلاحیت فردی؛
- ۹-۵- نداشتن چک برگشتی رفع سوءاثر نشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۹-۶- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
- ۹-۷- تعیین تکلیف بدهی قطعی مالیاتی؛
- ۹-۸- شفاف بودن آورده سهامداران و شرکاء از نظر منشأ؛
- ۹-۹- نداشتن سمت مدیرعامل، عدم عضویت در هیأت‌مدیره و همچنین نداشتن همزمان سهم یا سهم‌الشرکه در سایر صرافی‌ها و یا مشارکت همزمان در تأسیس صرافی‌های دیگر؛
- ۹-۱۰- نداشتن سهم یا سهم‌الشرکه، عدم عضویت در هیأت‌مدیره و نداشتن سمت مدیرعامل، در صرافی‌هایی که اجازه‌نامه فعالیت آنها طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط متقاضی، توسط بانک مرکزی ابطال شده است، برای شرکا، سهامداران، اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل؛
- ۹-۱۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته‌های مدیریت، حسابداری، اقتصاد و حقوق برای مدیرعامل؛
- ۹-۱۲- دارا بودن حداقل پنج سال تجربه کاری دارای سوابق بیمه‌ای در مؤسسات اعتباری و سایر مؤسسات تحت نظارت بانک مرکزی و یا نهادهای مالی برای مدیرعامل، به تشخیص بانک مرکزی؛
- ۹-۱۳- دارا بودن گواهی‌نامه مهارت‌های انجام عملیات صرافی از مؤسسه آموزش عالی بانکداری ایران و یا سایر مؤسسات مورد تأیید بانک مرکزی برای اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل در صرافی‌های تضامنی.
- ۹-۱۴- دارا بودن تأییدیه صلاحیت برای مدیرعامل صرافی.
- تبصره ۱- تأییدیه صلاحیت برای مدیرعامل صرافی پس از احراز شرایط فوق و انجام مصاحبه تخصصی در زمینه قوانین و مقررات ناظر بر صرافی‌ها و همچنین قوانین و مقررات ناظر بر عملیات ارزی در کمیته‌ای که به همین منظور در بانک مرکزی در چارچوب ضوابطی مصوب تشکیل خواهد شد، صادر می‌گردد.
- تبصره ۲- در مورد صرافی‌های موجود، بررسی و صدور تأییدیه صلاحیت برای مدیرعامل طی بازه زمانی سه ساله و تا پایان سال ۱۴۰۲ و در مقاطع تمدید مجوز فعالیت آنها انجام خواهد شد.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۰- حداقل مبلغ سرمایه به منظور تأسیس و فعالیت صرافی تضامنی و صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری در استان تهران و شهرهای بزرگ (اصفهان، اهواز، تبریز، شیراز، کرج، مشهد، قم و ارومیه) مبلغ دو بیست و پنجاه میلیارد ریال و در سایر شهرها مبلغ یکصد و سی میلیارد ریال تعیین می‌گردد که لازم است قبل از ثبت صرافی تماماً به صورت نقدی نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع گردد.

تبصره ۱- بانک مرکزی می‌تواند نسبت به تغییر حداقل سرمایه موضوع این ماده حسب شرایط و اقتضانات از جمله نرخ تورم اقدام نماید.

تبصره ۲- حداقل ۷۰ درصد از سرمایه صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری، همواره باید به طور مستقیم متعلق به مؤسسه اعتباری ذی‌ربط باشد. مابقی سرمایه صرافی‌های مزبور حسب مورد باید متعلق به اشخاص حقوقی زیرمجموعه مؤسسه اعتباری باشد.

تبصره ۳- هرگاه زیان انباشته صرافی از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده بیشتر شود، هیأت مدیره مکلف است نسبت به یکی از موارد ذیل اقدام نماید:

۱- افزایش سرمایه نقدی حداقل به میزان زیان انباشته؛

۲- کاهش سرمایه ثبتی به میزان سرمایه موجود، مشروط بر آن که سرمایه جدید کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت صرافی نشود؛

۳- انحلال صرافی.

تبصره ۴- افزایش سرمایه توسط صرافی به طرق زیر امکان‌پذیر است:

۱- به صورت واریز نقدی به پول رایج کشور به حساب صرافی؛

۲- از محل سود انباشته پس از کسر مانده بدهکار حساب جاری شرکا (برای صرافی تضامنی) مبتنی بر صورت‌های مالی حسابرسی شده.

فصل پنجم: اجازه‌نامه

ماده ۱۱- بانک مرکزی در صورت تأیید اساسنامه، احراز صلاحیت مؤسسین، شرکا و سهامداران، اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل صرافی، تودیع کامل سرمایه، بررسی منشأ تأمین وجه تودیع شده و احراز انطباق آن با الزامات قانونی و همچنین احراز سایر شرایط موضوع این دستورالعمل ظرف مدت ده روز کاری پس از تکمیل مدارک و مستندات لازم، نسبت به صدور اجازه‌نامه تأسیس اقدام می‌نماید. مدت اعتبار اجازه‌نامه تأسیس، حداکثر

شش ماه پس از صدور است. اجازه نامه تأسیس صرافی صرفاً به منظور انجام امور ثبتی صادر می شود و شروع به فعالیت صرافی منوط به کسب اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی است.

تبصره ۱- صرافی موظف است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ ثبت، نسبت به اخذ اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره ۲- در صورت وقوع موارد خارج از اراده و اختیار صرافی به تشخیص بانک مرکزی، مدت مذکور صرفاً برای یک بار و به مدت حداکثر سه ماه دیگر با موافقت آن بانک قابل تمدید می باشد.

تبصره ۳- در صورتی که صرافی پس از گذشت مهلت های مقرر، نسبت به اخذ اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام ننماید؛ ضمن کان لم یکن تلقی شدن اجازه نامه تأسیس و عدم صدور اجازه نامه فعالیت، صرافی موظف به انحلال قانونی شرکت است.

ماده ۱۲- اجازه نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار دو سال صادر و اعطا می گردد و برای دفعات بعد و در صورت تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی و تکمیل مدارک و مستندات لازم، با مدت اعتبار حداکثر پنج سال قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۳- بانک مرکزی در صورتی که تشخیص دهد مؤسسه سبین قادر به تأسیس و راه اندازی صرافی نمی باشد و یا اطلاعات کذب و نادرست ارائه نموده اند، حسب مورد از صدور اجازه نامه تأسیس و یا فعالیت خودداری می نماید.

ماده ۱۴- مؤسسین، سهامداران، شرکا و مدیران صرافی مجاز به فروش و واگذاری اجازه نامه فعالیت صرافی به غیر در قالب هیچ یک از عقود از جمله عقد اجاره، نمی باشند.

ماده ۱۵- هرگونه تغییر و جایگزینی در شرکا برای صرافی تضامنی یا سهامداران برای صرافی سهامی خاص مشروط به رضایت تمام شرکا (برای صرافی تضامنی)، احراز شرایط لازم و موافقت بانک مرکزی است.

تبصره - انتقال سهام صرافی سهامی خاص صرفاً به مؤسسه اعتباری امکان پذیر است.

فصل ششم: فعالیت

ماده ۱۶- صرافی های تضامنی موظف به ارائه ضمانت نامه بانکی بدون قید و شرط حسن انجام تعهد یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی به نفع بانک مرکزی در قبال دستورات نظارتی بانک مرکزی، به میزان حداقل ۵۰ درصد آخرین سرمایه ثبتی صرافی می باشند.

تبصره ۱- وجه ضمانت نامه مذکور یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی در قبال خسارات وارده به مشتریان صرافی یا بدهی صرافی به اشخاص ثالث قابل مطالبه و توقیف نمی باشد و هرگونه اختلافات و دعاوی احتمالی

صرافی با مشتریان و اشخاص ثالث تابع قوانین و مقررات مربوط است و هیچگونه مسئولیتی از این بابت متوجه بانک مرکزی نمی‌باشد.

ماده ۲- صرافی موظف است قبل از انقضای مدت اعتبار ضمانت‌نامه بانکی نسبت به تمدید ضمانت‌نامه بانکی اقدام نماید. در صورت ابطال مجوز صرافی و یا چنانچه صرافی به هر علتی فعالیت نداشته باشد و یا منحل شود، اشخاص ذی‌ربط مکلفند وفق نظر بانک مرکزی تا خاتمه امر تصفیه، نسبت به تمدید ضمانت‌نامه بانکی اقدام نمایند.

ماده ۱۷- مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره صرافی، در مقابل خساراتی که ناشی از تخلف و یا ترک فعل بنا به تشخیص مراجع ذی‌صلاح، متوجه مشتریان می‌شود، مسئول و متعهد جبران خواهند بود.

ماده ۱۸- انجام عملیات صرافی، در خارج از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده صرافی و اجازه‌نامه فعالیت صرافی یا مجوز شعبه، به استثنای عملیات صرافی در بسترهای معاملاتی برخط داخلی در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی ممنوع بوده و جابه‌جایی و انتقال صرافی از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده صرافی و اجازه‌نامه فعالیت صرافی به سایر نقاط، منوط به کسب مجوز از بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۱۹- صرافی موظف است اجازه‌نامه فعالیت، نرخ‌های خرید و فروش ارزها و مسکوک گرانبهای ضرب شده توسط بانک مرکزی و سایر اطلاعاتی که توسط بانک مرکزی اعلام خواهد شد را در محل صرافی به‌طور واضح در معرض دید عموم قرار داده و همچنین در صورت برخورداری از تارنما، در تارنمای خود نیز درج نماید.

ماده ۲۰- خرید و فروش ارز توسط صرافی صرفاً باید بر مبنای نرخ اعلامی در محل صرافی یا تارنمای آن انجام شود.

ماده ۲۰- دریافت و نگهداری وجوه ارزی و ریالی به صورت امانی، انجام عملیات بانکی از جمله اخذ سپرده و یا اعطای تسهیلات توسط صرافی ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۰- در مورد صرافی‌های وابسته به موسسات اعتباری، نگهداری وجوه ارزی به صورت امانی در خارج از کشور به منظور انجام نقل و انتقالات ارزی از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۲۱- انجام معاملاتی که مبادله ارز، مسکوک فلزات گرانبهای ضرب شده توسط بانک مرکزی و ریال به روز یا روزهای آینده موکول شده و منجر به تحویل ارز، ریال یا مسکوک نشده و صرفاً تفاوت قیمت تسویه می‌گردد، توسط صرافی ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۲- هرگونه معاملات آتی و سلف ارز، آتی و سلف سکه طلا توسط صرافی فقط بر اساس ضوابط مصوب و ابلاغی بانک مرکزی مجاز خواهد بود.

ماده ۲۳- هر گونه عملیات صرافی در بسترهای معاملاتی برخط داخلی و استفاده از رمز ارزهای استخراج شده داخلی برای واردات صرفاً بر اساس ضوابط ابلاغی بانک مرکزی قابل انجام خواهد بود.

ماده ۲۴- در صرافی تضامنی، مانده بدهکار حساب جاری شرکا در هیچ زمانی نباید از مابه‌التفاوت حقوق صاحبان سرمایه و سرمایه ثابتی صرافی بیشتر باشد.

ماده ۲۵- در صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری مجموع تعهدات مالی ناشی از حواله‌های صادره به مشتریان، در هر زمان حداکثر به میزان مبلغ مورد تعهد مندرج در تأییدیه هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مبنی بر ایفای کامل تعهدات مذکور توسط صرافی وابسته می‌باشد.

ماده ۲۶- تعهدات فروش توسط صرافی تضامنی در هر لحظه نباید بیشتر از «تعهدات مجاز» تعیین شده توسط بانک مرکزی بر مبنای ضرایبی از سرمایه ثابتی صرافی و کل فروش قطعی (مختومه) سالانه صرافی در سامانه ارزی اعلامی توسط بانک مرکزی، باشد.

تبصره ۱- ضرایب سرمایه ثابتی و فروش قطعی و همچنین سقف تعهدات مجاز توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۲۷- وضعیت باز ارزی (تفاوت خرید و فروش ارز) صرافی در هر لحظه نباید بیشتر از «حد مجاز» تعیین شده توسط بانک مرکزی بر مبنای ضرایبی از سرمایه ثابتی صرافی و فروش سالانه صرافی در سامانه ارزی اعلامی توسط بانک مرکزی باشد.

تبصره ۲- ضرایب سرمایه ثابتی و فروش توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۲۸- سقف خرید و فروش نقدی ارز برای هر شخص حقیقی یا حقوقی تابع ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۹- کارمزد دریافتی صرافی بابت عملیات مربوط به حواله‌های ارزی تابع ضوابطی است که توسط بانک مرکزی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۳۰- صرافی موظف است اطلاعات مربوط به عملیات صرافی را هم‌زمان با وقوع رویداد در چارچوب تعیین شده توسط بانک مرکزی، سبب مورد، در سامانه‌های اعلامی از سوی بانک مرکزی و یا در سامانه حسابداری مختص به صرافی، منطبق با استانداردهای حسابداری ثبت نماید.

ماده ۳۱- صرافی موظف است گزارش و صورت‌های مالی سالیانه حسابرسی شده را به همراه گزارش برگزاری مجامع حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی تهیه و به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۳۲- حسابرسی مستقل صرافی باید از میان اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران انتخاب شود.

تبصره ۵ - حسابرس مستقل می تواند حداکثر برای سه سال متوالی حسابرسی صرافی را برعهده داشته باشد. صرافی موظف است در صورت تغییر حسابرس مستقل قبل از پایان مدت مذکور مراتب را به بانک مرکزی اطلاع دهد.

ماده ۳۳ - صرافی مجاز به خرید و فروش مسکوک فلزات گرانبهای ضرب شده توسط بانک مرکزی می باشد.

تبصره ۵ - صرافی در قبال خرید و فروش مسکوک فلزات گرانبهای ضرب شده توسط بانک مرکزی، ملزم به ارائه فاکتور معتبر با امضاء و مهر به مهر صرافی و به نام و امضای مشتری تا زمان عملیاتی شدن سامانه‌ای که بدین منظور ظرف مدت یک سال توسط بانک مرکزی ایجاد خواهد شد، می باشد.

ماده ۳۴ - صرافی در قبال انجام هر نوع عملیات صرافی، ملزم به ارائه رسید سامانه‌های اعلامی بانک مرکزی دارای شناسه یکتا و با امضاء و مهر به مهر صرافی و به نام و امضای مشتری می باشد. همچنین صرافی باید شماره سریال ارزهای مورد معامله را ثبت و یک نسخه از آن را به مشتری ارائه دهد.

ماده ۳۵ - آن بخش از وجوه متعلق به صرافی که نزد مؤسسات اعتباری نگهداری می شود باید صرفاً در حساب‌هایی به نام و تحت مالکیت صرافی قرار داشته باشد و صرافی موظف است تمامی عملیات صرافی را از طریق حساب‌های مذکور انجام دهد. انجام عملیات صرافی و یا نگهداری وجوه متعلق به صرافی از طریق حساب «شرکا»، «سهامداران»، «کارکنان» و غیره تحت هر عنوان ممنوع می باشد.

تبصره ۱ - صرافی مکلف است مشخصات تمام حساب‌های ریالی و ارزی خود، را به بانک مرکزی اعلام دارد.

تبصره ۲ - صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری مجاز است با تأیید بانک مرکزی از حساب مؤسسه اعتباری متبوع در خارج از کشور استفاده نماید.

ماده ۳۶ - نام ثبتی و نشان تجاری ثبت شده صرافی باید به طور کامل همراه با ذکر کلمه «صرافی» و نوع شرکت (تضامنی یا سهامی خاص) و شماره ثبت شرکت، در کلیه مکاتبات، فاکتورها، رسیدها، مهرها و امور تبلیغاتی صرافی درج گردد.

ماده ۳۷ - استفاده از تمام یا بخشی از عنوان «مؤسسه اعتباری» در نام صرافی تضامنی و یا استفاده از نشانه‌های متعلق به «مؤسسه اعتباری» در تبلیغات صرافی‌های مذکور، ممنوع می باشد.

ماده ۳۸ - صرافی موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ صدور «اجازه‌نامه فعالیت»، نسبت به شروع فعالیت اقدام و مراتب را به صورت کتبی به بانک مرکزی اعلام نماید.

تبصره ۵ - توقف فعالیت صرافی برای مدتی بیش از ده روز کاری، صرفاً با موافقت بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۳۹- حضور مدیرعامل یا یکی از اعضای هیأت مدیره در محل صرافی الزامی می باشد. در مورد شعب صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری، حضور رئیس شعبه یا معاون وی در محل شعبه صرافی الزامی است.

فصل هفتم: نظارت

ماده ۴۰- مسئولان صرافی موظفند امکان رسیدگی های لازم را برای بازرسان بانک مرکزی فراهم نمایند و تمامی اسناد، مدارک، دفاتر و نرم افزارهای مربوط را جهت این گونه رسیدگی ها در اختیار بازرسان قرار دهند.

ماده ۴۱- در صورت وقوع هر یک از موارد ذیل توسط صرافی، بانک مرکزی می تواند حسب مورد نسبت به تذکر کتبی، اخطار کتبی، توقف برخی فعالیت های صرافی، سلب صلاحیت اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل، افزایش مبلغ ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی، مطالبه وجه ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی، تعلیق فعالیت یا ابطال اجازه نامه فعالیت و یا سایر اقدامات قانونی اقدام نماید:

۴۱-۱- تخلف از مفاد این دستورالعمل، سایر مقررات ذی ربط و تعهدنامه های ارائه شده؛

۴۱-۲- عدم ایفای بدهی ها و تعهدات نسبت به مشتریان؛

۴۱-۳- عدم ارائه اطلاعات از سوی صرافی و یا ارائه اطلاعات نادرست یا گمراه کننده توسط مؤسسه، مدیران، شرکا و یا سهامداران صرافی به بانک مرکزی؛

۴۱-۴- انحلال و یا ورشکستگی صرافی؛

۴۱-۵- عدم فعالیت و یا ناتوانی در انجام عملیات صرافی به تشخیص بانک مرکزی؛

۴۱-۶- عدم انجام اقدامات لازم جهت تمديد اجازه نامه فعالیت.

تبصره ۱- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا مدیرعامل، چنانچه صرافی ظرف مدت سی روز کاری نسبت به معرفی اعضای جدید هیأت مدیره و یا مدیرعامل جدید اقدام ننماید، فعالیت صرافی به مدت سه ماه تعلیق می شود. در صورت گذشت بیش از سه ماه و عدم معرفی اشخاص مذکور، برای مدت شش ماه تعلیق و در صورت عدم اقدام، اجازه نامه فعالیت صرافی ابطال می شود.

تبصره ۲- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا مدیرعامل صرافی، اشخاص مزبور نمی توانند تا مدت دو سال به عنوان عضو هیأت مدیره و یا مدیرعامل هیچ یک از صرافی ها تعیین شوند.

تبصره ۳- ضوابط مربوط به نحوه اعمال اقدامات مندرج در این ماده توسط بانک مرکزی تهیه می شود.

ماده ۴۲- در صورتی که ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی ارائه شده صرافی به هر دلیلی کار سازی شود، تا زمان ارائه ضمانت نامه جدید یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی جدید اجازه نامه فعالیت صرافی تعلیق می گردد.

ماده ۴۳- بانک مرکزی باید در مواردی که تمام یا بخشی از فعالیت یک شخص حقیقی یا حقوقی را مصداق عملیات صرافی بدون أخذ مجوز از آن بانک تشخیص دهد اقدامات لازم را به منظور متوقف نمودن فعالیت‌های آن شخص از طریق نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و نیز طرح دعوی در مراجع قانونی، به مورد اجرا گذارد.

ماده ۴۴- بانک مرکزی باید در صورت امتناع صرافی از توقف فعالیت پس از صدور حکم تعلیق، ابطال یا اتمام مدت اعتبار مجوز صرافی، علاوه بر مطالبه وجه ضمانت‌نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی حسب مورد، اقدامات لازم را به منظور متوقف نمودن فعالیت‌های آن شخص از طریق نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و عنداللزوم طرح دعوی در مراجع قانونی، به مورد اجرا گذارد.

فصل هشتم: انحلال

ماده ۴۵- در صورت تحقق هریک از موارد زیر فرآیند انحلال صرافی به مورد اجرا گذارده می‌شود:

۴۵-۱- ابطال اجازه‌نامه‌های تأسیس و فعالیت از سوی بانک مرکزی؛

۴۵-۲- در صورت سپری شدن شش ماه از انقضای مدت اعتبار اجازه‌نامه فعالیت و عدم موافقت بانک مرکزی با تمدید آن؛

۴۵-۳- در صورت عدم دریافت اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی پس از طی مهلت‌های مقرر در ماده (۱۱) و تبصره‌های ذیل آن؛

۴۵-۴- در صورت صدور حکم قطعی ورشکستگی صرافی؛

۴۵-۵- در صورت ورشکستگی یکی از شرکا در صرافی‌های تضامنی؛

۴۵-۶- در صورت تراضی تمام شرکا در صرافی‌های تضامنی مطابق مفاد اساسنامه و با تأیید بانک مرکزی؛

۴۵-۷- صدور حکم انحلال توسط دادگاه؛

۴۵-۸- در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکا در صرافی‌های تضامنی.

ماده ۴۶- از تاریخ شروع فرآیند انحلال، صرافی صرفاً مجاز به انجام عملیات مربوط به انحلال و تصفیه بوده و انجام عملیات جدید صرافی ممنوع می‌باشد.

فصل نهم: سایر موارد

ماده ۴۷- دارایی‌های صرافی نباید به‌عنوان وثیقه هرگونه تعهدی برای شخص دیگری مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۴۸- دریافت هرگونه تسهیلات از مؤسسات اعتباری توسط صرافی ممنوع می‌باشد.

ماده ۴۹- هرگونه تغییرات ثبتی صرافی از جمله تغییر در مفاد اساسنامه و میزان سرمایه، منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی و أخذ اجازه‌نامه تغییرات ثبتی از این بانک می‌باشد.

ماده ۵۰-بانک مرکزی مجاز است در انجام برخی از امور نظارت بر صرافی‌ها از همکاری تشکل‌های صنفی، در چارچوب تفاهم‌نامه‌های منعقد شده استفاده نماید. همکاری‌های مزبور نافی مسئولیت‌های نظارتی بانک مرکزی در قبال صرافی‌ها نمی‌باشد.

ماده ۵۱- آن دسته از صرافی‌های موجود که مدت اعتبار اجازه‌نامه فعالیت آنها بعد از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این دستورالعمل منقضی می‌شود، حداکثر ظرف ۲ سال مهلت دارند، شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق دهند.

ماده ۵۲- مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله قانون پولی و بانکی کشور، قانون تجارت و لایحه اصلاحی آن، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و آیین‌نامه‌های آن، قوانین مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و آیین‌نامه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های مرتبط با آن، سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط و همچنین مصوبات شورای پول و اعتبار و دستورات و بخشنامه‌های بانک مرکزی می‌باشد.

«دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» در ۵۲ ماده و ۲۸ تبصره در یک‌هزار و سیصد و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید. از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این دستورالعمل، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» موضوع مصوبه یک‌هزار و یکصد و هشتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۸ شورای پول و اعتبار، احکام مرتبط با صرافی در دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۱۳ شورای پول و اعتبار که مغایر با این دستورالعمل است و همچنین دیگر مصوبات مغایر با این دستورالعمل، منسوخ می‌گردد.

۹- بخشنامه شماره ۲۶/۷۲۰۰ مورخ ۱۰/۳/۱۴۰۰؛ ابلاغ نسخه اصلاحی «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مزاد

مؤسسات اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۲۸۹۶۱۷ مورخ ۱۱/۹/۱۳۹۹، موضوع ابلاغ «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مزاد مؤسسات اعتباری» مصوب جلسه مورخ ۲۷/۳/۱۳۹۹ شورای محترم پول و اعتبار، به استحضار می‌رساند؛ شورای پول و اعتبار در یک‌هزار و سیصد و چهاردهمین جلسه مورخ ۲۸/۲/۱۴۰۰ و با عنایت به برخی ملاحظات واصله از مراجع مختلف در خصوص مفاد دستورالعمل مذکور، با اعمال اصلاحاتی به شرح ذیل در مواد (۴)، (۱۱) و (۱۳) دستورالعمل مذکور موافقت نمود:

الف: ماده (۱۱) دستورالعمل حذف گردد.

ب: متن ذیل به فراز پایانی تبصره ذیل ماده (۴) دستورالعمل اضافه گردد:

«چنان‌چه قیمت پایه مال مزاد حداکثر پنجاه میلیارد ریال باشد، اخذ نظر یک کارشناس رسمی کفایت می‌نماید.»

ج: ماده (۱۳) دستورالعمل به شرح ذیل اصلاح گردد:

«مؤسسه اعتباری باید حداقل سه بار در سال نسبت به برگزاری مزایده برای واگذاری اموال مزاد اقدام نماید.»

در خاتمه، ضمن اعلام این‌که وفق تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۹۳۷/ت/۵۸۰۹۴ مورخ ۱۹/۱۲/۱۳۹۹ هیأت محترم وزیران، «آیین‌نامه نحوه واگذاری دارایی‌های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانک‌ها» موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۳/۱۷۵۰۴۳/ت/۴۳۶ هـ مورخ ۳۰/۱۰/۱۳۸۶ هیأت وزیران، ملغی شده است و همچنین ایفاد نسخه‌ی اصلاحی «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مزاد مؤسسات اعتباری» به شرح پیوست جهت استحضار، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۶/۵/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

دستورالعمل نحوه‌ی واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری

مقدمه:

در اجرای تکالیف مقرر در بند (الف) ماده (۱۶) و تبصره (۱) ماده (۱۷) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» و آیین‌نامه‌های آن، «دستورالعمل نحوه‌ی واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح زیر تدوین می‌گردد:

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل، واژه‌ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- مؤسسه اعتباری: کلیه‌ی بانک‌های دولتی و غیردولتی و مؤسسات اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارند؛

۱-۳- اموال قهری: اموال منقول و غیرمنقول (به استثنای سهام شرکت‌های بورسی، اوراق بهادار مالی اسلامی، طلا و ارز)، مصرح در ماده ۲ «آیین‌نامه اجرایی جزء «ب» تبصره یک بند «ت» ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۴۲/ت/۵۲۰۲۷ هـ مورخ ۱۳۹۴/۴/۴ هیأت وزیران) شامل:
الف- تملک اموال و دارایی‌ها از محل رد دیون دولت؛

ب- تملک اموال و دارایی‌ها به استناد قراردادهای رهنی موضوع ماده ۳۴ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و همچنین، قراردادهای داخلی لازم‌الاجرا موضوع ماده ۱۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب سال ۱۳۶۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

ج- مالکیت ناشی از اجرای قانون یا سیاست‌های تکلیفی دولت؛

د- تملک اموال و دارایی‌ها و توسعه مالکیت ناشی از تعاملات بین‌المللی بنا به تشخیص بانک مرکزی؛

ه- تملک اموال و دارایی‌ها با آرای قطعی مراجع قضایی و داوری؛

و- تملک اموال و دارایی‌ها به منظور تهاتر بدهی‌ها منوط به قرار گرفتن تسهیلات غیرجاری در طبقه‌ی مشکوک‌الوصول.

۱-۴- اموال مازاد: اموال منقول و غیرمنقول (به استثنای سهام، طلا و ارز) مؤسسه اعتباری که حسب مورد از حدود مجاز مقرر در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص نسبت خالص دارایی‌های ثابت فراتر باشد اعم از این که اموال مزبور به طور ارادی یا قهری به تملک مؤسسه اعتباری درآمده باشد.

۱-۵- شرکت تابعه: شخص حقوقی که مؤسسه اعتباری به صورت مستقیم یا غیرمستقیم (تا دو سطح) مالک بیش از پنجاه درصد سهام آن بوده یا اکثریت اعضای هیأت مدیره آن را تعیین کند.

ماده ۲- واگذاری اموال مازاد مؤسسه اعتباری از طریق مزایده صورت می‌پذیرد.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری باید بلافاصله پس از تملک، عملیات واگذاری اموال مازادی که به طور ارادی یا قهری تملک نموده را آغاز نماید. چنانچه اموال مازاد قهری حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تاریخ تملک واگذار نگردد، مشمول مجازات‌های قانونی و انتظامی می‌شود.

تبصره- هرگاه مؤسسه اعتباری به دلایل خارج از اراده، قادر به واگذاری اموال مازاد قهری ظرف مدت یک سال نباشد، باید حداقل دو ماه قبل از پایان مهلت قانونی فوق، مراتب را با ذکر دلیل، جهت تأییدیه بانک مرکزی، به آن بانک تسلیم نماید. پس از رفع مانع مزبور، مؤسسه اعتباری بلافاصله باید نسبت به واگذاری اموال مزبور اقدام نماید.

فصل دوم- شرایط واگذاری

ماده ۴- تعیین قیمت پایه با مراجعه به کارشناس / کارشناسان رسمی شامل کارشناسان قانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه خارج از مؤسسه اعتباری صورت می‌پذیرد.

تبصره- برای تعیین قیمت پایه اموال غیرمنقول، اخذ نظر حداقل سه کارشناس رسمی الزامی می‌باشد. چنانچه مال مازاد در خارج از کشور باشد و یا قیمت پایه آن حداکثر پنجاه میلیارد ریال باشد، اخذ نظر یک کارشناس رسمی کفایت می‌نماید.

ماده ۵- مدت اعتبار ارزیابی که توسط کارشناس رسمی انجام شده، حداکثر شش ماه از تاریخ ارزیابی است.

ماده ۶- واگذاری اموال مازاد مؤسسه اعتباری علاوه بر روش نقدی به صورت اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه مجاز می‌باشد.

ماده ۷- در روش اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه، پرداخت حداقل ده درصد از قیمت واگذاری به صورت نقدی، الزامی است.

ماده ۸- مدت پرداخت وجه و تسویه حساب کامل در اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه، حداکثر پنج سال می‌باشد. یک سال از مهلت پنج ساله فوق می‌تواند دوره تنفس باشد.

تبصره- معاونت نظارت بانک مرکزی می‌تواند مدت پرداخت وجه و تسویه حساب کامل در اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه اموال مازادی را که حسب ویژگی مال، واگذاری آن‌ها نیازمند مدت بیشتری است، حسب درخواست مؤسسه اعتباری افزایش داده و به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

ماده ۹- نرخ سود در واگذاری اموال به روش‌های اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه، معادل «حداکثر نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار» برای اعطای تسهیلات در قالب عقود مذکور می‌باشد.

تبصره- در مورد بانک‌های دولتی، با تصویب مجمع عمومی بانک‌ها امکان تعیین نرخ سود کمتر از «حداکثر نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار»، امکان‌پذیر است.

ماده ۱۰- واگذاری اموال مازاد مؤسسه اعتباری به سایر مؤسسه‌های اعتباری، شرکت‌های تابعه‌ی خود یا شرکت‌های تابعه‌ی سایر مؤسسات اعتباری صرفاً با اجازه بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۱۱- حذف گردید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری مکلف است آگهی مزایده را در پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه اعتباری، حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و «سامانه واگذاری اموال مازاد بانک‌ها» درج و منتشر نماید. علاوه بر موارد مذکور، اطلاع‌رسانی عمومی از طریق سایر روش‌های فراگیر نظیر تبلیغ در صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران نیز مجاز است.

ماده ۱۳- مؤسسه اعتباری باید حداقل سه بار در سال نسبت به برگزاری مزایده برای واگذاری اموال مازاد اقدام نماید.

تبصره- فاصله زمانی بین برگزاری هر مزایده با مزایده‌ی قبلی همان مال مازاد، حداقل یک ماه است.

ماده ۱۴- مؤسسه اعتباری می‌تواند در صورت عدم امکان واگذاری در مزایده اول، با کاهش حداکثر ده درصد در قیمت پایه‌ی اولیه، مجدداً نسبت به برگزاری مزایده اموال مذکور اقدام نماید. در صورتی که مال به فروش نرسد، مؤسسه اعتباری می‌تواند مال مازاد را تا بیست درصد کمتر از قیمت پایه‌ی اولیه به فروش گذارد.

ماده ۱۵- مؤسسه اعتباری مکلف است در اجرای مفاد مواد ۲ و ۹ «آیین‌نامه اجرایی بند «پ» ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»، فهرست اموال مازاد خود را به بانک مرکزی اعلام نموده و پس از واگذاری اموال مازاد نیز گزارش واگذاری اموال مزبور را در مقاطع زمانی سه ماهه به بانک مرکزی ارائه کند.

ماده ۱۶- استفاده از «سامانه واگذاری اموال مازاد بانک‌ها» برای واگذاری اموال مازاد مجاز است.

ماده ۱۷- اقدامات مؤسسه اعتباری در چارچوب این دستورالعمل نباید منجر به تعطیلی واحدهای تولیدی شود.

فصل سوم - ضمانت اجرا

ماده ۱۸- مؤسسه اعتباری در صورت تخلف از مفاد این دستورالعمل و عدم واگذاری اموال مازاد خود در مهلت مقرر، علاوه بر ضمانت‌اجراهای موضوع ماده ۱۷ «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»، مشمول مجازات‌های انتظامی موضوع ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.

«دستورالعمل نحوه‌ی واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری» مشتمل بر (۱۸) ماده و (۵) تبصره در یکهزار و دویست و نود و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید. این دستورالعمل، پس از تاریخ ابلاغ آن به شبکه‌ی بانکی کشور، لازم‌الاجرا است.

۱۰- بخشنامه شماره ۷۵۳۶۸/۰۰ مورخ ۱۲/۰۳/۱۴۰۰؛ ابلاغ ضوابط ناظر بر تملک سهام شرکت تأمین سرمایه و

واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، در اجرای تکلیف مقرر در تبصره (۲) ماده (۲) «دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار»، مصوب یکم هزار و سیصد و ششمین جلسه مورخ ۲۵/۹/۱۳۹۹ شورای محترم پول و اعتبار ابلاغی طی بخشنامه شماره ۹۹/۳۴۶۸۹۶ مورخ ۳۰/۱۰/۱۳۹۹ مبنی بر این‌که؛ تملک واحدهای سرمایه‌گذاری یک صندوق سرمایه‌گذاری «اختصاصی بازارگردانی» و همچنین تملک سهام یک شرکت تأمین سرمایه توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه و با رعایت حدود مقرر در دستورالعمل مزبور و در چارچوب ضوابط اجرایی که توسط هیأت عامل بانک مرکزی تعیین می‌گردد، امکان‌پذیر می‌باشد، به پیوست «ضوابط ناظر بر تملک سهام شرکت تأمین سرمایه و واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» که در دهمین جلسه مورخ ۲۹/۰۲/۱۴۰۰ هیأت عامل محترم بانک مرکزی مطرح و مورد تصویب قرار گرفته، برای استحضار ایفاد می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۶/۵/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسب اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بسمه تعالی

در اجرای تکلیف مقرر در تبصره (۲) ماده (۲) «دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار»، مصوب یکمهرار و سیصد و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۵ شورای محترم پول و اعتبار، هیأت عامل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۹، «ضوابط ناظر بر تملک سهام شرکت تأمین سرمایه و واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» را به شرح زیر تصویب نمود.

بخش اول - ضوابط ناظر بر تملک سهام شرکت تأمین سرمایه

ماده ۱- تمک سهام شرکت تأمین سرمایه توسط بانکها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آنها با رعایت مفاد دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار، پس از اخذ موافقت قبلی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان‌پذیر است.

ماده ۲- نقل و انتقال آن بخش از سهام شرکت تأمین سرمایه که در تملک بانکها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آنها است، منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

ماده ۳- شرکت تأمین سرمایه‌ای که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به بانکها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آنها است، مجاز به تملک سهام و واحد سرمایه‌گذاری در سایر اشخاص حقوقی نیست مگر در مواردی که به تبع تعهد پذیرهنویسی و قبولی سمت رکن، موظف به ایفای تعهد باشد.

ماده ۴- شرکت تأمین سرمایه‌ای که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به بانکها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آنها است، مجاز به تعهد پذیرهنویسی و تعهد خرید سهام بانکها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و شرکت‌های با موضوع فعالیت بانکی طبق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد. در صورت پذیرش تعهد پذیرهنویسی توسط شرکت تأمین سرمایه مذکور برای شرکت‌ها با موضوع فعالیت غیربانکی، شرکت تأمین سرمایه مزبور موظف به واگذاری آن ظرف ۳ ماه از تاریخ انتقال سهام به نام خود می‌باشد. در صورت موافقت بانک مرکزی این مدت تا ۳ ماه دیگر فقط برای یک بار قابل تمدید است. در هر حال سقف پذیرش تعهد شرکت‌ها با موضوع فعالیت غیربانکی توسط شرکت تأمین سرمایه، ۱۵ درصد سرمایه شرکت تأمین سرمایه می‌باشد.

ماده ۵- حداکثر میزان تعهد قابل پذیرش توسط شرکت تأمین سرمایه‌ای که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها است در پذیره‌نویسی سهام، حداکثر معادل ۱۰ درصد از کل اوراق قابل پذیره‌نویسی می‌باشد.

ماده ۶- شرکت تأمین سرمایه‌ای که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها است، مجاز به تعهد پذیره‌نویسی و تعهد خرید اوراق بهادار (سهام و اوراق بدهی قابل تبدیل به سهام) منتشره توسط بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی متبوع خود و سایر سهامداران دارای بیش از ۵٪ سهام شرکت تأمین سرمایه نیست.

ماده ۷- بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی موظف است در صورت اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به ارائه اطلاعات، مدارک و مستندات مربوط به شرکت تأمین سرمایه‌ای که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن است، اقدام نماید.

بخش دوم- ضوابط ناظر بر بر تملک واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی

ماده ۸- تملک واحدهای سرمایه‌گذاری در صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی توسط بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها با رعایت مفاد دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار، پس از اخذ موافقت قبلی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان‌پذیر است.

ماده ۹- هر گونه تغییر در ارکان و تمدید دوره فعالیت صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی که تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه‌گذاری آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها است، مستلزم کسب موافقت قبلی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ماده ۱۰- صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی که تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه‌گذاری آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها است، صرفاً مجاز به پذیرش تعهدات بازارگردانی مربوط به سهام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع خود و یا سهام شرکت‌های با موضوع فعالیت بانکی تابعه بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع خود می‌باشد.

ماده ۱۱- صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی که تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه‌گذاری آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن‌ها است، به‌جز ایفای تعهدات بازارگردانی، مجاز به تملک سهام و واحد سرمایه‌گذاری در سایر اشخاص حقوقی نیست.

ماده ۱۲- مجموع ارزش دفتری سرمایه‌گذاری بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی در صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی که تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه‌گذاری آن متعلق به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آنها است، از سرمایه نظارتی بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع جهت محاسبه سایر نسبت‌های احتیاطی کسر می‌شود.

ماده ۱۳- بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی موظف است در صورت اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به ارائه اطلاعات، مدارک و مستندات مربوط به صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی که تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه‌گذاری آن متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و اشخاص تابعه آن است، اقدام نماید.

۱۱- بخشنامه شماره ۰۰/۷۷۴۱۹ مورخ ۰۳/۱۷/۱۴۰۰؛ ارسال تصویر ابلاغیه ریاست محترم جمهور با موضوع اصلاح و

الحاق موادی به قانون اصلاح قانون صدور چک به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۷/۳۲۰۴۶۵ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۲ موضوع ابلاغ «قانون اصلاح قانون صدور چک» مصوب سال ۱۳۹۷، بدین وسیله به پیوست تصویر ابلاغیه شماره ۲۰۹۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۸ ریاست محترم جمهور در رابطه با اصلاح و الحاق موادی به «قانون اصلاح قانون صدور چک» که در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده و در تاریخ ۱۴۰۰/۲/۱۸ مورد تأیید شورای نگهبان واقع شده، جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی ایفاد می‌گردد. شایان ذکر است، مهم‌ترین تغییرات اصلاحیه اخیر قانون یاد شده، عبارتست از:

- ❖ مدت اعتبار تعیین شده برای چک به مدت ۳ سال از تاریخ دریافت دسته چک (موضوع ماده (۶) اصلاحی قانون صدور چک) حذف شده است؛
- ❖ صدور و تحویل چک‌های تضمین شده توسط بانک‌ها به مشتری، صرفاً از طریق سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی چک (صیاد) امکان‌پذیر می‌باشد؛
- ❖ صدور و تحویل چک‌های تضمین شده مستلزم تکمیل برگه (فرم) درخواست توسط متقاضی در شعبه بانک در حضور متصدی بانکی، درج مشخصات هویتی و شماره حساب گیرنده روی چک تضمین شده و نیز ثبت علت درخواست صدور چک مذکور در سامانه «صیاد» می‌باشد؛
- ❖ لازم است به هر برگه چک تضمین شده، یک شناسه یکتا اختصاص یافته و امکان استعلام اطلاعات چک تضمین شده برای گیرنده چک (ذینفع) فراهم شود؛
- ❖ پرداخت مبلغ چک تضمین شده توسط بانک صرفاً در وجه و به شماره حساب گیرنده (ذینفع) که مشخصات وی روی چک تضمین شده درج گردیده است، امکان‌پذیر می‌باشد و ظهرنویسی برای انتقال چک تضمین شده فاقد اعتبار است؛
- ❖ ابطال چک تضمین شده به درخواست متقاضی یا وکیل یا نماینده قانونی وی با ارائه اصل چک جهت واريز وجه چک به حساب متقاضی، بدون نیاز به ظهرنویسی گیرنده (ذینفع)، صرفاً تا یک ماه پس از صدور آن توسط بانک صادرکننده امکان‌پذیر است؛

- ❖ پرداخت چک تضمین شده به گیرنده (ذینفع) با ارائه اصل چک تنها پس از مهلت مقرر در بند قبل، منوط به تکمیل برگه (فرم) های مربوط به مبارزه با پولشویی توسط متقاضی یا گیرنده (ذینفع) و گزارش شعبه بانک به واحد مبارزه با پولشویی بانک صادرکننده می باشد؛
- ❖ در فرض مفقودی چک تضمین شده، مراجعه متقاضی و گیرنده (ذینفع) به بانک صادرکننده ضرورت داشته و تکمیل و امضای برگه (فرم) اعلام مفقودی چک تضمین شده و تعهدنامه عدم ادعا نسبت به چک مفقود شده به منظور درخواست نسخه المثنی چک الزامی است؛
- ❖ مؤسسه اعتباری موظف به احراز هویت متقاضی و گیرنده (ذینفع) و استعلام صحت مشخصات اشخاص اخیرالذکر از سامانه نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی و متعاقباً صدور چک المثنی مطابق با اطلاعات مندرج در سامانه صیاد پس از ابطال چک مفقود شده می باشد؛
- ❖ در صورت جعل چک تضمین شده یا استفاده از چک تضمین شده مجعول، علاوه بر مجازات های قانونی مقرر، محرومیت ۲ تا ۶ سال از گرفتن چک تضمین شده به حکم دادگاه پیش بینی شده است.

در پایان ضمن تأکید بر این که از تاریخ ابلاغ این بخشنامه، سایر مقررات مغایر از جمله مفاد بخشنامه شماره ۹۷/۳۱۸۱۷۵ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۱ متضمن ابلاغ سازوکارها و الزامات ناظر بر چک های تضمین شده، ملغی می گردد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

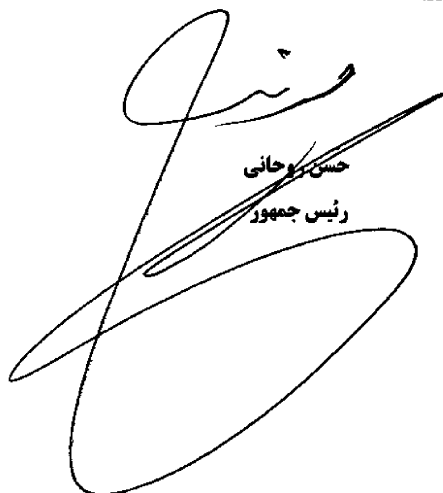
۲۰۹۶۴
۱۴۰۰ / ۲۷ / ۲۸

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

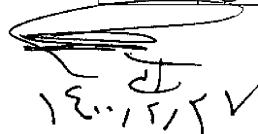
در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون اصلاح قانون صدور چک» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم فروردین ماه یکهزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۴۰۰/۲/۱۸ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۰۸/۱۴۰۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۷ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده ، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت:

لح دفتر مقام معظم رهبری - دفتر رئیس جمهور - ریاست قوه قضائیه - ریاست مجلس شورای اسلامی - ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام - دبیر شورای نگهبان - معاون اول رئیس جمهور - معاون امور مجلس رئیس جمهور - معاون حقوقی رئیس جمهور - وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور - دیوان محاسبات کشور - هیات دولت - شورای اطلاع رسانی دولت - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران (جهت درج در روزنامه) ۱۴۰۰/۲/۲۷

تنظیم متن	تطبيق مصوبه	کنترل ابلاغ	تایید	تایید نهایی
کرامتی	سلطان محمدیان	محمدزاده	امانزاده	

۱۴۰۰/۲/۲۷

پست

شماره: ۲۰۸/۱۴۰۲۸

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

پست:

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۶۱۳۳/۴۱۵۰۹ مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۱ در اجرای اصل
یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اصلاح
قانون صدور چک که با عنوان لایحه یک‌فوریتی الحاق یک تبصره به ماده (۱۴)
قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵ و اصلاحات بعدی آن به مجلس شورای اسلامی
تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۹ و تأیید
شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌شود.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۱۹۹۳۸

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

ساعت: ۱۰:۱۹

قانون اصلاح قانون صدور چک

ماده ۱- در ماده (۶) قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵/۴/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی عبارتهای «و مدت اعتبار» و «حداکثر مدت اعتبار چک از زمان دریافت دسته چک سه سال است و چکهایی که تاریخ مندرج در آنها پس از مدت اعتبار باشد، مشمول این قانون نمی‌شوند.» حذف می‌شود.

ماده ۲- در تبصره (۱) ماده (۲۱) مکرر) قانون، عبارت «در مورد چکهایی که پس از گذشت دو سال از لازم‌الاجراء شدن این قانون» به عبارت «در مورد برگه چکهایی که از دسته چکهایی ارائه شده پس از پایان اسفندماه سال ۱۳۹۹» اصلاح و جمله «چکهایی که تاریخ صدور آنها قبل از زمان مذکور باشد تابع قانون زمان صدور می‌باشد.» به جمله «چکهایی صادر شده از دسته چکهایی که تاریخ ارائه آن دسته چکها قبل از زمان مذکور در این تبصره باشد، تابع قانون زمان ارائه دسته چک است و بانکها بدون نیاز به ثبت آن چکها در سامانه صیاد نسبت به پرداخت وجه چک اقدام می‌کنند. در کلیه برگه‌های دسته چکهایی ارائه شده پس از تاریخ فوق‌الذکر باید عبارت (صدور و پشت‌نویسی چک بدون درج در سامانه صیاد فاقد اعتبار است.) درج شود.» اصلاح می‌شود.

ماده ۳- یک ماده به‌عنوان ماده (۲۴) به قانون، به شرح زیر الحاق و شماره ماده (۲۴) فعلی به (۲۵) اصلاح می‌شود:

ماده ۲۴- چک تضمین شده تابع احکام ذیل است:

۱- صدور و تحویل چکهایی تضمین شده توسط بانکها به مشتری، صرفاً از طریق سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی دسته چک (صیاد) امکان پذیر و مستلزم تکمیل برگه (فرم) درخواست توسط متقاضی در شعبه بانک در حضور متصدی بانکی، درج مشخصات هویتی و شماره حساب گیرنده روی چک تضمین شده براساس دستورالعمل اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نیز ثبت علت درخواست صدور چک مذکور در سامانه صیاد می‌باشد. سامانه مذکور به هر برگه چک، شناسه یکتا اختصاص می‌دهد و بانک مرکزی موظف است امکان استعلام اطلاعات چک تضمین شده را برای گیرنده (ذی‌نفع) فراهم نماید.

۲- پرداخت مبلغ چک تضمین شده توسط بانک صرفاً در وجه و به شماره حساب گیرنده (ذی نفع) که مشخصات وی روی چک تضمین شده درج گردیده است، امکان پذیر می باشد و ظهرنویسی برای انتقال چک تضمین شده فاقد اعتبار است.

۳- ابطال چک تضمین شده به درخواست متقاضی یا وکیل یا نماینده قانونی وی با ارائه اصل چک جهت واریز وجه چک به حساب متقاضی، بدون نیاز به ظهرنویسی گیرنده (ذی نفع) تنها تا یک ماه پس از صدور آن توسط بانک صادرکننده امکان پذیر است. همچنین پرداخت چک تضمین شده به گیرنده (ذی نفع) با ارائه اصل چک تنها تا یک ماه پس از صدور آن توسط بانک امکان پذیر است. پرداخت یا ابطال چک پس از مهلت مقرر در این بند منوط به تکمیل برگه (فرم) های مربوط به مبارزه با پولشویی توسط متقاضی یا گیرنده (ذی نفع) و گزارش شعبه بانک به واحد مبارزه با پولشویی بانک صادرکننده می باشد.

۴- در صورت مفقودی چک تضمین شده، هرگاه متقاضی و گیرنده (ذی نفع) هر دو به بانک صادرکننده مراجعه و نسبت به تکمیل و امضای برگه (فرم) اعلام مفقودی چک تضمین شده و تعهدنامه عدم ادعا نسبت به چک مفقود شده اقدام نموده و نسخه المثنی آن را از بانک درخواست کنند، بانک مکلف است علاوه بر احراز هویت متقاضی و گیرنده (ذی نفع) نسبت به استعلام صحت مشخصات هویتی متقاضی و گیرنده (ذی نفع) از سامانه نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی اقدام نماید و پس از ابطال چک مفقود شده، نسبت به صدور چک المثنی مطابق با اطلاعات مندرج در سامانه صیاد اقدام کند.

۵- در صورت جعل چک تضمین شده یا استفاده از چک تضمین شده مجعول، مرتکب علاوه بر مجازات های قانونی مقرر، به حکم دادگاه به مدت دو تا شش سال از گرفتن چک تضمین شده محروم می شود.

قانون فوق مشتمل بر سه ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم فروردین ماه یک هزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۴۰۰/۲/۱۸ به تأیید شورای نگهبان رسید.

محمد باقر قالیباف

۱۲- بخشنامه شماره ۸۱۱۲۸/۰۰ مورخ ۰۳/۲۰/۱۴۰۰؛ ابلاغ مصوبات بانکی جلسه ۷۱ ستاد ملی کرونا

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدینوسیله مفاد بندهای (۱) الی (۳) بخش «ب» مصوبات هفتاد و یکمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۸ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا، جهت استحضار ایفاد می‌گردد:

«۱- برای صاحبان مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده از کرونا (به غیر از تسهیلات قرض‌الحسنه)، بازپرداخت اقساط تسهیلات دریافتی که موعد پرداخت آن‌ها در چهارماهه اول سال ۱۴۰۰ بوده و در این بازه زمانی پرداخت نشده است، منوط به آن که بدهی آن‌ها به شبکه بانکی تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱ در طبقه جاری قرارداشته باشد، به انتهای دوره تقسیم منتقل می‌شود تا طی چهار قسط پس از آخرین قسط وصول گردد. تسهیلات پرداختی از محل صندوق کارآفرینی امید که جهت کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده پرداخت شده است نیز مشمول امهال این بند می‌شود. موعد پرداخت تسهیلات با بازپرداخت به صورت دفعی برای مشمولین این بند که سررسید بازپرداخت آن در سه ماهه اول سال ۱۴۰۰ باشد، به پایان تیرماه سال جاری منتقل می‌شود. استمهال موارد این بند از احتساب و اخذ وجه التزام تاخیر تادیه دین و کارمزد اضافی مستثنی است. مشمولین این بند تا موعد مقرر برای بازپرداخت اقساط دارای سررسید طی چهار ماهه اول سال ۱۴۰۰، مشمول محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های بانکی ناظر بر اشخاص دارای بدهی غیر جاری نمی‌شوند.

۲- ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مقرر در ماده (۵) مکرر الحاقی به قانون چک (صرفاً برای اخذ تسهیلات) برای چک‌های صادره توسط صاحبان مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده از کرونا که تاریخ مندرج در چک در سه ماهه اول سال ۱۴۰۰ بوده و منجر به برگشت چک و صدور گواهی‌نامه عدم پرداخت حداکثر تا پایان تیرماه ۱۴۰۰ گردد، در صورت تسلیم تقاضا از سوی صادرکننده چک به بانک یا موسسه اعتباری محال‌علیه، طی یک ماه پس از تاریخ برگشت، اعمال نخواهند شد.

۳- مصوبه جلسه ۶۷ ستاد ملی مدیریت کرونا (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۴۳۸۴۴/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۸)، به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

در صورت عدم موجودی کافی اشخاص برای چک‌های صادره با سررسید اول تا بیستم اردیبهشت سال ۱۴۰۰، بانک‌ها و موسسات اعتباری باید از صدور گواهی‌نامه عدم پرداخت و برگشت چک، در صورتی که حداکثر تا ۲۰ خرداد ماه سال جاری به بانک ارائه شوند، اجتناب نمایند. محاکم و ضابطین قضایی نیز از صدور اجرائیه در این موارد در بازه زمانی

مزبور خودداری کنند. همچنین چگ‌هایی که سر رسید آن‌ها اول تا بیستم اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ بوده و به دلیل عدم موجودی کافی منجر به صدور گواهی‌نامه عدم پرداخت شده‌اند، تا ۲۰ خرداد ماه سال جاری م شمول ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مقرر در قانون صدور چک نخواهند شد.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۳- بخشنامه شماره ۰۰/۸۸۹۴۱ مورخ ۰۳/۲۷/۱۴۰۰؛ فهرست مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده از

بیماری کرونا مشمول حمایت‌های اقتصادی سال ۱۴۰۰

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۸۱۱۲۸ مورخ ۰۳/۲۰/۱۴۰۰ موضوع ابلاغ فراز ابتدایی بخش (ب) م صوبات هفتاد و یکمین جلسه مورخ ۰۳/۸/۱۴۰۰ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا با عنوان "حمایت‌های بانکی"، بدین وسیله «فهرست مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب‌دیده مشمول حمایت‌های اقتصادی سال ۱۴۰۰» - م صوب کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از بیماری کرونا- ابلاغی طی نامه شماره ۲۹۵۱۲ مورخ ۰۳/۱۹/۱۴۰۰ معاون محترم اقتصادی رئیس جمهور، به شرح ذیل جهت استحضار ایفاد می‌گردد:

۱. مراکز آموزشی، آموزشگاه‌ها و مهدکودک‌ها (به غیر از مدارس، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی)؛
۲. مراکز فرهنگی، هنری و رسانه‌ای (غیردیجیتال)، موزه‌ها، سینماها و تئاترها؛
۳. مراکز تفریحی، باغ وحش‌ها و شهربازی‌ها؛
۴. مراکز ورزشی، باشگاه‌ها و مراکز ورزشی آبی، پارک‌های آبی و استخرها؛
۵. مراکز مربوط به گردشگری شامل هتل‌ها، هتل آپارتمان‌ها، مجتمع‌های جهانگردی و گردشگری، مهمان‌پذیرها، مهمانسراها، مسافرخانه‌ها، مراکز بوم‌گردی، مراکز اقامتی، پذیرایی، خدمات بین‌راهی، زائرسراها، دفاتر خدمات مسافرتی، گردشگری، زیارتی و آژانس‌های مسافرتی؛
۶. شرکت‌های حمل و نقل مسافر برون شهری؛
۷. مراکز پذیرایی، تالارهای پذیرایی، رستوران‌ها، چایخانه‌ها، قهوه‌خانه‌ها، مراکز تهیه و طبخ غذا؛
۸. قنادی، شیرینی‌پزی، آبمیوه و بستنی فروشی؛
۹. آرایشگاه‌های مردانه، آرایشگاه‌های زنانه و سالن‌های زیبایی؛
۱۰. مراکز فروش انواع پوشاک، کیف، کفش، خرازی، خیاطی، مراکز فروش کادویی، لوازم آرایشی و بهداشتی، اسباب‌بازی، لوازم التحریر، مراکز توزیع صنایع دستی، مراکز فروش فرش و موکت، لوازم خانگی، پارچه، پرده، مبلمان و تزئینات داخلی ساختمان، آتلیه و عکاسی؛
۱۱. مراکز عرضه گل و گیاهان زینتی و ماهیان زینتی؛

۱۲. نمایشگاه‌های تجاری اعم از عمومی، تخصصی و بین‌المللی.

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۴- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۱۹۱۶ مورخ ۰۴/۲۶/۱۴۰۰؛ ابلاغ بخشنامه حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در

مؤسسات اعتباری

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با توجه به ماهیت و کارکرد خود با انواع گوناگونی از ریسک‌ها مواجه می‌باشند که از جمله آن‌ها می‌توان به ریسک نقدینگی، ریسک اعتباری و ریسک عملیاتی اشاره نمود. لیکن، یکی از مهم‌ترین ریسک‌هایی که می‌تواند آسیب‌های فراوانی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی وارد نماید، ریسک اعتباری است. بر همین اساس بانک مرکزی تاکنون با هدف ایجاد چارچوب مدیریت ریسک اعتباری در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، مقررات مختلفی از جمله «مجموعه رهنمودهایی برای مدیریت موثر ریسک اعتباری» را تهیه و به شبکه بانکی کشور ابلاغ نموده است. لیکن روزآمد نمودن ضوابط ناظر بر مدیریت ریسک اعتباری در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با عنایت به تغییر و تحولات ایجاد شده در فضای کسب و کار بانکی خاصه در ضوابط و مقررات ابلاغی از جمله «آیین‌نامه نظام سنجش اعتبار» م صوب هیأت محترم وزیران و «آیین‌نامه پی‌شگیری از انباشت مطالبات غیرجاری بانکی» م صوب ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی طی سنوات اخیر و به تبع آن لزوم ارتقاء و بهبود چارچوب مدیریت ریسک اعتباری متناسب با مقتضات و شرایط، ضرورت یافته است. از این‌رو با انجام مطالعه تطبیقی از طریق بررسی مقررات مرتبط با نحوه مدیریت ریسک اعتباری مؤسسات اعتباری در سایر کشورها و اسناد بین‌المللی در این زمینه و با هدف معرفی چارچوب روزآمد و مطلوب مدیریت ریسک اعتباری در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، ضوابطی تحت عنوان «حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در مؤسسات اعتباری» پس از اخذ نظرات پی‌شنهادات شبکه بانکی کشور و اعمال ملاحظات و بازخوردهای دریافتی، تدوین شد و در جلسه مورخ ۰۳/۲۹/۱۴۰۰ هیأت عامل محترم بانک مرکزی مورد تأیید قرار گرفت. لازم به ذکر است، ضوابط اجرایی و تفصیلی دستورالعمل فوق‌الذکر متعاقباً تدوین و پس از سیر تشریفات اداری تصویب به شبکه بانکی کشور ابلاغ خواهد شد.

در پایان ضمن ایفاد نسخه‌ای از دستورالعمل موصوف، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام جیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

«حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در مؤسسات اعتباری»

در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) «قانون پولی و بانکی کشور»، بند (۲) ماده (۲) «قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)»، مفاد «آیین‌نامه نظام سنجش اعتبار» م صوب جلد سه مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۹ هیأت محترم وزیران و تبصره (۲) ماده (۴۸) «آیین‌نامه پیشگیری از انباشت مطالبات غیر جاری» مصوب مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی، به منظور تسهیل گردش مؤثر و کارآمد وجوه و اعتبارات اعطایی توسط مؤسسه اعتباری جهت نیل به ایجاد و حفظ ثبات و سلامت مالی شبکه بانکی کشور، «حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «الزامات» نامیده می‌شود، به شرح زیر تدوین می‌گردد.

ماده ۱- در این الزامات عبارات زیر در معانی مشروح ارایه شده به کار می‌روند:

۱-۵- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۲-۵- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد؛

۳-۵- **امتیاز اعتباری، اهلیت اعتباری، گزارش اعتباری و شرکت اعتبار سنجی:** اصطلاحات موضوع «آیین‌نامه نظام سنجش اعتبار» موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۹۱۵۱/ت/۵۵۲۹۶هـ— مورخ ۱۳۹۸/۴/۴ هیأت محترم وزیران؛

۴-۵- **اعتبار:** هر نوع پرداخت یا تعهد به پرداخت وجوه توسط مؤسسه اعتباری در قالب اعطای تسهیلات، ایجاد تعهدات و سایر موارد، به مشتری در قبال تعهد وی به بازپرداخت وجوه مذکور.

۵-۵- **اعتبار به شکل دار:** اعتباری که به دلایلی نظیر تغییر در وضعیت مالی مشتری و فعالیت‌های اقتصادی وی، بازپرداخت آن به تأخیر افتاده یا احتمال نکول آن وجود دارد.

۶-۵- **نکول:** عدم ایفای به موقع تمام یا قسمتی از تعهدات ناشی از دریافت اعتبار، توسط مشتری به دلایلی نظیر عدم تمایل و عدم توانایی مالی.

۷-۵- **ریسک اعتباری:** احتمال وقوع زیان حاصل از نکول مشتری در بازپرداخت اعتبار.

۸-۵- **ریسک تمرکز اعتباری:** ریسک اعتباری ناشی از تمرکز اعتبار در حوزه‌هایی نظیر مشتریان، بخش‌های اقتصادی و مناطق جغرافیایی.

۹-۵- **مدیریت ریسک اعتباری:** فرآیند شناسایی، اندازه‌گیری، پایش، کنترل و گزارش‌گری ریسک اعتباری.

۱۰-۵- **اعتبار سنجی:** فرآیند تعیین امتیاز اعتباری اشخاص با استفاده از الگوهای کمی و کیفی.

۱۱-۵-رتبه اعتباری: شاخصی است که توسط مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری با استفاده از اطلاعات کمی و کیفی و بر اساس یک روش مشخص، به منظور تعیین احتمال ایفای به موقع تعهدات اشخاص محاسبه می‌شود.

۱۲-۵-رتبه اعتباری داخلی: شاخص حاصل از سیستم رتبه‌بندی اعتباری داخلی که بیانگر امتیاز حاصل از ارزیابی اهلیت اعتباری مشتری می‌باشد.

۱۳-۵-نسبت مطالبات غیر جاری: حاصل تقسیم مجموع خالص مطالبات غیر جاری (پس از کسر ذخایر مطالبات) به مجموع مطالبات.

ماده ۲- هیأت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است در راستای مدیریت مؤثر ریسک اعتباری و ارزیابی جامع ریسک مؤسسه اعتباری، چارچوب مدیریت ریسک اعتباری را با توجه به ماهیت، اندازه و پیچیدگی فعالیت مؤسسه اعتباری ایجاد نماید. چارچوب مذکور باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

۱-۵- راهبرد و خط‌مشی ریسک اعتباری؛

۲-۵- نقش‌ها و مسؤولیت‌های هیأت مدیره، هیأت عامل و سایر کارکنان مرتبط با امور اعتباری؛

۳-۵- سیستم اطلاعات مدیریت و فرآیندهای گزارشگری؛

۴-۵- فرآیند اعطا و مدیریت اعتبار؛

۵-۵- رویه‌های ارزیابی اعتباری؛

۶-۵- نظام‌ها و رویه‌ها برای شناسایی، پذیرش، اندازه‌گیری، پایش و کنترل ریسک اعتباری؛

ماده ۳- هیأت عامل موظف است به منظور مدیریت ریسک اعتباری حداقل اقدامات زیر را انجام دهد:

۱-۵- ایجاد شیوه‌های عملیاتی در چارچوب سیاست‌های اعتباری و فرآیند اعطا و مدیریت اعتبار مصوب هیأت مدیره؛

۲-۵- ایجاد واحد اجرایی مدیریت ریسک اعتباری در چارچوب ساختار سازمانی مصوب هیأت مدیره؛

۳-۵- بازبینی وضعیت اعتباری مشتری و ارزیابی پیشنهاد مبنی بر تغییر حدود اعتباری متناسب با وضعیت اعتباری وی؛

۴-۵- اجرا و عملیاتی کردن برنامه آزمون بحران؛

۵-۵- ایجاد سیستم اطلاعات مدیریت برای اطمینان از گزارشگری به موقع، صحیح و حاوی اطلاعات کافی در خصوص ریسک اعتباری.

ماده ۴- هیأت عامل مؤسسه اعتباری موظف است بر مبنای رویه‌ها و خط‌مشی‌های اعتباری، سیستم اطلاعات مدیریت شامل سیستم گزارشگری که در بردارنده خطوط گزارشگری است را به نحوی ایجاد نماید که حداقل اطلاعات در خصوص موارد زیر، در اسرع وقت به سطوح مناسب مدیریت و کمیته ریسک گزارش شود:

۵-۱- انحرافات از رویه‌های اعطای اعتبار و حدود اعتباری؛

۵-۲- ترکیب و کیفیت سبدهای اعتباری؛

۵-۳- ریسک تمرکز اعتباری؛

۵-۴- مطالبات غیرجاری؛

۵-۵- کیفیت و ارزش وثایق؛

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است پیش از اعطای هرگونه اعتبار نسبت به استعلام گزارش اعتباری از شرکت‌های اعتبار سنجی اقدام نماید. همچنین، قبل از اعطای هرگونه اعتبار لازم است علاوه بر اخذ گزارش اعتباری مذکور، نسبت به استعلام گزارش رتبه اعتباری مشتری از مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری برای اعتبارات بیش از ۲۰ میلیارد ریال و سایر اعتبارات خاص که نیازمند مصوبه هیأت مدیره مؤسسه اعتباری است، اقدام نماید.

تبصره- بانک مرکزی می‌تواند در صورت لزوم حد مقرر در این ماده را با توجه به سطح عمومی قیمت‌ها تعدیل نماید.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور ارزیابی و تصمیم‌گیری نهایی برای اعطای اعتبار، یک سیستم رتبه‌بندی داخلی متنا سب با اندازه، ماهیت و پیچیدگی فعالیت‌های خود ایجاد نماید. اخذ وثایق و تضامین به نحوی که تأمین کافی را برای تسهیلات و یا تعهدات ایجاد نماید سبب با نتایج حاصل از سیستم رتبه‌بندی داخلی باشد.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری موظف است پس از پرداخت اعتبار و در راستای اداره امور اعتباری اقداماتی نظیر کنترل و بازبینی اعتبار و حفظ، نگهداری و به‌روزرسانی پرونده اعتباری را انجام دهد. به منظور کنترل و بازبینی اعتبار حداقل موارد زیر باید توسط واحد کنترل و بازبینی انجام شود:

۵-۱- حصول اطمینان از به روز بودن امتیاز حاصل از ارزیابی اهلیت اعتباری مشتری؛

۵-۲- بررسی صحت و کامل بودن اسناد و تأییدیه‌های اعتباری؛

۵-۳- حصول اطمینان از ارزیابی مجدد وثایق و کفایت آن‌ها؛

۵-۴- حصول اطمینان از مشخص بودن فرآیند تملیک وثایق؛

۵-۵- حصول اطمینان از مصرف اعتبارات در موضوع قرارداد از طرق مختلف نظیر نظارت حضوری بر

طرح‌ها؛

۵-۶- پایش نحوه بازپرداخت اعتبارات؛

۵-۷- پایش اعتبارات مشکل‌دار؛

ماده ۸- مؤسسه اعتباری موظف است واحد و صول مطالبات را به منظور و صول مطالبات و مدیریت اعتبارات مشکل‌دار ایجاد نماید. این واحد باید مستقل از واحد ارزیابی و اعطای اعتبار باشد.

ماده ۹- مؤسسه اعتباری موظف است با در نظر گرفتن مواردی از قبیل احتمال نکول مشتری، تخمین زیان حادث شده با فرض نکول مشتری و میزان منابع در معرض نکول نسبت به شناسایی و اندازه‌گیری ریسک اعتباری اقدام نماید.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است در کنترل ریسک اعتباری، روش‌های کاهش ریسک از جمله موارد زیر را مورد استفاده قرار دهد:

۱-۵- اخذ وثایق و تضامین؛

۲-۵- بیمه نمودن اعتبار؛

۳-۵- تهاتر مطالبات ناشی از اعطای اعتبار با سپرده، اموال و اسناد مشتری مطابق با ضوابط ابلاغی بانک مرکزی؛

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است به محض افزایش نسبت مطالبات غیر جاری به میزان بیش از ۱۰ درصد، مراتب را به همراه ذکر دلایل و جزئیات به بانک مرکزی گزارش نموده و برنامه خود جهت کاهش این مبلغ به زیر ۱۰ درصد را اعلام نماید.

ماده ۱۲- تخطی از احکام این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور، ماده (۱۴) قانون برنامه ششم توسعه کشور و سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط می‌شود.

ماده ۱۳- ضوابط اجرایی ناظر بر مفاد این دستورالعمل توسط بانک مرکزی تدوین و به شبکه بانکی کشور ابلاغ می‌شود.

«حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در مؤسسات اعتباری» مشتمل بر ۱۳ ماده و یک تبصره در پانزدهمین

جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ هیأت عامل بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.

۱۵- بخشنامه شماره ۰۰/۱۳۷۹۰۷ مورخ ۰۵/۰۵/۱۴۰۰؛ ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی -

ریالی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۵/۳۴۱۶۹۰ مورخ ۲۸/۱۰/۱۳۹۵ موضوع ابلاغ «دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی - ریالی» به استحضار می‌رساند، با توجه به بازخوردهای واصله و تجربیات حاصل از اجرای ضوابط مذکور، دستورالعمل یادشده متناسباً بازنگری گردید که مراتب در جلسه مورخ ۹/۳/۱۴۰۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرح پیوست مورد تأیید واقع شد. شایان ذکر است، در دستورالعمل موصوف عناوین سرفصل برخی حساب‌ها و همچنین نحوه برگشت تعهدات مشتری در زمان ارایه اسناد مطابق به منظور جلوگیری از شناسایی مضاعف تعهدات برای مشتری و نیز چگونگی شناسایی مجدد درآمد مطالباتی که شناسایی درآمد آن‌ها متوقف شده، مورد اصلاح قرار گرفته است.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۶/۵/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل حسابداری

اعتبار اسنادی داخلی - ریالی

(سال ۱۴۰۰)

۱۶- بخشنامه شماره ۰۰/۱۷۷۷۰۷/۰۰ مورخ ۰۶/۲۴/۱۴۰۰؛ ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن

کارت ریالی»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۸/۳۸۴۱۲۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۶ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی»، به استحضار می‌رساند؛ با عنایت به مفاد ماده (۱۰۱) «آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پول‌شویی» موضوع تصویب‌نامه شماره ۹۲۹۸۶/ت/۵۷۱۰۱ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۲ هیأت محترم وزیران مبنی بر منوط شدن صدور کارت هدیه و سایر کارت‌های نقدی به افتتاح حساب سپرده توسط متقاضی نزد مؤسسات اعتباری و با هدف به‌روزرسانی و متناسب نمودن ضوابط موصوف با شرایط و اقتضائات جدید، «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» مورد بازنگری قرار گرفت و در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأیید شد که نسخه‌ای از آن به پیوست جهت استحضار ایفاد می‌شود. اهم تغییرات در دستورالعمل مذکور عبارتست از:

- ❖ صدور کارت هدیه توسط هر مؤسسه اعتباری صرفاً برای مشتری دارای حساب سپرده نزد آن مؤسسه اعتباری امکان‌پذیر است؛
- ❖ صدور کارت هدیه در هر مؤسسه اعتباری به صورت غیرحضوری، صرفاً از طریق ابزارهای پذیرش همان مؤسسه اعتباری مجاز می‌باشد؛
- ❖ حداقل مبلغ برای هر فقره کارت هدیه معادل یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد؛
- ❖ حداکثر مبلغ هر فقره کارت هدیه از پنج میلیون (۵,۰۰۰,۰۰۰) به بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال افزایش یافته است؛
- ❖ حداکثر مدت اعتبار کارت هدیه از یک سال به دو سال افزایش پیدا نموده است.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۳۱-۰۱

۳۲۱۵-۰۲

دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی

مقدمه:

کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسه اعتباری، در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور و در راستای ساماندهی فرآیند صدور و استفاده از کارت هدیه و بن کارت ریالی، «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- گستره شمول تعاریف ذیل، منحصرأ محدود به این دستورالعمل است:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.

۱-۳- مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی که متقاضی صدور کارت هدیه یا بن کارت ریالی می‌باشد.

ماده ۲- مؤسسه اعتباری موظف است صرفاً برای مشتری دارای حساب نزد آن مؤسسه اعتباری، پس از شناسایی معمول و مقتضی مشتری - در چارچوب ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و سایر مقررات مربوط - کارت هدیه صادر نماید. مؤسسه اعتباری باید برابر ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم - اطلاعات هویتی وی را به همراه مشخصات یکایک کارت‌های هدیه صادر شده برای وی، در سامانه‌های خود وارد نماید به گونه‌ای که ردیابی تمامی تراکنش‌های هر کارت صادره به آسانی میسر گردد.

تبصره ۱- صدور غیر ضروری کارت هدیه در هر مؤسسه اعتباری، صرفاً از طریق ابزارهای پذیرش همان مؤسسه اعتباری مجاز است.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) «قانون مدیریت خدمات کشوری» و ماده (۲۹) «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» از جمله دستگاه‌ها و شرکت‌های مستلزم یا تصریح نام مانند شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت (شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی گاز ایران و ...) شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت (ایدرو، ایمیدرو و ...) و همچنین نهادهای عمومی غیردولتی در رابطه با آن بخش از منابع خود که از محل منابع عمومی یا کمک‌های مردمی تأمین می‌شود و دارای

حساب ریالی نزد بانک مرکزی هستند و وجوه مربوط به صدور کارت هدیه از محل حساب یاد شده تأمین می‌گردد، از شمول فرایند شناسایی و افتتاح حساب مذکور در ماده (۲) مستثنی می‌باشند.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری باید هنگام صدور کارت هدیه و یا بن کارت برای مشتری، تعهدات لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را از وی اخذ نماید. در صورت خودداری مشتری از ارایه این تعهد و یا خودداری از عمل به تعهدات، مؤسسه اعتباری باید از ارایه خدمات به ایشان خودداری نماید.

تبصره - مسئولیت هرگونه سوءاستفاده از کارت هدیه و یا بن کارت صادره بر عهده مشتری می‌باشد.

ماده ۴- در صورتی که مؤسسه اعتباری به دلایلی همچون عدم همکاری مشتری نتواند اطلاعات لازم را برای شناسایی وی به دست آورد و یا مشتری اقدام به ارایه اطلاعات غیرواقعی نماید، مؤسسه اعتباری باید پس از توضیح مراتب به مشتری، از صدور کارت هدیه و یا بن کارت برای وی خودداری نماید. مؤسسه اعتباری موظف است مشخصات مشتریانی را که مبادرت به اعلام اطلاعات غیرواقعی نموده‌اند، به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی - وزارت امور اقتصادی و دارایی - و بانک مرکزی گزارش کند.

ماده ۵- صدور کارت هدیه و یا بن کارت توسط مؤسسه اعتباری برای اشخاص زیر ممنوع است:

۵-۱- اشخاصی که از ارایه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می‌کنند؛

۵-۲- دارندگان سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده؛

۵-۳- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حق دریافت خدمات بانکی از جمله افتتاح حساب در مؤسسه اعتباری را ندارند؛

۵-۴- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حساب آن‌ها در مؤسسه اعتباری مسدود شده است و یا به هر دلیل دیگری حق برداشت از حساب را ندارند؛

۵-۵- اشخاص حقیقی ایرانی فاقد شماره ملی، اشخاص حقوقی ایرانی فاقد شناسه ملی و اشخاص خارجی (حقیقی و یا حقوقی) فاقد شماره فراگیر اشخاص خارجی؛

۵-۶- اشخاص فهرست تحریمی بند ۲۰ ماده ۱ و فهرست توقیفی بند ۲۱ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیات محترم وزیران.

ماده ۶- صدور کارت هدیه صرفاً در قبال برداشت از حساب مشتری مجاز می‌باشد.

ماده ۷- حداقل مبلغ هر کارت هدیه، یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال و حداکثر مبلغ آن بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد.

تبصره ۵- مؤسسه اعتباری مکلف است سامانه‌های خود را به گونه‌ای طراحی کند که مجموع کارت‌های هدیه صادره برای هر مشتری در هر روز، بیش از سقف مقرر برای پرداخت وجه نقد ریالی به ارباب رجوع از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی، اعلامی توسط بانک مرکزی نباشد.

ماده ۸- کارت هدیه فاقد قابلیت شارژ مجدد بوده و پس از اتمام موجودی باید ابطال گردد.

ماده ۹- کارت هدیه حداکثر به مدت دو سال دارای اعتبار است. پس از انقضای مدت مزبور، مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه در تمام شعب مؤسسه اعتباری صادرکننده، قابل دریافت می‌باشد. درج تاریخ انقضای کارت هدیه بر روی جسم کارت الزامی است.

تبصره ۵- مؤسسه اعتباری موظف است پس از تاریخ انقضای کارت هدیه و در صورت عدم ارایه جسم کارت هدیه به دلایلی نظیر مفقودی، پرداخت مانده مصرف نشده کارت هدیه را صرفاً بر اساس درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی پرداخت نماید.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از تاریخ انقضای کارت هدیه، در صورت ارایه جسم کارت هدیه، با درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی، نسبت به تعویض، تولید مجدد رمز و یا رفع مسدودی کارت هدیه اقدام نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از تاریخ انقضای کارت هدیه، در صورت عدم ارایه جسم کارت هدیه به دلایلی نظیر مفقودی، با درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی و ابطال کارت هدیه قبلی، منوط به سپری شدن حداقل دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی و عدم انجام هر گونه تراکنش اعم از موفق و یا ناموفق طی مدت دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی و نیز عدم ادعای مالکیت توسط شخص ثالث با عنوان دارنده کارت هدیه طی مدت دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی، نسبت به صدور مجدد کارت هدیه و یا تولید مجدد رمز کارت هدیه اقدام نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری موظف است صرفاً برای مشتری دارای حساب نزد آن مؤسسه اعتباری، پس از شناسایی معمول و مقتضی مشتری - در چارچوب ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و سایر مقررات مربوط - بن کارت صادر نماید.

تبصره ۳ - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) «قانون مدیریت خدمات کشوری» و ماده (۲۹) «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» از جمله دستگاه‌ها و شرکت‌های مستلزم یا تصریح نام مانند شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت (شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی گاز ایران و ...) شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت (ایدرو، ایمیدرو و ...) و همچنین نهادهای عمومی غیردولتی در رابطه با آن بخش از منابع خود که از محل منابع عمومی یا کمک‌های مردمی تأمین می‌شود و دارای حساب ریالی نزد بانک مرکزی هستند و وجوه مربوط به صدور بن کارت از محل حساب یادشده تأمین می‌گردد، از شمول ماده (۱۰) مستثنی می‌باشند.

ماده ۱۳ - صدور بن کارت فقط به نام مشتری و با درج نام وی بر روی جسم کارت امکان‌پذیر است.

ماده ۱۴ - بن کارت می‌تواند قابلیت شارژ داشته باشد.

ماده ۱۵ - مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه و بن کارت‌های صادره باید در سرفصل حساب «بستانکاران موقت» تحت دو حساب معین مجزا منظور گردد. مبالغ مزبور مشمول تودیع سپرده قانونی طبق ضوابط ذی‌ربط می‌باشد.

ماده ۱۶ - شماره کارت هدیه و یا بن کارت صادره توسط مؤسسات اعتباری باید در چارچوب استاندارد شماره‌گذاری انواع کارت‌های پرداخت در کشور، اعلامی توسط بانک مرکزی تعیین گردد.

ماده ۱۷ - مؤسسه اعتباری موظف است سازوکاری را فراهم نماید که از طریق آن، ردیابی تمامی تراکنش‌های هر کارت صادره و همچنین اخذ آمار و اطلاعات مربوط به تعداد کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره و مبالغ آن برای هر مشتری - به همراه مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره در مقاطع زمانی حداقل روزانه - امکان‌پذیر باشد.

ماده ۱۸ - مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات تراکنش‌های کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره را مطابق ضوابط مذکور در آیین‌نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک‌ها، اعلامی توسط بانک مرکزی نگهداری نماید و تخلف از آن مشمول مجازات‌های مقرر در قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم می‌شود.

۳. طی مصوبه سی و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ذیل ماده (۱۰) «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» الحاق گردید.

ماده ۱۹- صدور و راهبری کارت هدیه و یا بن کارت باید در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه، از جمله مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشد.

ماده ۲۰- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مقررات مغایر با آن از جمله بخشنامه شماره ۹۳/۸۹۵۳۹ مورخ ۱۳۹۳/۴/۵ و اصلاحیه پس از آن و نیز بخشنامه شماره ۹۶/۳۲۲۹۶۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ موضوع «شیوه نامه رسیدگی به درخواست مشتریان در خصوص کارت های هدیه صادر شده» منسوخ می گردد.

این دستورالعمل در پیست ماده و شش تبصره در شانزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.

۱۷- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۶۰۸۲ مورخ ۰۰/۰۷/۲۰۱۴؛ ابلاغ نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها

و مؤسسات اعتباری غیربانکی در گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای منتهی به شهریور ماه ۱۴۰۰

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه‌های منتهی به بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۸۷۳ مورخ ۰۰/۰۲/۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ موضوع اعلام نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی شبکه بانکی کشور برای گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۳۹۹، به استحضار می‌رساند، حسب مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۸ هیأت عامل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مقرر گردید:

«ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی برای گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای

منتهی به شهریور ماه سال ۱۴۰۰ معادل نرخ تسعیر تعیین شده برای گزارشگری مالی پایان سال ۱۳۹۹ شبکه بانکی

کشور، به شرح؛ (۱۹۰,۰۰۰ ریال برای هر یورو معادل ۱۵۹,۰۰۰ ریال برای هر دلار آمریکا) تسعیر شود. در مورد

سایر اسعار نیز باید بر مبنای نرخ برابری آنها به یورو در پایان مقطع زمانی شهریور ماه سال ۱۴۰۰ عمل گردد.»

در پایان، ضمن اعلام این که سایر مفاد بخشنامه شماره ۹۸/۴۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ همچنان معتبر و قابل استناد می‌باشد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۸- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۷۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴؛ ابلاغ نحوه ارائه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدینوسیله مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص نحوه ارائه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه را به شرح ذیل برای استحضار ایفاد می‌دارد:

❖ ارائه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه دارای مجوز فعالیت معتبر از بانک مرکزی یا صندوق‌های قرض‌الحسنه تحت نظر شرکت سازمان اقتصاد اسلامی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی منوط به دریافت تصویر برابر اصل مجوز فعالیت معتبر صادره از سوی بانک مرکزی یا تأییدیه صادره توسط شرکت سازمان اقتصاد اسلامی، توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بلامانع می‌باشد.

❖ ارائه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه با مجموع سپرده‌های کمتر از ۳۰ میلیارد ریال، موضوع تبصره ۲ بند (ب) ماده ۱۴ «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» و صندوق‌های قرض‌الحسنه تحت نظر شرکت سازمان اقتصاد اسلامی در چارچوب شرایط به شرح زیر خواهد بود:

۱- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف هستند «مدارک و مستندات مربوط به آگهی تاسیس»، «نسخه اصلی اساسنامه»، «اصل آگهی ثبتی تأسیس»، «اصل آگهی روزنامه رسمی»، «صورت‌های مالی حسابرسی شده»، «نام و مشخصات اعضای هیئت مدیره، مدیر عامل و صاحبان امضای مجاز»، «صورت وضعیت حساب‌های بانکی صندوق و اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل» و نیز سایر اسناد لازم که توسط مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی تعیین خواهد شد را از صندوق‌های قرض‌الحسنه متقاضی دریافت خدمات بانکی و یا صندوق‌های قرض‌الحسنه‌ای که در حال حاضر به آن‌ها خدمات بانکی ارائه می‌نمایند، دریافت کرده و پس از صحت‌سنجی، مدارک مزبور را به مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ارسال نمایند.

۲- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف هستند در مقاطع زمانی ۳ ماهه جزئیات مربوط به تراکنش و مانده حساب صندوق‌های قرض‌الحسنه با مجموع سپرده‌های کمتر از ۳۰ میلیارد ریال و صندوق‌های قرض‌الحسنه تحت نظر شرکت سازمان اقتصاد اسلامی را برای مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ارسال نمایند.

۳- چنانچه منابع صندوق‌های قرض‌الحسنه شمول، بیشتر از ۳۰ میلیارد ریال شود، مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی با ارسال اظهارنامه‌ای به صندوق، ضرورت اخذ مجوز فعالیت از بانک مرکزی یا تأییدیه شرکت سازمان اقتصاد اسلامی را اعلام می‌نماید. چنانچه ظرف مدت یک ماه، صندوق‌های قرض‌الحسنه مزبور درخواست

خود را برای اخذ مجوز از بانک مرکزی و یا تأییدیه از شرکت سازمان اقتصاد اسلامی ارایه ندهند، مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی باید با ارسال ابلاغیه، ارایه خدمات بانکی به صندوق‌های قرض‌الحسنه یاد شده را ممنوع نماید.

۴- در خصوص بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که برخلاف مفاد این مصوبه به صندوق‌های قرض‌الحسنه خدمات بانکی ارایه نمایند، اطلاعات مذکور را در زمان‌های مقرر به بانک مرکزی ارسال ننموده و یا اطلاعات خلاف واقع از وضعیت صندوق‌های قرض‌الحسنه به بانک مرکزی ارایه نمایند، اقدامات نظارتی و انتظامی مقتضی از سوی مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی اعمال خواهد شد.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۵/۱۶/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۹- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۷۷۳ مورخ ۰۷/۲۴/۱۴۰۰؛ ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۱۱۶۵۹۱ مورخ ۰۴/۲۱/۱۴۰۰ ابلاغی توسط مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری بانک مرکزی موضوع مصوبه جلسه مورخ ۰۳/۰۹/۱۴۰۰ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر افزایش سقف اعتبار قابل تخصیص در قالب کارت اعتباری مراتب به مبلغ ۲۰۰۰ میلیون ریال (دویست میلیون تومان)، به استحضار می‌رساند با عنایت به مصوبه مذکور و نیز با توجه به لزوم انطباق مقررات ناظر بر کارت اعتباری مراتب به شرایط و مقتضیات روز و با هدف تسهیل تأمین مالی خانوارها و کسب و کارهای کوچک و متوسط از این طریق، بازنگری «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری» موضوع بخشنامه شماره ۰۵/۱۹۴۲۲۷ مورخ ۰۶/۱۸/۱۳۹۵ در دستور کار قرار گرفت و اعمال اصلاحاتی به شرح زیر در دستورالعمل مزبور در جلسه مورخ ۰۶/۰۷/۱۴۰۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید واقع شد:

۱- اصلاح ماده (۱۲) دستورالعمل:

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به تخصیص اعتبار تا سقف دو میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) اقدام نماید.

۲- اصلاح ماده (۱۳) دستورالعمل:

ماده ۱۳- مجموع اعتبار قابل تخصیص از سوی مؤسسات اعتباری به هر مشتری در قالب کارت اعتباری، حداکثر دو میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) است.

۳- اصلاح ماده (۲۰) دستورالعمل و افزایش حداکثر دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی از طریق کارت اعتباری مراتب از ۳۶ ماه به ۶۰ ماه:

ماده ۲۰- مهلت بازپرداخت تسهیلات نسبه اقساطی به تشخیص مؤسسات اعتباری، حداقل ۱۲ ماه و حداکثر ۶۰ ماه پس از پایان دوره تنفس تعیین می‌گردد.

با عنایت به مراتب فوق، ضمن ارسال نسخه اصلاحی «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری»، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۰۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۰۵/۱۶/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای این دستورالعمل نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری

به استناد مفاد تبصره ذیل ماده (۳) قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) و اصلاحات پس از آن، تصویب نامه شماره ۹۸۲۹۷ ت/ ۶۶۷۳۸ ه/ مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۲ هیأت محترم وزیران و مفاد دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹ شورای پول و اعتبار، ویرایش جدید «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح زیر تصویب می گردد:

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- در این دستورالعمل، عناوین زیر به جای عبارات مربوط به کار می روند:

- ۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۲-۱- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد؛
- ۳-۱- **مرابحه:** عقدی که به موجب آن عرضه کننده؛ بهای تمام شده اموال و خدمات را به اطلاع مشتری می رساند و سپس با افزودن مبلغ یا درصدی اضافی به عنوان سود، آن را به صورت نقدی، نسبیه دفعی یا اقساطی، به اقساط مساوی و یا غیرمساوی در سرر سید/ سرر سیدهای معین به مشتری واگذار می کند؛
- ۴-۱- **کارت اعتباری:** کارت اعتباری که مؤسسه اعتباری می تواند به وسیله آن و در چارچوب ضوابط مربوط از جمله آیین نامه فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) و «دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه» و مفاد این دستورالعمل، به مشتری تا سقف معینی، اعتبار اعطاء نماید؛
- ۵-۱- **سقف اعتبار:** حداکثر اعتباری که مؤسسه اعتباری به مشتری تخصیص می دهد تا در چارچوب قرارداد کارت اعتباری، برای پرداخت وجه خرید اموال و دریافت خدمات در خصوص کارت اعتباری، مورد استفاده قرار گیرد؛
- ۶-۱- **مانده کارت:** مابه التفاوت مبلغ سقف اعتبار و اصل تسهیلات تسویه نشده توسط مشتری؛
- ۷-۱- **تاریخ انقضای:** تاریخ قید شده بر روی کارت اعتباری که توسط مؤسسه اعتباری تعیین و مشتری می تواند حداکثر تا آن تاریخ، از کارت مذکور استفاده نماید؛

- ۸-۱- قرارداد کارت اعتباری: قراردادی که در زمان صدور کارت اعتباری فی مابین مؤسسه اعتباری و مشتری بر اساس مباحثه منعقد گردیده و مبین توافقات، تعهدات و سایر الزامات طرفین در خصوص کارت اعتباری می باشد؛
- ۹-۱- مشتری: شخص حقیقی که درخواست وی مبنی بر اخذ کارت اعتباری به مؤسسه اعتباری ارایه گردیده، کارت اعتباری به نام وی صادر شده و در قالب مباحثه از مؤسسه اعتباری تسهیلات اخذ می نماید؛
- ۱۰-۱- پذیرنده کارت: شخصی که در قبال دریافت وجه از طریق پایانه فروش فیزیکی یا مجازی، مبادرت به واگذاری اموال یا ارائه خدمات به مشتری می نماید؛
- ۱۱-۱- صورت حساب: اعلامیه ای که مؤسسه اعتباری مطابق با مفاد این دستورالعمل، برای مشتری در سال نموده و طی آن تراکنش های مالی کارت اعتباری در دوره زمانی یک ماهه، به اطلاع وی می رسد؛
- ۱۲-۱- دوره تنفس: مهلت هفت روزه تقویمی مؤسسه اعتباری به مشتری از تاریخ صدور صورت حساب.

فصل دوم: الزامات ناظر بر قرارداد کارت اعتباری

- ماده ۲- صدور کارت اعتباری صرفاً بر مبنای قرارداد کارت اعتباری بین مؤسسه اعتباری و مشتری مجاز می باشد.
- ماده ۳- مؤسسه اعتباری موظف است در چارچوب مفاد این دستورالعمل، اموال و یا خدمات مورد تقاضای مشتری را از پذیرنده کارت خریداری و در قالب مباحثه به مشتری واگذار نماید.
- ماده ۴- مؤسسه اعتباری مکلف است حداقل موارد زیر را در قرارداد کارت اعتباری درج نماید:
- ۴-۱- سقف اعتبار؛
- ۴-۲- نوع تسهیلات اعطایی (نسیه دفعی یا نسیه اقساطی) و سررسید/سررسیدهای آن؛
- ۴-۳- نحوه تعیین و محاسبه سود تسهیلات مباحثه، موضوع ماده (۲۱)؛
- ۴-۴- مدت اعتبار کارت؛
- ۴-۵- دوره و نحوه بازپرداخت تسهیلات؛
- ۴-۶- دوره تنفس؛
- ۴-۷- نرخ و روش محاسبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین، موضوع ماده (۲۵)؛
- ۴-۸- نوع و میزان وثایق؛
- ۴-۹- زمان بندی و روش های ارسال صورت حساب؛
- ۴-۱۰- روش اطلاع رسانی مؤسسه اعتباری به مشتری در مواقع لزوم؛

- ۴-۱۱- الزام دارنده کارت مبنی بر اعلام عدم دریافت صورت حساب، حداکثر ظرف مدت سه روز کاری پس از پایان هر دوره زمانی یک ماهه؛
- ۴-۱۲- نحوه و مهلت اعتراض به صورت حساب؛
- ۴-۱۳- چگونگی و زمان رسیدگی به اعتراض واصله؛
- ۴-۱۴- ضوابط مربوط به نگهداری، استفاده و صدور کارت المثنی در صورت فقدان یا سرقت کارت اعتباری؛
- ۴-۱۵- ضوابط مربوط به انسداد و ابطال کارت اعتباری، وفق مفاد این دستورالعمل.

فصل سوم: ویژگی‌های کارت اعتباری و الزامات ناظر بر صدور و تمدید کارت اعتباری

- ماده ۵-** مؤسسه اعتباری می‌تواند در چارچوب مفاد این دستورالعمل نسبت به صدور کارت اعتباری اقدام نماید.
- ماده ۶-** مؤسسه اعتباری موظف است پیش از صدور کارت اعتباری، تمهیدات لازم را برای استفاده از کارت مزبور توسط مشتری فراهم نماید.
- ماده ۷-** مؤسسه اعتباری موظف است قبل از ارائه خدمات کارت اعتباری، بسترهای لازم جهت اتصال به مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکننا) را فراهم نماید.
- ماده ۸-** مؤسسه اعتباری مکلف است در فرایند صدور، تمدید و استفاده از کارت اعتباری توسط مشتری، تمامی قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط، از جمله ضوابط مبارزه با پولشویی را رعایت نماید.
- ماده ۹-** مؤسسه اعتباری موظف است قبل از صدور کارت اعتباری، نسبت به اعتبارسنجی مشتری اقدام نماید؛ به نحوی که اعتبارسنجی به عمل آمده مبین میزان توان و ظرفیت اعتباری وی باشد. مؤسسه اعتباری مجاز به اعطای اعتبار بیش از ظرفیت اعتباری مشتری نمی‌باشد.
- ماده ۱۰-** مؤسسه اعتباری مکلف است؛ قبل از صدور یا تمدید کارت اعتباری، وضعیت بدهی غیرجاری و چک برگشتی مشتری را از بانک مرکزی استعلام و حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، نسبت به صدور یا تمدید کارت اعتباری اقدام نماید.
- ماده ۱۱-** صدور کارت اعتباری توسط مؤسسه اعتباری، منوط به اخذ شناسه مربوط از مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکننا)، مطابق با رویه اعلامی از سوی اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است پس از صدور کارت اعتباری، با استفاده از کد مأخوذه موضوع این ماده، مراتب را در مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکننا) ثبت نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به تخصیص اعتبار تا سقف دو میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) اقدام نماید.^۴

ماده ۱۳- مجموع اعتبار قابل تخصیص از سوی مؤسسه اعتباری به هر مشتری در قالب کارت اعتباری، حداکثر دو میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) است.^۵

تبصره ۵- مؤسسه اعتباری موظف است پیش از صدور و اعطای کارت اعتباری به مشتری، کنترل‌های لازم را از طریق

مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکتنا)، در خصوص رعایت سقف موضوع این ماده به عمل آورد.

ماده ۱۴- چنانچه پس از تاریخ انقضای کارت اعتباری، مشتری مجدداً درخواست اخذ کارت اعتباری نماید، اعتبار کارت اعتباری جدید بدون در نظر گرفتن بدهی مشتری بابت کارت قبلی و بر اساس ضوابط مربوط تعیین می‌شود؛ لیکن، مانده کارت اعتباری جدید، معادل مابه‌التفاوت مبلغ اعتبار کارت اعتباری جدید و مانده بدهی مشتری بابت اصل تسهیلات اعطایی از محل کارت قبلی می‌باشد.

ماده ۱۵- کارت اعتباری دارای ویژگی گردان است؛ بدین نحو که تا تاریخ انقضاء، همواره به میزان مابه‌التفاوت مبلغ سقف اعتبار و اصل تسهیلات تسویه نشده توسط مشتری، دارای اعتبار می‌باشد.

ماده ۱۶- مانده اعتبار کارت اعتباری صرفاً برای اعطای تسهیلات در قالب مرابحه قابل استفاده بوده و تراکنش‌های مالی دیگر نظیر؛ برداشت وجه، انتقال وجه و برداشت کارمزد از کارت مزبور مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱- واریز وجه به کارت اعتباری از ممنوعیت این ماده مستثنی می‌باشد. در این صورت، اولویت مصرف موجودی

کارت اعتباری جهت خرید اموال و خدمات، با وجوه واریزی است.

تبصره ۲- در صورتی که مشتری بابت استفاده از کارت اعتباری به مؤسسه اعتباری دارای بدهی باشد، مؤسسه

اعتباری می‌تواند وجوه واریزی را جهت تصفیه بدهی وی برداشت نماید.

ماده ۱۷- مؤسسه اعتباری می‌تواند حسب درخواست مشتری، مدت اعتبار کارت اعتباری را بر اساس ضوابط و مقررات

جاری تمدید کند. در این صورت، مؤسسه اعتباری موظف است پیش از تمدید، نسبت به اعتبار سنجی مشتری،

تمدید مدت قرارداد، ارزیابی مجدد وثایق و ... اقدام نماید. تمدید مدت اعتبار کارت اعتباری صرفاً در صورتی

مجاز است که درخواست تمدید قبل از تاریخ انقضای کارت اعتباری از سوی مشتری به مؤسسه اعتباری ارایه

شده باشد.

۴ - طی مصوبه نوزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری اصلاح گردید.

۵ - طی مصوبه نوزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری اصلاح گردید.

فصل چهارم: الزامات ناظر بر تسهیلات کارت اعتباری

ماده ۱۸- مجموع بدهی مشتری بابت خریدهای انجام شده طی دوره در قالب یک فقره تسهیلات، به صورت نسبیه
دفعی یا اقساطی به مشتری اعطاء می‌گردد.

ماده ۱۹- سررسید تسهیلات نسبیه دفعی به تشخیص مؤسسه اعتباری و به دو صورت زیر تعیین می‌گردد:

۱-۱۹- حداکثر تا پایان دوره تنفس؛

۱۹-۲- حداکثر ۱۲ ماه پس از پایان دوره تنفس.

ماده ۲۰- مهلت بازپرداخت تسهیلات نسبیه اقساطی، به تشخیص مؤسسه اعتباری، حداقل ۱۲ ماه و حداکثر ۶۰ ماه
پس از پایان دوره تنفس تعیین می‌گردد.^۶

ماده ۲۱- سود تسهیلات نسبیه دفعی و اقساطی بر اساس نرخ سود عقود غیرمشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار در
زمان استفاده از کارت اعتباری و بر مبنای دوره زمانی از تاریخ/تاریخ‌های استفاده تا سررسید قسط/اقساط
تسهیلات اعطایی محاسبه می‌شود. در هر حال نرخ موثر سود محاسبه شده نباید از نرخ سود مصوب شورای پول
و اعتبار برای عقود غیرمشارکتی بیشتر گردد.

ماده ۲۲- اولویت تسویه تمام یا بخشی از بدهی مشتری بابت صورت‌حساب‌های مختلف، در صورت عدم تعیین توسط
وی، با صورت‌حساب‌هایی می‌باشد که زودتر صادر گردیده است.

ماده ۲۳- در صورتی که سررسید تسهیلات تسهیلات اعطایی از طریق کارت اعتباری فراتر از تاریخ انقضای کارت
اعتباری باشد، مهلت بازپرداخت تسهیلات مزبور، در چارچوب ضوابط و مقررات جاری، پس از تاریخ انقضای
کارت اعتباری ادامه می‌یابد.

ماده ۲۴- چنانچه مشتری پس از دوره تنفس و پیش از سررسید نسبت به بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات
اقدام نماید، مؤسسه اعتباری مکلف است حداقل ۹۰ درصد سود مستتر در قسط/اقساط زود پرداخت را متناسب با
مدت باقی‌مانده تا سررسید قسط/اقساط پرداخت شده، به مشتری تخفیف دهد و مبلغ وصولی را بین مانده اصل و
سود تسهیلات اعطایی تسهیم بالنسبه نماید.

ماده ۲۵- چنانچه مشتری به تعهدات خویش در قبال مؤسسه اعتباری مبنی بر بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات
در سررسید/سررسیدهای مقرر عمل ننماید، مؤسسه اعتباری مبلغی را تحت عنوان وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین، بر

^۶ طی مصوبه نوزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری اصلاح گردید.

۱ اساس ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی، متنا سب با مبلغ و مدت تأخیر، مستند به قرارداد مطالبه می‌نماید.

فصل پنجم: الزامات ناظر بر صورتحساب کارت اعتباری

ماده ۲۶- صورتحساب ارسالی به مشتری باید حداقل مشتمل بر موارد ذیل باشد:

۱-۲۶- مشخصات مشتری؛

۲-۲۶- سقف اعتبار؛

۳-۲۶- دوره زمانی صورتحساب؛

۴-۲۶- مجموع مبالغ اعتبار استفاده شده و جزئیات آن به تفکیک تاریخ طی دوره زمانی یک ماهه؛

۵-۲۶- نرخ و میزان سود تسهیلات اعطایی تا سررسید؛

۶-۲۶- مانده کارت در ابتدا و انتهای دوره؛

۷-۲۶- دوره تنفس؛

۸-۲۶- مهلت اعتراض؛

۹-۲۶- نحوه بازپرداخت مبلغ صورتحساب؛

۱۰-۲۶- مانده بدهی مشتری بابت صورتحساب‌های قبلی.

ماده ۲۷- مؤسسه اعتباری موظف است صورتحساب را در پایان هر دوره یک‌ماهه و به روش توافق شده، برای مشتری ارسال نماید. اولین صورتحساب یک‌ماه پس از تاریخ صدور کارت اعتباری ارسال می‌شود.

تبصره - در صورت تأخیر در ارسال صورتحساب توسط مؤسسه اعتباری، مدت تأخیر به دوره تنفس افزوده می‌شود.

ماده ۲۸- اطلاعات مربوط به صورتحساب‌های صادر شده باید مطابق با رویه اعلامی از سوی اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی به سامانه مکنای ارسال گردد.

فصل ششم: انسداد و ابطال کارت اعتباری

ماده ۲۹- چنانچه مطالبات مؤسسه اعتباری ظرف مدت دو ماه از سررسید وصول نشود، مؤسسه اعتباری موظف است

کارت اعتباری را مسدود نماید و امکان استفاده از مانده کارت را به حالت تعلیق درآورد. مؤسسه اعتباری مکلف

است مراتب را به روش توافق شده به مشتری اعلام کند. در صورتی که حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از سررسید، مطالبات مؤسسه اعتباری وصول نشود، مؤسسه اعتباری ملزم به ابطال کارت اعتباری می‌باشد.

ماده ۳۰- چنانچه کارت اعتباری سه بار مسدود شود، مؤسسه اعتباری ملزم به ابطال آن می‌باشد.

ماده ۳۱- در صورت موافقت مؤسسه اعتباری با درخواست مشتری مبنی بر رفع انسداده یا اعطای مجدد کارت اعتباری ابطال شده به دلیل عدم ایفای تعهدات از جانب مشتری، رفع انسداده، شارژ یا اعطای مجدد کارت اعتباری، پس از بازپرداخت کامل دیون سررسید شده مشتری، منوط به سپری شدن دو ماه در مورد کارت اعتباری مسدودی و یک سال در مورد کارت اعتباری ابطال شده می‌باشد.

فصل هفتم: سایر الزامات

ماده ۳۲- حداقل استانداردها و مشخصات فنی و امنیتی کارت اعتباری مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۳۳- مؤسسه اعتباری می‌تواند وفق ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، مبالغی را تحت عنوان «کارمزد صدور کارت اعتباری و اعتبار سنجی مشتری» و «آبونمان سالانه کارت اعتباری» از مشتری و «کارمزد بهره برداری از کارت اعتباری» از پذیرنده کارت مطالبه نماید.

تبصره- مطالبه هرگونه وجه دیگری از مشتری به استثنای موارد مذکور در این دستورالعمل، تحت هر عنوان ممنوع است.

ماده ۳۴- چنانچه طبق توافق مؤسسه اعتباری و پذیرنده کارت، پرداخت مطالبات پذیرنده ناشی از استفاده مشتری از کارت اعتباری در پایان دوره تنفس انجام پذیرد، مشروط به این که مشتری بدهی خود را تا پایان دوره تنفس پرداخت نماید، مؤسسه اعتباری بابت استفاده مشتری از کارت اعتباری، مجاز به دریافت سود نمی‌باشد.

ماده ۳۵- در خصوص کارت‌های اعتباری که قبل از لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل صادر شده و در اختیار مشتریان قرار گرفته است، مؤسسه اعتباری مکلف است تا تاریخ انقضای کارت‌های مزبور، مطابق با مفاد قرارداد فی‌مابین و ضوابط قبلی اقدام نماید.

ماده ۳۶- به استثنای مواردی که صریحاً در این دستورالعمل ذکر شده است، سایر موارد ناظر بر کارت اعتباری، تابع قوانین موضوعه، آیین‌نامه‌ها و ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی از جمله «دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه» می‌باشد.

ماده ۳۷- تخطی از مفاد مقرر در این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور و سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط می‌شود.

ماده ۳۸- این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ، جایگزین مقررات ذیل می‌گردد:

- ۱-۳۸- بخشنامه شماره ۱۰۰۷/هـ مورخ ۱۳۸۴/۳/۵ معاون اداری و مالی بانک مرکزی؛
- ۲-۳۸- بخشنامه شماره ن‌پ/م/۱۶۵۹ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲؛
- ۳-۳۸- «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری بر پایه عقد مرابحه»، مصوب سی و یکمین و چهل و یکمین جلسات مورخ ۱۳۹۰/۵/۹ و ۱۳۹۰/۶/۲۰ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی، موضوع بخشنامه شماره ۹۰/۱۴۱۷۶۳ مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۰؛
- ۴-۳۸- بخشنامه شماره ۹۰/۱۵۰۹۱۹ مورخ ۱۳۹۰/۶/۳۰؛
- ۵-۳۸- بخشنامه شماره ۹۰/۱۹۲۲۰۱ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۵؛
- ۶-۳۸- بخشنامه شماره ۹۱/۱۰۸۳۱۲ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۸؛
- ۷-۳۸- بخشنامه شماره ۹۰/۱۷۸۹۰۱ مورخ ۱۳۹۱/۷/۱۰؛
- ۸-۳۸- بخشنامه شماره ۹۱/۲۱۲۷۴۶ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹، موضوع بند (۱) از شانزدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۳ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛
- ۹-۳۸- بخشنامه شماره ۹۲/۲۹۵۳۴۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۸؛
- ۱۰-۳۸- «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری مرابحه»، مصوب ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، موضوع بخشنامه شماره ۹۴/۱۱۱۳۶۴ مورخ ۱۳۹۴/۵/۴؛
- ۱۱-۳۸- «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری مرابحه»، مصوب ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۵/۳۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، موضوع بخشنامه شماره ۹۵/۱۹۴۲۲۷ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۸؛
- ۱۲-۳۸- «دستورالعمل صدور و راهبری کارت اعتباری مرابحه (کام)»، موضوع بخشنامه شماره ۹۴/۲۷۳۹۱۷ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۵ معاونت فناوری‌های نوین بانک مرکزی؛
- ۱۳-۳۸- بخشنامه شماره ۹۴/۳۰۰۵۴۳ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۹ مدیریت کل فناوری اطلاعات بانک مرکزی؛

۱۴-۳۸- «دستورالعمل اعتباری استفاده از کارت اعتباری خرید کالای مصرفی با دوام تولید داخل» موضوع یک هزار و

دویست و هشتمین صورتجلسه مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۸ شورای پول و اعتبار، ابلاغی طی بخشنامه شماره

۹۴/۳۸۵۶۳۵ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی.

۱۵-۳۸- بخشنامه شماره ۹۵/۲۹۲۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۲/۵ مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی.

«دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری» که در یازدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۵/۳۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات

اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسیده در نوزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات

اعتباری بانک مرکزی با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن اصلاح گردید.

۲۰- بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۹۸۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴؛ سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء به برخی

بنگاههای اقتصادی

مدیران عامل محترم بانکهای دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزویلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۲۶۶۲۶۵ مورخ ۱۳۹۹/۸/۲۱ موضوع ابلاغ مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۹ شورای محترم پول و اعتبار در خصوص سقف تسهیلات سرمایه در گردش به واحدهای تولیدی، به استحضار می‌رساند با عنایت به تواتر و تعدد سوالات و ابهاماتی از سوی شبکه بانکی کشور در خصوص سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء به برخی بنگاههای اقتصادی همچون اشخاص حقوقی جدید، اشخاص حقوقی که طرح توسعه‌ای اجرا کرده‌اند، بنگاههای اقتصادی فعال در حوزه بازرگانی، خدماتی و پیمانکاری، مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۷/۸ هیأت عامل محترم بانک مرکزی مطرح و مقرر شد: الف) سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء به شرکت‌های بازرگانی، خدماتی و پیمانکاری مطابق تبصره (۲) ذیل ماده (۱۷) سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور (بند (۴) از مصوبات یکهزار و یکصد و سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار)، حداکثر معادل ۶۰ درصد بالاترین میزان فروش هر دوره، مندرج در صورت‌های مالی حسابرسی شده در طول سه سال گذشته می‌باشد.

ب) در خصوص شرکت‌های بازرگانی، خدماتی و پیمانکاری جدید و غیر فعال مطابق تبصره (۲) ذیل ماده (۱۷) سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور (بند (۴) از مصوبات یکهزار و یکصد و سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار)، سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء برای سال اول فعالیت، حداکثر معادل ۶۰ درصد «پیش‌بینی فروش» در آن سال می‌باشد.

ج) در خصوص واحدهای تولیدی فعال، سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء مطابق با بند (۱) از مصوبات یکهزار و سیصد و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۹ شورای پول و اعتبار، حداکثر معادل ۹۰ درصد فروش سال گذشته واحدهای مذکور می‌باشد. د) در خصوص واحدهای تولیدی جدید یا واحدهای تولیدی که طرح توسعه‌ای اجرا کرده‌اند و یا واحدهای تولیدی غیر فعال، سقف تسهیلات سرمایه در گردش قابل اعطاء برای سال اول، معادل ۹۰ درصد «پیش‌بینی فروش» در آن سال می‌باشد.

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۲۱- بخشنامه شماره ۰۰/۲۱۳۹۵۴ مورخ ۰۷/۲۷/۱۴۰۰؛ ابلاغ یادداشت های اصلاح شده صورت های مالی نمونه مؤسسات اعتباری با توجه به ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری» و اصلاحیه «دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات مؤسسات اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۸/۳۸۶۴+۹ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۷ موضوع ابلاغ «ویرایش پنجم صورت های مالی (نمونه) مؤسسات اعتباری»، بدین وسیله یادداشت های مربوط به صورت های مالی نمونه ابلاغ شده تحت عنوان «مدیریت سرمایه» و «هزینه مطالبات شکوک الو صول» م صوب جلا سه مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۰ «کمیته طراحی و بازنگری صورت های مالی نمونه مؤسسات اعتباری» بانک مرکزی، جهت استحضار ایفاد می گردد. شایان ذکر است، در یادداشت های پیوست تغییراتی در چگونگی افشای اطلاعات مربوط به محاسبه سرمایه نظارتی مشتمل بر کسورات سرمایه لایه یک، سرمایه لایه دو و تعديلات نظارتی مربوط به حدود مجاز سرمایه گذاری ها و همچنین در نحوه افشای اطلاعات مربوط به محاسبه ذخیره مطالباتی که ۵ سال یا بیشتر از سررسید پرداخت اصل و سود آنها سپری شده، انجام شده است.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

یانگ نمونه
یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
برای سال منتهی به ۱۳۹۶

۵۸-۷- مدیریت سرمایه
 ۵۸-۷-۱- سرمایه نظارتی *

۱۳۹۱	۱۳۹۲	توضیح
میلیون ریال	میلیون ریال	
XX	XX	سرمایه لایه یک
XX	XX	سرمایه پرداخت شده (منتهی آسین شده توسط سهامداران)
XX(XXX)	XX(XXX)	سود (زیان) انباشته
XX	XX	اندوخته قانونی
XX	XX	اندوخته احتیاطی
XX	XX	سایر اندوخته‌ها
XX	XX	جمع سرمایه لایه یک قبل از اعمال تعدیلات نظارتی
		کسر می‌توت تعدیلات نظارتی
(XX)	(XX)	بهای تمام شده سهام خزانه
(XX)	(XX)	بهای تمام شده سهام مؤسسه اعتباری که در زمان انجام محاسبات تکلیف سرمایه در بانک واعدای تابعه فرو دارد
(XX)	(XX)	دارایی مالی مشتق‌شده استثنای هرقاشی محل کسب و پیشه (حق کسب و پیشه)
(XX)	(XX)	حداقل بهای تمام شده سرمایه‌گذاری متقابل در سهام مؤسسات اعتباری و یا نهادهای مالی غیرنظامه
(XX)	(XX)	آ.۵- ارزش دفتری سرمایه‌گذاری‌های خارج از حدود مقرر
(XX)	(XX)	سایر تعدیلات به تشخیص بانک مرکزی
(XX)	(XX)	جمع تعدیلات نظارتی
XX	XX	سرمایه لایه یک پس از اعمال تعدیلات نظارتی
		سرمایه لایه دو
XX	XX	بدهی ایجاد شده ناشی از انتشار اوراق بدهی توسط مؤسسه اعتباری و مراد آنها و سایر بدهی‌ها پس از اعمال شرایط مقرر
XX	XX	ذخیره معافیت متشکوک اوصولی عام نا سقف ۱۷۴۵ درصد دارایی‌های مجوزین شده بپورسک
XX	XX	سین‌مدنیل شده حاصل از تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت ، سهام و اوراق بیضار
XX	XX	جمع سرمایه لایه دو
		کسر می‌توت تعدیلات نظارتی
(XX)	(XX)	آ.۵- ارزش دفتری سرمایه‌گذاری‌های خارج از حدود مقرر
XX	XX	سرمایه لایه دو پس از اعمال تعدیلات نظارتی
(XX)	(XX)	کسر می‌توت قرضی سرمایه لایه دو نسبت به سرمایه لایه یک
XX	XX	سرمایه لایه دو قابل احتساب در سرمایه نظارتی
XX	XX	سرمایه نظارتی

* مطلق یا مفاد آسین و پرورش دستورکامل معایبه سرمایه نظارتی و تکلیف سرمایه مؤسسات اعتباری* معوب و اصلاحات بعدی آن تهیه شود.

تذکره

مبالغ منتهی به ریست عملیات مالی

برای سال منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۲

۵۸-۷-۲-۲ جمع تاریخی‌های موزون شده به ریست نیاز در پایان سال مالی منتهی به ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ مبلغ میلیون ریال می‌باشد.

شرح	۱۳۹۲		۱۳۹۱	
	مبلغ	ضریب ریسک	مبلغ	ضریب ریسک
سهام تجاری	XX	XX	XX	XX
مجموع بهای تمام شده اوراق بهادار تجاری- ریسک خاص	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید یک ماه و کمتر از آن	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۱ ماه	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۲ ماه	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۱۲۳۶ ماه	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۱ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۲ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۳ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۴ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۳۰۵ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۱-۲۷ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۱-۲۸ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۱-۲۹ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید ۱-۳۰ سال	XX	XX	XX	XX
اوراق بهادار تجاری- ریسک عام - مدت زمان باقی مانده تا سررسید بیش از ۲۰ سال	XX	XX	XX	XX
و شملت باز محبت تعامی ارزها با قدر معقل و شملت باز منفی تعامی ارزها هر کدام که بیشتر است	XX	XX	XX	XX
جمع سوما به مورد نیاز برای پوشش ریسک بازار	XX	XX	XX	XX
شرایط	XX	XX	XX	XX
دارایی موزون شده به ریست بازار	XX	XX	XX	XX

۵۸-۷-۲-۲ جمع تاریخی‌های موزون شده به ریست عملیاتی در پایان سال مالی منتهی به ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ مبلغ میلیون ریال می‌باشد.

شرح	۱۳۹۲		۱۳۹۱	
	مبلغ	ضریب ریسک	مبلغ	ضریب ریسک
سهامین مجموع درآمدی سه سال اخیر بانک	XX	XX	XX	XX
شرایط	XX	XX	XX	XX
دارایی موزون شده به ریست عملیاتی	XX	XX	XX	XX

بانک نمونه

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی

برای سال منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۲

۳-۷-۵۸- نسبت کفایت سرمایه

نسبت کفایت سرمایه بانک در پایان سال مالی منتهی به ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ ... درصد می‌باشد.

۱۳۹۱	۱۳۹۲	
میلیون ریال XX	میلیون ریال XX	سرمایه نظارتی
XX	XX	دارایی‌های موزون به ریسک اعتباری
XX	XX	دارایی‌های موزون به ریسک بازار
XX	XX	دارایی‌های موزون به ریسک عملیاتی
XX	XX	جمع دارایی‌های موزون به ریسک
X.XX/(X.XX)	X.XX/(X.XX)	نسبت سرمایه لایه یک به دارایی موزون به ریسک - درصد
X.XX/(X.XX)	X.XX/(X.XX)	نسبت کفایت سرمایه - درصد

• به یادداشت شماره ۵۸-۷ رجوع شود.

۴-۷-۵۸- درجه اهرمی

درجه اهرمی عبارتست از جمع حقوق صاحبان سهام به دارایی‌های بانک. درجه اهرمی بانک در پایان سال مالی منتهی به

۱۳۹۲/۱۲/۲۹ ... درصد می‌باشد.

۱۳۹۱	۱۳۹۲	
XX/(XX)	XX/(XX)	جمع حقوق صاحبان سهام
XX	XX	جمع دارایی‌ها
X.XX/(X.XX)	X.XX/(X.XX)	درجه اهرمی - درصد

۲۲- بخشنامه شماره ۲۳۳۵۴۶/۰۰ مورخ ۰۸/۰۸/۱۴۰۰؛ ابلاغ بند ۵ مصوبه هشتاد و نهمین جلسه ستاد ملی مدیریت

کرونا در خصوص حمایت از تأسیسات و فعالان گردشگری

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدین و سیله مفاد بند (۵) مصوبات هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۵ ستاد ملی مدیریت بیماری

کرونا در خصوص حمایت از تأسیسات و فعالان گردشگری، به شرح ذیل برای استحضار ایفاد می‌گردد:

«بازپرداخت کلیه تسهیلات بانکی اخذ شده توسط تأسیسات و فعالان گردشگری دارای مجوز از وزارت

گردشگری، تا پایان سال ۱۴۰۰ امهال و به انتهای دوره تقسیط منتقل شود تا پس از آخرین قسط وصول

گردد. تسهیلات پرداختی از محل صندوق کارآفرینی امید نیز مشمول امهال این بند می‌شود.»

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و بلا لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ

۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت

دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام جیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

۲۳- بخشنامه شماره ۲۴۱۶۹۷/۰۰ مورخ ۰۸/۲۲/۱۴۰۰؛ ابلاغ «دستورالعمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در

مؤسسات اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با توجه به ماهیت و کارکرد خود با انواع گوناگونی از ریسک‌ها مواجه می‌باشند که از جمله آن‌ها می‌توان به ریسک نقدینگی، ریسک اعتباری و ریسک عملیاتی اشاره نمود. در این میان، مدیریت مؤثر و کارآمد ریسک عملیاتی یکی از مؤلفه‌های مهم در کاهش هزینه‌ها و زیان‌های بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به شمار می‌رود. چرا که ریسک عملیاتی معطوف به احتمال وقوع زیان ناشی از نقصان و یا عدم کفایت فرایندهای داخلی، روش‌ها و سیستم‌ها، عملکرد و اقدامات افراد و یا ناشی از رویدادهای خارج از بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی است. بدین لحاظ گفته می‌شود که مدیریت مؤثر و کارآمد ریسک عملیاتی یکی از عوامل مؤثر در کاهش سایر ریسک‌ها نیز می‌باشد. بر همین اساس، بانک مرکزی تاکنون با هدف ایجاد چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، رهنمودها و مقررات مختلفی از جمله «مجموعه رهنمودها برای مدیریت مؤثر ریسک عملیاتی» و «حداقل الزامات ناظر بر ریسک فناوری اطلاعات مؤسسات اعتباری» را تهیه و به شبکه بانکی کشور ابلاغ نموده است. لیکن روزآمدن ضوابط ناظر بر مدیریت ریسک عملیاتی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با عنایت به تغییر و تحولات ایجاد شده در فضای کسب و کار بانکی ضرورت یافته است. از این رو با انجام مطالعه تطبیقی از طریق بررسی مقررات مرتبط با نحوه مدیریت ریسک عملیاتی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در سایر کشورها و اسناد بین‌المللی در این زمینه و با هدف معرفی چارچوب روزآمد و مطلوب مدیریت ریسک عملیاتی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، ضوابطی تحت عنوان «دستورالعمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در مؤسسات اعتباری» پس از اخذ نظرات و پیشنهادات شبکه بانکی کشور و اعمال ملاحظات و بازخوردهای دریافتی، تدوین شد و در جلسه مورخ ۰۸/۰۸/۱۴۰۰ هیأت عامل محترم بانک مرکزی مورد تأیید قرار گرفت. لازم به ذکر است، ضوابط اجرایی و تفصیلی دستورالعمل فوق‌الذکر متعاقباً تدوین و پس از سیر تشریفات اداری تصویب به شبکه بانکی کشور ابلاغ خواهد شد.

در پایان ضمن ایفاد نسخه‌ای از دستورالعمل موصوف، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۶/۰۵/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

«دستور العمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در مؤسسات اعتباری»

در اجرای بند «ب» ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور و همچنین به استناد ماده (۶۲) آیین نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی مصوب شورای پول و اعتبار و به منظور فراهم نمودن زمینه اجرای مؤثر ماده (۱۲۰) اساسنامه بانک‌های تجاری غیردولتی و ایجاد نظام مؤثر مدیریت ریسک عملیاتی در شبکه بانکی کشور، «دستور العمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستور العمل» نامیده می‌شود به شرح زیر تدوین می‌گردد:

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستور العمل، عناوین زیر به جای عبارت‌های مربوط بکار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛

۱-۳- نظام کنترل داخلی: مجموعه‌ای از فرایندها و رویه‌هایی است که توسط هیأت مدیره مؤسسه اعتباری، هیأت عامل و دیگر کارکنان آن برای حصول اطمینان از کارایی و اثر بخشی عملیات به منظور نیل به اهداف مقرر، همچنین تهیه گزارش‌های مالی قابل اتکا و انطباق با قوانین و مقررات طراحی و پیاده‌سازی می‌شود.

۱-۴- تضاد منافع: هر گونه تعارض میان منافع مؤسسه اعتباری، سهامداران یا منافع مشتریان با منافع هیأت مدیره و هیأت عامل، به نحوی که دستیابی به هر یک مستلزم چشم پوشی از تمامی یا بخشی از دیگری باشد؛

۱-۵- ریسک‌پذیری: سطح کلی ریسک و انواع آن که در مسیر دستیابی به اهداف راهبردی و برنامه‌های کسب و کار، مؤسسه اعتباری مایل به پذیرش آن بوده و از قبل در خصوص پذیرش آن تصمیم‌گیری نموده است؛

۱-۶- ظرفیت ریسک: حداکثر میزان ریسکی که مؤسسه اعتباری با توجه به سرمایه نظارتی، مدیریت ریسک، اقدامات کنترلی و ریسک‌پذیری خود و همچنین حدود نسبت‌های احتیاطی قادر به پذیرفتن آن است؛

۱-۷- مدیریت ریسک: بکارگیری مجموعه‌ای از راهبردها، سیستم‌ها و ابزارهای کارآمد و نظارت مستمر بر آنها به منظور شناسایی، ارزیابی، اندازه‌گیری، کنترل و کاهش ریسک‌هایی که تأثیرات نامطلوبی بر دستیابی به اهداف مؤسسه اعتباری دارند؛

۱-۸- ریسک عملیاتی: احتمال وقوع زیان ناشی از نقصان و یا عدم کفایت فرایندهای داخلی، روش‌ها و سیستم‌ها، عملکرد و اقدامات افراد و یا ناشی از رویدادهای خارج از مؤسسه اعتباری؛

۱-۹- ریسک ذاتی: ریسک ناشی از بروز یک رویداد در حالتی که هیچ‌گونه تمهید یا اقدام کنترلی به منظور کاهش تبعات یا احتمال وقوع رویداد مزبور به کار گرفته نشود؛

- ۱۰-۱- ریسک باقی مانده: ریسک ناشی از بروز یک رویداد با در نظر گرفتن اثر تمهیدات یا اقدامات کنترلی که به منظور کاهش تبعات یا احتمال وقوع رویداد مزبور به کار گرفته شده‌اند؛
- ۱۱-۱- مشخصه ریسک عملیاتی: نوع، ماهیت و میزان ریسک عملیاتی هر یک از خطوط کسب و کار مؤسسه اعتباری و ارتباط آن با وقایع و رویدادهای موجد ریسک؛
- ۱۲-۱- محیط کنترلی: مجموعه‌ای از ضوابط، فرایندها و ساختارهایی است که مبنای پیاده سازی نظام کنترل داخلی را در مؤسسه اعتباری فراهم می‌کند.

فصل دوم: وظایف و مسئولیت‌های هیأت مدیره

ماده ۲- هیأت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی مؤسسه اعتباری را با لحاظ حداقل موارد زیر، تدوین، تصویب و به طور دوره‌ای بازبینی نماید:

- ۲-۱- گلوگاه‌های بروز ریسک عملیاتی (منابع اصلی موجد ریسک) و شرح و طبقه‌بندی زیان‌های ناشی از آنها بر اساس میزان و شدت آن در تمامی سطوح مؤسسه اعتباری؛
- ۲-۲- ساختارهای حاکمیتی مورد نیاز برای مدیریت ریسک عملیاتی از قبیل خطوط گزارش‌دهی و پاسخگویی؛
- ۲-۳- ابزارهای ارزیابی و اندازه‌گیری ریسک عملیاتی و چگونگی استفاده از آنها؛
- ۲-۴- میزان پذیرش و تحمل ریسک عملیاتی با توجه به ماهیت، انواع و سطوح ریسک؛
- ۲-۵- خط‌مشی‌ها، راهبردها و ابزارهای کنترل و کاهش ریسک عملیاتی از جمله برنامه یا برنامه‌های تداوم کسب و کار و خط‌مشی لازم در خصوص فرایند بررسی و تأیید محصولات، فعالیت‌ها، فرایندها و نظام‌های جدید از منظر مدیریت ریسک عملیاتی در سطح مؤسسه اعتباری. فرایند مزبور باید حداقل موارد زیر را در برگیرد:

- ۵-۲-۱- ریسک ذاتی محصولات، فعالیت و خدمات جدید؛
- ۵-۲-۲- تغییر در مشخصه ریسک عملیاتی، ریسک‌پذیری، حدود تحمل ریسک، و ریسک فعالیت‌ها و محصولات موجود؛
- ۵-۲-۳- کنترل‌های ضروری، فرایندهای مدیریت ریسک و راهبردهای کاهش ریسک؛
- ۵-۲-۴- ریسک باقی مانده؛
- ۵-۲-۵- تغییر در آستانه‌ها یا حدود ریسک؛
- ۵-۲-۶- فرایندها و شاخص‌های مربوطه به مدیریت ریسک محصولات و یا فعالیت‌های جدید؛
- ۵-۲-۷- پیش‌بینی سرمایه‌گذاری مناسب در زمینه منابع انسانی و زیر ساخت‌های فن‌آوری مورد نیاز برای ارزیابی محصولات جدید؛

۲-۶- سیستم‌های اطلاعات مدیریت و گزارش‌گیری ریسک. چارچوب گزارش‌گیری مناسب به منظور مدیریت مؤثر ریسک عملیاتی در تمام سطوح مؤسسه اعتباری باید حداقل دربرگیرنده موارد زیر باشد:

- ۲-۶-۱- بررسی شاخص‌های مالی، ریسک عملیاتی، رعایت قوانین و مقررات و اطلاعات محیطی، اطلاعات بازار، رویدادها و شرایطی بیرونی مؤثر بر تصمیم‌گیری‌های مؤسسه اعتباری؛
- ۲-۶-۲- منابع اصلی ریسک عملیاتی؛
- ۲-۶-۳- موارد نقض مرتبط با بیانیه ریسک‌پذیری مؤسسه اعتباری؛
- ۲-۶-۴- جزئیات رویدادهای داخلی و زیان‌های حایز اهمیت ریسک عملیاتی؛
- ۲-۶-۵- رویدادهای بیرونی مرتبط و تأثیرات بالقوه آن‌ها بر سرمایه مؤسسه اعتباری و سرمایه پوششی ریسک عملیاتی؛
- ۲-۷- ایجاد درک مشترکی از مفاهیم ریسک عملیاتی به منظور حصول اطمینان از وجود سازگاری بین کارکردهای شناسایی ریسک، طبقه‌بندی منابع در معرض ریسک و اهداف مدیریت ریسک؛
- ۲-۸- فراهم‌سازی امکان بررسی و ارزیابی مستقل و مناسب از ریسک عملیاتی؛
- ۲-۹- الزام به بررسی و بازنگری در خط‌مشی‌های مدیریت ریسک عملیاتی در مواقع بروز تغییرات حایز اهمیت در مشخصه ریسک عملیاتی مؤسسه اعتباری.
- ماده ۳- هیأت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است ضوابط ناظر بر نحوه ارائه خدمات اجاره صندوق امانات به مشتریان را که حداقل باید شامل موارد زیر باشد، به تصویب برساند:
- ۳-۱- مفاد قرارداد فیما بین، حقوق، مسئولیت‌ها و تعهدات طرفین؛
- ۳-۲- أخذ تأییدیه از مشتری دایر بر اطلاع از عدم پوشش بیمه‌ای برای محتوای صندوق و الزامی نبودن ابراز محتوای صندوق؛
- ۳-۳- شرایط دسترسی به محتوای صندوق از جمله نحوه تمهید محیط مناسب خصوصی برای این منظور؛
- ۳-۴- نحوه اعمال کنترل‌های لازم برای حصول اطمینان از عدم دسترسی اشخاص غیرمجاز به محتوای صندوق؛
- ۳-۵- محافظت از کلیدهای اصلی و جایگزین و تعویض قفل صندوق‌های تخلیه شده؛
- ۳-۶- فرآیند احراز هویت و شناسایی اشخاص دارای دسترسی به هر صندوق؛
- ۳-۷- نگهداری فهرست مراجعات و سوابق فراهم شدن دسترسی برای اشخاص موصوف؛
- ۳-۸- فرآیند استعمال از مراجع داخلی و بیرونی ذی‌ربط و نیز تشریفات و حداقل تعداد نمایندگان حاضر از طرف مؤسسه اعتباری و تنظیم صورت‌جلسه مقتضی به منظور فراهم نمودن دسترسی برای ضابطان قضایی و انتظامی یا سایر اشخاص ذی‌صلاح.

فصل سوم: وظایف و مسئولیت‌های هیأت عامل

ماده ۴- هیأت عامل مؤسسه اعتباری در راستای مدیریت ریسک عملیاتی موظف به انجام وظایف زیر است:

۴-۱- پیاده سازی چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی از طریق استقرار نظامها و فرایندهای سازگار با مشخصه ریسک عملیاتی و میزان تحمل و پذیرش ریسک مؤسسه اعتباری در تمامی محصولات و فعالیتها و نیز به کارگیری راهبردهای مصوب هیأت مدیره در خصوص مدیریت ریسک به صورت کارا و اثربخش؛

۴-۲- تعیین واحد اجرایی مسئول مدیریت ریسک عملیاتی و یا عنداللزوم ایجاد واحد مزبور به صورت مستقل با تعیین شرح وظایف و اختیارات تفصیلی مطابق با ضوابط ناظر بر حاکمیت شرکتی؛

۴-۳- شناسایی، ارزیابی، اندازه گیری، کنترل و کاهش مؤثر ریسک عملیاتی مؤسسه اعتباری ناشی از:

۳-۴-۱- عوامل بیرونی نظیر وقوع بلایای طبیعی و اقدامات مجرمانه از سوی اشخاص غیر کارمند که منجر به ایراد خسارت به مؤسسه اعتباری می گردد؛

۳-۴-۲- عوامل درونی نظیر نامناسب بودن سیاستها، رویهها و کنترلهای موجود در مؤسسه اعتباری، خطاهای مربوط به ورود اطلاعات، مستند سازی ناصحیح، نگهدای نامناسب از سخت افزارها، نرم افزارها و تجهیزات؛

فصل چهارم: سایر

ماده ۵- ضوابط اجرایی ناظر بر مفاد این دستورالعمل و مباحث ویژه در مدیریت ریسک عملیاتی نظیر محصولات و خدمات جدید، برون سپاری، سیستمها و زیرساختهای فناوری اطلاعات توسط بانک مرکزی تدوین و به شبکه بانکی ابلاغ می شود.

«دستورالعمل حداقل الزامات مدیریت ریسک عملیاتی در مؤسسات اعتباری» مشتمل بر ۵ ماده در چهل و یکمین جلسه مورخ

۱۴۰۰/۸/۸ هیأت عامل بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا می باشد.

۲۴- بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۵۳۳۰ مورخ ۰۴/۰۹/۱۴۰۰؛ تاکید بر لزوم تحویل نسخه‌ای از قرارداد منعقدہ تسهیلات

اعطایی به تسهیلات گیرنده، ضامن و وثیقه‌گذار

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند؛ در اجرای تکلیف قانونی مقرر در تبصره ذیل ماده (۲۳) "قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار" م صوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی، فرم‌های یکنواخت قراردادهای عقود تسهیلات بانکی توسط بانک مرکزی، تهیه و پس از تصویب آن‌ها از سوی شورای پول و اعتبار، مراتب طی بخشنامه‌های متعدد به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد. در بخشنامه‌های مزبور بر این مهم تأکید گردید که بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلفند با هدف آگاهی کامل تسهیلات‌گیرنده، ضامن و وثیقه‌گذار تسهیلات بانکی از مفاد قرارداد، تمهیدات لازم را اتخاذ نموده و پس از انعقاد و امضای قرارداد، نسخه‌ای از آن را که دارای ارزش قانونی یکسان با سایر نسخ می‌باشد، حسب مورد در اختیار اشخاص ذکر شده قرار دهند. در ادامه و بنا به اهمیت وافر موضوع و گزارش‌های واصله متعدد مبنی بر عدم اعطای یک نسخه از قراردادهای تسهیلات بانکی به تسهیلات‌گیرنده، ضامن و وثیقه‌گذار، بخشنامه‌های تأکیدی در این خصوص از جمله بخشنامه‌های شماره ۹۵/۳۱۳۲۳۸ مورخ ۱۰/۵/۱۳۹۵، شماره ۹۶/۲۹۰۰۰۳ مورخ ۱۳/۹/۱۳۹۶ و شماره ۹۹/۲۹۸۳۲۶ مورخ ۱۹/۹/۱۳۹۹ نیز به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید.

با عنایت به عدم توجه برخی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به این مهم علیرغم تأکیدات و بخشنامه‌های متعدد این بانک در ارتباط با موضوع فوق‌الاشاره؛ مقتضی است به منظور اطمینان از اجرای صحیح و کامل تکالیف یادشده و بخشنامه‌های مربوط و رفع دغدغه‌های موجود در این خصوص، دستور فرمایند علاوه بر نظارت دقیق بر اجرای تمهیدات پیشین، اجرای موارد و ترتیبات زیر نیز به قید فوریت در دستور کار آن بانک/مؤسسه اعتباری قرار گیرد.

۱- ظرف مدت حداکثر هفت روز کاری پس از درخواست تسهیلات‌گیرنده، ضامن و یا وثیقه‌گذار، یک نسخه از قرارداد منعقدہ تسهیلات اعطایی که دارای ارزش قانونی یکسان با سایر نسخ آن می‌باشد به همراه اطلاعات کامل تسهیلات مزبور از جمله جدول اقساط، به درخواست‌کننده تحویل گردد.

۲- واحدهای نظارتی و بازرسی آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی به شکایاتی که در ارتباط با موضوع فوق مطرح می‌گردد، خارج از نوبت رسیدگی نموده و در صورت استتکاف کارکنان و متصدیان ذی‌ربط از انجام تکالیف موصوف، علاوه بر ارجاع فوری پرونده متخلفین به مرجع صالح رسیدگی به تخلفات و همچنین بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران، رأساً نسبت به تحویل موارد مذکور در بند یاد شده به درخواست‌کننده اقدام یا مقدمات لازم را فراهم نماید.

در خاتمه ضمن یادآوری مجدد این موضوع که مسئولیت عدم رعایت تکالیف فوق بر عهده جنابعالی و اعضای محترم هیأت مدیره بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی می‌باشد، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶، به قید تسریع به تمامی شعب و واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری ابلاغ گردد و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۲۵- بخشنامه شماره ۶۸/۲۵۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۴؛ نحوه محاسبه و تعیین میزان بخشودگی بخشی از سود مستتر

در اقساط تسهیلات در صورت بازپرداخت قبل از سررسید

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدین‌وسیله به استحضار می‌رساند، با هدف ایجاد وحدت رویه در اجرای مفاد تبصره (۴) ماده (۹) سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار و همچنین تسهیل اجرای حکمی از مفاد فرم‌های یکنواخت اعطای تسهیلات بانکی مصوب شورای محترم پول و اعتبار که اشعار می‌دارد؛

«در صورتی که مشتری مبادرت به تسویه پیش از موعد تمام یا قسمتی از بدهی خود نماید، بانک و مؤسسه اعتباری

غیربانکی موظف است حداقل ۹۰ درصد سود مستتر در اقساط زودپرداخت را متناسب با مدت باقیمانده تا سررسید

قسط یا اقساط پرداخت شده به عنوان پاداش به مشتری مسترد نماید.»

نحوه محاسبه و تعیین میزان بخشودگی بخشی از سود مستتر در اقساط تسهیلات در صورت بازپرداخت قبل از سررسید، در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مطرح و مورد تأیید قرار گرفت که به شرح پیوست برای استحضار ایفاد می‌گردد. شایان ذکر است، بازپرداخت اقساط تسهیلات اعطایی قبل از سررسید صرفاً در صورتی مشمول محاسبه بخشودگی بخشی از سود می‌گردد که مبلغ پرداخت شده حداقل معادل مبلغ یک قسط کامل بوده و به مدت حداقل یک ماه زودتر از سررسید قسط به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی پرداخت شود.

در خاتمه ضمن اعلام این‌که، مقتضی است به قید فوریت، زیر ساخت‌های فنی و اطلاعاتی لازم به منظور اجرای مفاد مصوبه مزبور تمهید شود، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

نحوه محاسبه و تعیین میزان بخشودگی بخشی از سود مستتر در اقساط تسهیلات در صورت بازپرداخت زودتر از سررسید:

۱. سود ماهانه به مأخذ مانده اصل تسهیلات پس از بازپرداخت اقساطی که زودتر از سررسید پرداخت شده‌اند، محاسبه می‌شود (p).

۲. عدد محاسبه شده (p) در تعداد اقساطی که زودتر از سررسید بازپرداخت شده‌اند ضرب می‌گردد (x_1).

$$x_1 = p \times n$$

۳. سهم سود در اقساطی که زودتر از سررسید بازپرداخت شده‌اند، بر اساس جدول اقساط در زمان اعطای تسهیلات، محاسبه و حاصل جمع آن‌ها با یکدیگر محاسبه می‌شود (x_2).

۴. مابه‌التفاوت اعداد محاسبه شده (x_2) و (x_1)، محاسبه می‌شود (A).

$$A = x_2 - x_1$$

۵. با فرض اعطای تخفیف نود درصد (۹۰٪)، میزان بخشودگی ناشی از بازپرداخت اقساطی که زودتر از سررسید پرداخت شده‌اند، معادل ($90 + A$)٪ می‌باشد و بانک یا مؤسسه اعتباری باید صرفاً ($1 + A$)٪ را از مشتری دریافت نماید.

مراحل فوق‌الذکر در قالب مثالی به شرح ذیل تشریح می‌شود:

مفروضات:

- ✓ مبلغ اصل تسهیلات ۱۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال؛
- ✓ مدت بازپرداخت تسهیلات ۱۲ ماه؛
- ✓ نرخ رشد اقساط ۰٪؛
- ✓ نرخ بهره سالانه معادل ۱۲ درصد و
- ✓ مبلغ هر قسط ۱،۰۶۶،۱۸۵ ریال.

در صورتی که مشتری قسط اول (۱،۰۶۶،۱۸۵) ریال را در زمان سررسید پرداخت کرده و در همان زمان سه قسط آتی را نیز پیش از موعد تسویه نماید، با احتساب تخفیف ۹۰ درصدی از سهم سود در اقساط، میزان بخشودگی ناشی از بازپرداخت اقساطی که زودتر از سررسید پرداخت شده، با استفاده از روش مذکور به شرح زیر محاسبه می‌شود:

جدول (۱) - مبلغ اقساط به تفکیک سهم اصل و سود تسهیلات

تسهیلات		مبلغ قسط	مانده اصل تسهیلات	ماه (دوره)
سهم اصل	سهم سود			
۹۴۶،۱۸۵	۱۲۰،۰۰۰	۱،۰۶۶،۱۸۵	۱۲،۰۰۰،۰۰۰	۱
۹۵۵،۶۴۷	۱۱۰،۵۳۸	۱،۰۶۶،۱۸۵	۱۱،۰۵۳،۸۱۵	۲
۹۶۵،۲۰۴	۱۰۰،۹۸۲	۱،۰۶۶،۱۸۵	۱۰،۰۹۸،۱۶۷	۳
۹۷۴،۸۵۶	۹۱،۳۳۰	۱،۰۶۶،۱۸۵	۹،۱۳۲،۹۶۳	۴
۹۸۴،۶۰۴	۸۱،۵۸۱	۱،۰۶۶،۱۸۵	۸،۱۵۸،۱۰۸	۵
۹۹۴،۴۵۰	۷۱،۷۳۵	۱،۰۶۶،۱۸۵	۷،۱۷۳،۵۰۳	۶
۱،۰۰۴،۳۹۵	۶۱،۷۹۱	۱،۰۶۶،۱۸۵	۶،۱۷۹،۰۵۳	۷
۱،۰۱۴،۴۳۹	۵۱،۷۴۷	۱،۰۶۶،۱۸۵	۵،۱۷۴،۶۵۸	۸
۱،۰۲۴،۵۸۳	۴۱،۶۰۲	۱،۰۶۶،۱۸۵	۴،۱۶۰،۲۱۹	۹
۱،۰۳۴،۸۲۹	۳۱،۳۵۶	۱،۰۶۶،۱۸۵	۳،۱۳۵،۶۳۶	۱۰
۱،۰۴۵،۱۷۷	۲۱،۰۰۸	۱،۰۶۶،۱۸۵	۲،۱۰۰،۸۰۷	۱۱
۱،۰۵۵،۶۲۹	۱۰،۵۵۶	۱،۰۶۶،۱۸۵	۱،۰۵۵،۶۲۹	۱۲
۱۲،۰۰۰،۰۰۰	۷۹۴،۲۲۶			

۱. عدد محاسبه شده برای سود ماهانه به مآخذ مانده اصل تسهیلات پس از بازپرداخت سه قسط طبق مفروضات مطروحه برابر است با:

$$P = (1 \times 8,158,108) = (8,158,108)$$

۲. عدد محاسبه شده فوق (۸،۱۵۸،۱۰۸)، در عدد ۳، برای سه قسطی که طبق مفروضات زودتر از سررسید بازپرداخت شده‌اند، ضرب می‌شود که حاصل عبارتست از:

$$x_1 = (3 \times 8,158,108) = (24,473,364)$$

۳. سهم سود در اقساطی که زودتر از سررسید بازپرداخت شده‌اند، که بر اساس جدول بالا محاسبه می‌شود، عبارت است از:

$$x_2 = (91,330 + 100,982 + 110,538) = (302,850)$$

۴. مابه‌التفاوت اعداد محاسبه شده (x_1) و (x_2)، معادل است با:

$$A = (302,850) - (24,473,364) = (58,107)$$

۵. با احتساب تخفیف ۹۰ درصدی، مبلغی از سود که بخشوده می‌شود برابر است با:

$$(\%90 \cdot A) = \%90 (58,107) = (52,296)$$

۲۶- بخشنامه شماره ۰۰/۲۷۲۵۱۱ مورخ ۰۹/۱۸/۱۴۰۰؛ ابلاغ تمدید مهلت‌های مقرر در قانون تسهیل تسویه بدهی

بدهکاران شبکه بانکی کشور

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۲۱۲۹۳ مورخ ۰۱/۲۸/۱۴۰۰، موضوع ابلاغ مصوبات جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در خصوص تمدید مواعد مقرر در «قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور»، بدین وسیله مفاد بند (۲) مصوبات نود و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۶ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در این رابطه را عیناً به شرح ذیل به استحضار می‌رساند:

«در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۰ با عنوان سال «تولید پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و به دلیل استمرار شرایط ناشی از کرونا و اثرات تعطیلی‌های وضع شده برای مشاغل و کسب و کارها و این‌که برخی از مشمولان نتوانستند با تسویه نقدی، بدهی خود را تا پایان شهریور ماه سال ۱۴۰۰ از مزایای تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی استفاده کنند، لذا مهلت زمانی مندرج در مصوبه جلسه ۶۴ ستاد ملی کرونا مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ در زمینه قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور، برای مشمولان برای آخرین بار از اول مهر ماه به مدت شش‌ماه تمدید می‌شود.»

علاوه بر این، در بند (۳) از مصوبات جلسه مذکور نیز مقرر شده است:

«تمدید اعطای تسهیلات کرونا تا پایان سال ۱۴۰۰ و همچنین امهال بازپرداخت اقساط تسهیلات بانکی اعطایی تا پایان سال ۱۴۰۰ به کسب و کارهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای آسیب دیده از بحران کرونا (اعم از تسهیلات کرونایی سامانه کارا، صندوق کارآفرینی امید و ...)»

با عنایت به مراتب پیش گفته، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۲۷- بخشنامه شماره ۳۰۶۸۰۸/۳۰ مورخ ۱۹/۱۰/۱۴۰۰؛ ابلاغ اصلاحیه مقررات ناظر بر اعطای چک‌های موردی

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران- ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۳۷۷۵۸/۳۰ مورخ ۱۱/۲/۱۴۰۰ موضوع ابلاغ «مقررات ناظر بر اعطای چک موردی» و همچنین بخشنامه شماره ۲۹۰۴۴۲/۳۰ مورخ ۵/۱۰/۱۴۰۰ در رابطه با مؤلفه‌های امنیتی و مشخصات ظاهری چک‌های موردی، بدین وسیله اصلاحیه «مقررات ناظر بر اعطای چک موردی» که در جلسه مورخ ۱۴/۹/۱۴۰۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تأیید واقع شده است، به شرح پیوست جهت استحضار ایفاد می‌گردد. شایان ذکر است، اصلاحات اعمال شده در مقررات مذکور به شرح ذیل می‌باشد:

۱- اصلاح عبارت «مشری» موضوع ردیف (۱-۳) مقررات مذکور، به شرح زیر:

«به شخص حقیقی یا حقوقی دارای «حساب جاری» فاقد دسته چک در شبکه بانکی کشور که متقاضی استفاده از «چک موردی» است، اطلاق می‌گردد.»

۲- الحاق یک ماده به عنوان ماده (۷) به شرح ذیل:

«اعطای چک موردی به مشتری حقوقی مستلزم اخذ موارد ذیل است:

۱-۷- ارایه صورت‌های مالی حسابرسی شده سالیانه؛

۲-۷- ارایه اظهارنامه مالیاتی ثبت شده نزد مرجع مالیاتی؛

۳-۷- نداشتن بدهی غیر جاری مطابق «آیین‌نامه وصول مطالبات غیر جاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی)» مصوب شورای پول و اعتبار»

۳- الحاق یک ماده به عنوان ماده (۸) به شرح ذیل:

«اعطای چک موردی به حساب جاری مشترک ممنوع است.»

۴- الحاق یک ماده به عنوان ماده (۱۲) به شرح ذیل:

«استفاده از چک موردی به عنوان ضمانت، ممنوع است.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۶/۵/۱۳۹۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن

نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی»

مقدمه:

با استناد به تبصره (۲) ذیل ماده (۶) اصلاحی «قانون صدور چک» مصوب سال ۱۳۹۷ مجلس شورای اسلامی، مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی» به شرح زیر تدوین می‌گردد:

فصل نخست: تعاریف

ماده ۱۲ - در این دستورالعمل عناوین زیر به جای عبارات مربوط به کار می‌رود:

۱-۱۲- **چک موردی:** نوعی از چک که به صورت موردی، در راستای اهداف مورد اشاره در قانون،

با رعایت شرایط مندرج در این دستورالعمل، به مشتری فاقد دسته‌چک اعطا می‌گردد.

۲-۱۲- **قانون:** «قانون صدور چک» مصوب سال ۱۳۵۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛

۳-۱۲- **مشتری:** به شخص حقیقی یا حقوقی دارای «حساب جاری» فاقد دسته چک در شبکه

بانکی کشور که متقاضی استفاده از «چک موردی» است، اطلاق می‌گردد.^۷

۴-۱۲- **دارنده چک موردی:** به شخص حقیقی یا حقوقی که چک موردی در وجه وی صادر گردیده

اطلاق می‌گردد.

۵-۱۲- **سامانه صیاد:** سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی دسته چک و ثبت نقل و انتقال چک نزد

بانک مرکزی؛

۶-۱۲- **حساب جاری:** حسابی است که بانک بر اساس قرارداد منعقد شده با متقاضی، به منظور قبول

سپرده قرض الحسنه جاری به ریال، به نام وی افتتاح می‌نماید؛

فصل دوم: شرایط اعطای چک موردی و استفاده از آن

ماده ۱۳ - اعطای چک موردی به مشتری باید از طریق سامانه صیاد با دریافت شناسه یکتا برای هر برگ

چک موردی انجام پذیرد و مستلزم رعایت فرآیندها و الزامات ناظر بر اعتبارسنجی و رتبه‌بندی

اعتباری نمی‌باشند.

ماده ۱۴ - اعطای چک موردی به مشتریان زیر ممنوع است:

۱-۱۴- اشخاص ورشکسته؛

^۷ مصوب سی و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۱۴-۲- اشخاص معسر از پرداخت محکوم به؛

۱۴-۳- وکیل/نماینده صادرکننده (امضاءکننده) چک برگشتی رفع سوءاثر نشده از طرف اشخاص

صاحب حساب وفق شرایط مقرر در قانون؛

۱۴-۴- اشخاص دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده اعم از موردی و عادی؛

۱۴-۵- اشخاصی که بنا به رأی قطعی مراجع قضایی حسب مفاد قوانین مربوط از جمله موارد

مقرر در قانون، به محرومیت از داشتن دسته چک و چک موردی محکوم شده اند؛

۱۴-۶- اشخاصی که حساب جاری آن‌ها به دلایل قانونی یا حسب تصمیم مرجع قضایی مسدود

گردیده و برداشت از آن ممنوع است؛ به استثنای مواردی که صرفاً بخشی از موجودی

حساب جاری مشتری مسدود شده و برداشت مابقی موجودی حساب جاری وی امکان پذیر

است؛

۱۴-۷- اشخاص ورشکسته، معسر از پرداخت محکوم به یا دارای چک برگشتی رفع سوءاثر

نشده که مطابق حکم مقرر در تبصره ۲ ذیل ماده (۲۱) مکرر قانون، به وکالت یا نمایندگی از

طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی اقدام می کنند؛

ماده ۱۵ - استفاده از چک موردی مستلزم داشتن حساب جاری نزد بانک محال علیه بوده و صدور آن

مستلزم ثبت مراتب در سامانه صیاد است.

ماده ۱۶ - در صورت عدم پرداخت وجه چک موردی به دلیل نداشتن موجودی کافی یا تحقق هر یک از

علل مقرر در قانون برای برگشت چک (به استثنای برگشت چک به علت دستور عدم پرداخت

موضوع ماده ۱۴ قانون)، صاحب حساب و وکیل یا نماینده امضاءکننده چک از طرف وی تا زمان

پرداخت دین ناشی از چک مزبور، مشمول محرومیت‌های مندرج در ذیل ماده (۵) مکرر الحاقی به

قانون و نیز محرومیت از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده مجدد از چک موردی

می باشند.

ماده ۱۷ - حداکثر تعداد چک موردی قابل اعطاء به هر مشتری در شبکه بانکی کشور در هر تقاضا حداکثر

دو فقره و در مجموع سالانه، حداکثر ۵ فقره می باشد.

تبصره - اعطای چک موردی به مشتری تا قبل از تعیین تکلیف چک‌های موردی قبلی اعطایی به وی

در سامانه صیاد یا ارائه آن‌ها به بانک، ممنوع است.

ماده ۱۸ - اعطای چک موردی به مشتری حقوقی مستلزم اخذ موارد ذیل است:^۸

۱-۱۸- ارایه صورت‌های مالی حسابرسی شده سالیانه؛

۲-۱۸- ارایه اظهارنامه مالیاتی ثبت شده نزد مرجع مالیاتی؛

۳-۱۸- نداشتن بدهی غیر جاری مطابق «آیین‌نامه وصول مطالبات غیر جاری مؤسسات اعتباری

(ریالی و ارزی) مصوب شورای پول و اعتبار»؛

ماده ۱۹ - اعطای چک موردی به حساب جاری مشترک ممنوع است.^۹

ماده ۲۰ - سقف مبلغ کلی مجاز سالیانه برای صدور چک موردی، بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۷)

دستورالعمل اجرایی ماده (۶) اصلاحی قانون می‌باشد.

ماده ۲۱ - دارنده چک موردی می‌تواند آخرین وضعیت صادرکننده چک موردی شامل سابقه چک برگشتی

در سه سال اخیر و میزان تعهدات چک‌های تسویه نشده را از طریق سامانه صیاد استعلام نماید.

ماده ۲۲ - چک موردی غیرقابل انتقال به غیر بوده و صرفاً توسط شخصی که چک موردی در وجه او

صادر شده، قابل تسویه است.

ماده ۲۳ - استفاده از چک موردی به عنوان ضمانت ممنوع است.^{۱۰}

ماده ۲۴ - تسویه چک موردی منوط به ثبت مشخصات آن و نیز ثبت عملیات تسویه آن در سامانه صیاد

است.

فصل سوم: سایر الزامات

ماده ۲۵ - سایر ضوابط و الزامات ناظر بر چک‌های موردی که در این دستورالعمل ذکر نشده است،

حسب مورد تابع مفاد قانون می‌باشد.

مقررات ناظر بر اعطای «چک موردی» که در چهل و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۷ کمیسیون مقررات و نظارت

مؤسسات اعتباریه تصویب رسیده، در سی و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ کمیسیون مزبور، با اصلاحاتی به شرح

مندرج در متن اصلاح گردید.

^۸ مصوب سی و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

^۹ مصوب سی و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

^{۱۰} مصوب سی و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۲۸- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۰+۰۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۹؛ ابلاغ «دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در

جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، به استحضار می‌رساند بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری و هماهنگی دستگاه‌ها و مراجع ذی‌ربط از جمله دادستانی کل کشور و وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین شبکه بانکی کشور و در اجرای یکی از تکالیف محوله توسط شورای محترم پول و اعتبار دایر بر لزوم اتخاذ تدابیر مقتضی برای جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی و تسهیل بازگشت بنگاه‌های تولیدی نیمه فعال و راکد که در ایفای تعهدات خود به شبکه بانکی کشور با مشکل مواجه شده بودند به چرخه تولید، «دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری» را تدوین و برای تصویب نهایی به شورای پول و اعتبار ارایه نمود. در ادامه، ضوابط مذکور در یک‌هزار و سیصد و بیست و هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید که نسخه‌ای از آن به شرح پیوست برای استحضار ایفاد می‌شود. در دستورالعمل یادشده، واگذاری دارایی‌های واحد تولیدی تملک‌شده به مالک قبلی آن، منوط به درخواست مکتوب مالک قبلی، از طریق مذاکره و به صورت نقدی و اقساطی تحت شرایط مندرج در دستورالعمل امکان‌پذیر شده است. خاطرنشان می‌سازد واگذاری به روش اقساطی از طریق قرارداد اجاره به شرط تملیک و پرداخت حداقل ۱۰ درصد مبلغ بدهی مالک قبلی به صورت نقدی پیش‌بینی شده و مدت بازپرداخت با احتساب یک سال دوره تنفس، حداکثر ۵ سال است. لازم به ذکر می‌داند که صرفاً دارایی‌های واحدهای تولیدی که حداکثر یک سال از تملک آن‌ها سپری شده مشمول دستورالعمل می‌باشند. در مورد اشخاصی که دارایی‌های واحدهای تولیدی آن‌ها قبل از ابلاغ این دستورالعمل به تملک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی درآمده است، مشروط به آن که بیش از ۱۸ ماه از تملک آن دارایی‌ها سپری نشده باشد، مهلت حداکثر ۶ ماهه از زمان ابلاغ دستورالعمل اعطا شده تا با ارایه درخواست خود به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی ذی‌ربط از مزایای آن استفاده نمایند. بدیهی است در موارد مسکوت و نیز مواردی که مشمول احکام مقرر در این دستورالعمل نمی‌باشند، مفاد «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری» ابلاغی طی بخشنامه شماره ۰۰/۷۲۰۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۰ همچنان مبنای استناد و ملاک عمل خواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی ربط ابلاغ شده و ضمن ارسال نسخه‌ای از ابلاغیه‌ی آن بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی برای مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، بر حُسن اجرای مفاد دستورالعمل نظارت گردد..

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حسین معصومی

۳۸۳۱-۰۴

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

«بسمه تعالی»

در اجرای تکلیف مقرر در بند (۱) از مصوبات یک‌هزار و دویست و نود و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ شورای محترم پول و اعتبار، «دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می‌شود، به شرح ذیل تصویب گردید:

دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- تعاریف و اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل به شرح زیر است:

- ۱-۱- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک، فعالیت می‌نماید؛
- ۱-۲- واحد تولیدی: واحد تولیدکننده‌ی کالا یا خدمت اعم از آن که در حال احداث، فعال و یا غیر فعال باشد؛
- ۱-۳- دارایی‌های واحد تولیدی: زمین، ساختمان، ماشین‌آلات و سایر دارایی‌های ثابت واحد تولیدی که در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند؛
- ۱-۴- کارگروه: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان؛
- ۱-۵- کارشناس/کارشناسان رسمی: شامل کارشناسان قانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه؛
- ۱-۶- طرح احیاء و ساماندهی: طرحی که منتج به احیاء و فعال شدن مجدد واحد تولیدی ظرف بازه زمانی مشخص، می‌شود به گونه‌ای که واحد تولیدی ضمن سودآوری، قادر به حفظ و توسعه اشتغال و نیز ایفای تعهدات خود خواهد بود.

فصل دوم - اقدامات قبل از تملک دارایی‌های واحد تولیدی

ماده ۲- مؤسسه اعتباری مکلف است بنا به درخواست واحد تولیدی، آخرین صورتحساب رسمی متضمن میزان بدهی، اقساط و مبالغ بدهی پرداخت‌شده توسط واحد تولیدی و نحوه محاسبه آن‌ها را به واحد تولیدی درخواست‌کننده ارائه نماید.

ماده ۳- چنانچه واحد تولیدی با ارایه طرح احیاء و ساماندهی، امهال بدهی غیرجاری خود را از مؤسسه اعتباری درخواست نماید، مؤسسه اعتباری موظف است درخواست مذکور را مورد بررسی قرار داده و حداکثر ظرف مهلت سی روز، نتیجه را به واحد تولیدی اعلام نماید.

تبصره ۱- در صورت موافقت مؤسسه اعتباری با درخواست واحد تولیدی، مؤسسه اعتباری موظف است مطالبات غیرجاری واحد تولیدی را در چارچوب «دستورالعمل اجرایی نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری» امهال نماید.

تبصره ۲- در صورت عدم موافقت مؤسسه اعتباری با درخواست واحد تولیدی، سازوکار مقرر در مواد (۶۱) و (۶۲) الحاقی قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور قابل انجام خواهد بود.

فصل سوم - تملک دارایی‌های واحد تولیدی

ماده ۴- مؤسسه اعتباری مکلف است در صورتی که درخواست امهال بدهی واحد تولیدی مورد تأیید قرار نگیرد و یا پس از امهال بدهی، واحد تولیدی از بازپرداخت بدهی امهال شده‌ی خود تا شش ماه پس از سررسید بدهی/سررسید اولین قسط پرداخت نشده‌ی بدهی امتناع نماید، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط از جمله تبصره (۴) ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و مفاد قرارداد فی‌مابین اقدام نماید.

ماده ۵- توقف فعالیت واحد تولیدی مشمول «قانون حمایت صنعتی و جلوگیری از تعطیلی کارخانه‌های صنعتی» مصوب سال ۱۳۴۳ و آیین‌نامه اجرایی و اصلاحیه‌های آن مصوب سال ۱۳۹۶ هیأت وزیران، صرفاً با رعایت مفاد قانون مذکور امکان‌پذیر است.

فصل چهارم - واگذاری دارایی‌های واحد تولیدی به مالک قبلی

ماده ۶- مؤسسه اعتباری موظف است، در صورت درخواست مالک قبلی دارایی‌های تملک شده واحد تولیدی، دارایی‌های مذکور را از طریق مذاکره و به صورت نقدی تحت شرایط ذیل به مالک قبلی واگذار نماید:

۱-۶- مالک قبلی درخواست مکتوب خود را حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ تملک دارایی‌های واحد تولیدی به مؤسسه اعتباری تسلیم نموده باشد.

۲-۶- آگهی مزایده دارایی‌های تملک شده منتهی به اعلام برنده نشده باشد.

۳-۶- مالک قبلی تمامی بدهی خود مشتمل بر، مجموع مانده اصل و سود تسهیلات تأدیه نشده‌ای که در ازای آن، دارایی‌های واحد تولیدی به تملک مؤسسه اعتباری درآمده و وجه التزام تأخیر تأدیه‌ی دین متعلقه مطابق مصوبات شورای پول و اعتبار، تا تاریخ واگذاری دارایی‌های تملک شده و سایر هزینه‌های به‌روز شده به تشخیص کارشناس / کارشناسان رسمی معرفی شده به مؤسسه اعتباری که مؤسسه اعتباری بر اساس اسناد و مدارک مثبت، برای تملک، نگهداری و

استرداد واحد تولیدی متحمل شده است را حداکثر ظرف مهلت سی روز از تاریخ اعلام مبلغ بدهی توسط مؤسسه اعتباری به وی، نقداً به مؤسسه اعتباری پرداخت نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری در صورت برگزاری مزایده قبل از سپری شدن مدت یک سال از تاریخ تملک دارایی‌های تملک شده واحد تولیدی، موظف است مراتب را به مالک قبلی دارایی‌های مذکور اطلاع دهد.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری باید ظرف مهلت بیست روز از تاریخ دریافت درخواست مالک قبلی دارایی‌های تملک شده واحد تولیدی، مبلغ بدهی مالک قبلی را به نحو مقتضی و قابل استناد، به مالک قبلی اعلام نماید.

تبصره ۳- هرگاه مؤسسه اعتباری با پرداخت مابه‌التفاوت میزان مطالبات خود و قیمت دارایی‌های واحد تولیدی، دارایی‌های مذکور را تملک کرده باشد، برای مابه‌التفاوت پرداختی، سودی معادل حاصل ضرب نرخ سود تسهیلات عقد اجاره به شرط تملیک مصوب شورای پول و اعتبار هنگام استرداد واحد تولیدی به مالک قبلی در مابه‌التفاوت مزبور برای بازه‌ی زمانی تاریخ تملک تا تاریخ استرداد، به صورت روزشمار محاسبه می‌گردد. مابه‌التفاوت مزبور و سود متعلق به آن، به مبلغ بدهی مذکور در بند (۶-۳) اضافه می‌گردد.

تبصره ۴- کارشناس / کارشناسان رسمی باید پس از درخواست مؤسسه اعتباری و توسط کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه به مؤسسه اعتباری معرفی شوند.

تبصره ۵- مؤسسه اعتباری مجاز است در صورت پرداخت تمام مبلغ بدهی توسط مالک قبلی به صورت نقد، نسبت به بخشش وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین، حداکثر به میزان مابه‌التفاوت نرخ وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین با نرخ سود مندرج در قرارداد تسهیلات اعطایی در قالب عقود غیرمشارکتی یا نرخ بازده مورد انتظار تسهیلات اعطایی در قالب عقود مشارکتی، اقدام نماید.

ماده ۷- واگذاری دارایی‌های واحد تولیدی به مالک قبلی دارایی‌های مذکور از طریق مذاکره و به صورت اقساطی تحت شرایط ذیل مجاز است:

۷-۱- مالک قبلی درخواست مکتوب خود را حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ تملک دارایی‌های واحد تولیدی به مؤسسه اعتباری تسلیم نموده باشد.

۷-۲- آگهی مزایده دارایی‌های تملک شده منتهی به اعلام برنده نشده باشد.

۷-۳- طرح احیاء و ساماندهی واحد مزبور توسط مالک قبلی واحد تولیدی مورد تأیید مؤسسه اعتباری واقع شود.

۷-۴- پس از اعلام مؤسسه اعتباری، حداقل ده درصد از مبلغ بدهی توسط مالک قبلی به مؤسسه اعتباری پرداخت شود.

۷-۵- واگذاری در قالب تسهیلات موضوع عقد اجاره به شرط تملیک انجام پذیرد.

۶-۷- حد اکثر نرخ سود اقساط واگذاری، معادل با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار برای تسهیلات عقد اجاره به شرط تملیک در زمان واگذاری می‌باشد؛

۷-۷- دعوای ورشکستگی واحد تولیدی نزد مرجع قضایی مطرح نباشد.

۸-۷- مالک قبلی در خصوص بدهی خود به مؤسسه اعتباری که به تملک دارایی‌های واحد تولیدی توسط مؤسسه اعتباری منتهی شده، دعوایی علیه مؤسسه اعتباری نزد مراجع قضایی اقامه نکرده یا از دعوای مذکور صرف نظر نموده باشد.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری در صورت برگزاری مزایده قبل از سپری شدن مدت یک سال از تاریخ تملک

دارایی‌های تملک شده واحد تولیدی، موظف است مراتب را به مالک قبلی دارایی‌های مذکور اطلاع دهد.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری باید ظرف مهلت بیست روز از تاریخ دریافت درخواست مالک قبلی دارایی‌های تملک

شده واحد تولیدی، مبلغ بدهی مالک قبلی را به نحو مقتضی و قابل استناد، به مالک قبلی اعلام نماید.

تبصره ۳- مدت بازپرداخت بدهی، با احتساب حداکثر یک سال دوره تنفس، حداکثر پنج سال می‌باشد.

تبصره ۴- میزان بدهی مالک قبلی مشتمل بر، مجموع مانده اصل و سود تسهیلات تأدیه نشده‌ای که در ازای آن،

دارایی‌های واحد تولیدی به تملک مؤسسه اعتباری درآمده و وجه التزام تأخیر تأدیه‌ی دین متعلقه مطابق

مصوبات شورای پول و اعتبار، تا تاریخ واگذاری دارایی‌های تملک شده و سایر هزینه‌های به‌روز شده به

تشخیص کارشناس / کارشناسان رسمی معرفی شده به مؤسسه اعتباری که مؤسسه اعتباری بر اساس

اسناد و مدارک مثبت، برای تملک، نگهداری و استرداد واحد تولیدی متحمل شده است، خواهد بود.

تبصره ۵- هرگاه مؤسسه اعتباری با پرداخت مابه‌التفاوت میزان مطالبات خود و قیمت دارایی‌های واحد تولیدی،

دارایی‌های مذکور را تملک کرده باشد، برای مابه‌التفاوت پرداختی، سودی معادل حاصل ضرب نرخ سود

تسهیلات عقد اجاره به شرط تملیک مصوب شورای پول و اعتبار هنگام استرداد واحد تولیدی به مالک

قبلی در مابه‌التفاوت مزبور برای بازه‌ی زمانی تاریخ تملک تا تاریخ استرداد، به صورت روزشمار محاسبه

می‌گردد. مابه‌التفاوت مزبور و سود متعلق به آن، به مبلغ بدهی مذکور در تبصره (۴) ذیل ماده (۷) اضافه

می‌گردد.

تبصره ۶- کارشناس / کارشناسان رسمی باید پس از درخواست مؤسسه اعتباری و توسط کانون کارشناسان

رسمی دادگستری یا مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه به مؤسسه اعتباری

معرفی شوند.

ماده ۸- محدودیت‌های ناشی از داشتن بدهی غیرجاری برای دریافت تسهیلات بانکی، مانع از واگذاری دارایی‌های واحد

تولیدی به مالک قبلی نمی‌باشد.

ماده ۹- در صورت عدم تحقق شرایط مذکور در مواد ۶ و ۷، واگذاری دارایی‌های تملک‌شده‌ی واحد تولیدی به مالک قبلی، صرفاً با رعایت تشریفات مقرر در «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری» امکان‌پذیر خواهد بود.

فصل پنجم - سایر الزامات

ماده ۱۰- هرگاه مالک قبلی از بازپرداخت سه قسط متوالی بدهی خود ناشی از واگذاری دارایی‌های واحد تولیدی به وی در موعد مقرر امتناع نماید، مؤسسه اعتباری واگذارنده می‌تواند نسبت به فسخ قرارداد واگذاری دارایی‌های واحد تولیدی و واگذاری آن به غیر اقدام نماید.

ماده ۱۱- منافع و حقوق قراردادی از قبیل حق بهره‌برداری دارایی‌های واحد تولیدی اعم از اراضی وقفی، اراضی منابع طبیعی و یا اراضی واقع در شهرک‌های صنعتی و ... که در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند و به دلیل عدم بازپرداخت بدهی توسط واحد تولیدی به تملک مؤسسه اعتباری درآمده است، مشمول مفاد این دستورالعمل می‌باشد.

ماده ۱۲- اشخاصی که دارایی‌های واحد تولیدی آن‌ها قبل از ابلاغ این دستورالعمل به تملک مؤسسه اعتباری درآمده است، حداکثر شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل فرصت دارند تا با ارایه درخواست خود به مؤسسه اعتباری، از مزایای این دستورالعمل استفاده نمایند. در هر حال از تاریخ تملک دارایی‌های واحد تولیدی نباید بیش از هجده ماه سپری شده باشد.

ماده ۱۳- در موارد سکوت این دستورالعمل، مراتب تابع احکام «دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری» و سایر ضوابط مربوط می‌باشد.

«دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی‌های واحد تولیدی در جریان تملک یا تملک‌شده توسط مؤسسات اعتباری» مشتمل بر (۱۳) ماده و (۱۳) تبصره در یک‌هزار و سیصد و بیست و هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و پس از ابلاغ آن به شبکه‌ی بانکی کشور، لازم‌الاجرا است.

۲۹- بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۲۳۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۱؛ ابلاغ اصلاحیه «فرم یکنواخت قرارداد خرید دین»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند؛ "فرم یکنواخت قرارداد خرید دین" در اجرای تبصره ذیل ماده (۲۳) «قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی، موضوع «یکنواخت‌سازی فرم عقود تسهیلات بانکی»، توسط بانک مرکزی تدوین و پس از تصویب در یک‌هزار و دویست و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۳ شورای پول و اعتبار، طی بخشنامه شماره ۹۴/۳۴۷۱۷۲ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷ به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید. لیکن با عنایت به بازخوردهای واصله و نکته نظرات مطرح شده از سوی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مبنی بر برخی محدودیت‌ها در فرم یکنواخت قرارداد خرید دین از جمله عدم امکان استفاده از فرم یادشده برای اعطای تسهیلات خرید دین بر مبنای خرید اسناد/اوراق تجاری با سررسیدهای متفاوت از فروشنده اسناد/اوراق تجاری (تسهیلات گیرنده) طی یک قرارداد، اصلاح فرم قرارداد یکنواخت مورد اشاره در دستورکار بانک مرکزی قرار گرفت و ملاً اصلاحیه پیشنهادی در یک‌هزار و سیصد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۱ شورای پول و اعتبار مطرح گردید و آن شورا با امان نظر به اهمیت و فراگیر بودن قرارداد خرید دین در سطح شبکه بانکی کشور و با هدف فراهم گردیدن امکان خرید اسناد با سررسیدهای متفاوت در قالب یک قرارداد خرید دین، با اصلاحات پیشنهادی در "فرم یکنواخت قرارداد خرید دین" موافقت نمود. بر این اساس، به موجب مصوبه شورای پول و اعتبار مقرر گردید اصلاحاتی به شرح زیر در فرم یادشده صورت پذیرد:

۱- عبارت «سررسید یکسان به تاریخ» از متن ماده (۲) فرم یکنواخت قرارداد مزبور حذف و جدول ذیل این ماده

به شرح زیر اصلاح گردد؛

ردیف	نوع سند	تاریخ سررسید سند	شماره سریال	مبلغ اسمی سند	مبلغ پرداختی	نام متعهد/متعهدین سند
۱						
۲						
۳						
...						
جمع: (به عدد و حروف)						

۲- عبارت «هر یک از اسناد» به فراز ابتدایی ماده (۵) فرم یکنواخت قرارداد مزبور اضافه گردد.

۳- تبصره‌ای به شرح ذیل به ماده (۷) فرم یکنواخت قرارداد مزبور اضافه گردد:

تبصره- چنانچه تخلف از مفاد قرارداد ناشی از عدم ایفای تعهد فروشنده طبق ماده (۵) این قرارداد باشد، خسارت مربوطه برای هر سند، به طور مجزا محاسبه می‌شود، بدین نحو که مبلغ دریافتی و تعداد روز در دستورالعمل محاسباتی موضوع این ماده به ترتیب ناظر بر مبلغ دریافتی هر یک از اسناد موضوع ماده (۲) این قرارداد و تعداد روزهای سپری شده از تاریخ سررسید سند مربوطه تا تاریخ اعلام تخلف به فروشنده می‌باشد.

۴- عبارت «هر یک از اسناد» به فراز ابتدایی ماده (۹) فرم یکنواخت قرارداد مزبور اضافه گردد.

لذا مقتضی است دستور فرمایند از این پس تمامی قراردادهای خرید دین صرفاً براساس نسخه اصلاحی فرم یکنواخت قرارداد مزبور تنظیم و منعقد گردد. بدیهی است تمامی قراردادهای پیشین خرید دین، تا پایان مدت اعتبار قرارداد کماکان به قوت خود باقی خواهد ماند.

با عنایت به موارد فوق‌الذکر، ضمن ایفاد نسخه اصلاحی "فرم یکنواخت قرارداد خرید دین" خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶، به قید تسریع به تمامی شعب و واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری ابلاغ گردد و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حسین معصومی

۳۸۳۱-۰۴

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

محل الصاق

تمبر مالیاتی

بسمه تعالی

شماره:

تاریخ:

«قرارداد خرید دین»

ماده ۱- طرفین قرارداد:

این قرارداد بر اساس قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی آن و نیز آیین نامه، دستورالعمل ها و بخشنامه های ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بین امضاکنندگان زیر منعقد می گردد:

الف- بانک/مؤسسه اعتباری شعبه کد

به نشانی با نمایندگی آقای / خانم

..... که از این پس در این قرارداد بانک/مؤسسه اعتباری نامیده می شود و

ب- (در صورتی که تسهیلات گیرنده شخص حقیقی باشد) آقای/خانم فرزند تاریخ تولد

..... شماره شناسنامه محل صدور شماره سریال شناسنامه

..... کد ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی/شماره گذرنامه اتباع خارجی کد

اقتصادی کدپستی به نشانی

..... شماره

تماس ثابت شماره تلفن همراه پست الکترونیک

(در صورتی که تسهیلات گیرنده شخص حقوقی باشد) شرکت ثبت شده به شماره

..... اداره ثبت شرکت های کد اقتصادی شناسه ملی/ شماره

اختصاصی اتباع خارجی با امضای آقای/خانم فرزند شماره

شناسنامه تاریخ تولد کد ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی / شماره گذرنامه اتباع خارجی

..... به عنوان شرکت و آقای / خانم فرزند

..... شماره شناسنامه تاریخ تولد کد ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی/شماره

گذرنامه اتباع خارجی به عنوان شرکت و با مهر شرکت طبق آگهی

شماره روزنامه رسمی شماره مورخ کدپستی

..... به نشانی

..... شماره تماس

ثابت شماره تلفن همراه پست الکترونیک

..... که از این پس در این قرارداد فروشنده نامیده می شود.

(در صورت اخذ ضمانت حسب صلاحدید بانک/مؤسسه اعتباری) ج - ضامن / ضامنین:

(در صورتی که ضامن/ضامنین شخص حقیقی باشد)

آقای/خانم فرزند تاریخ تولد شماره شناسنامه محل صدور

..... شماره سریال شناسنامه کد ملی کدپستی به نشانی

..... شماره تماس ثابت

..... شماره تلفن همراه پست الکترونیک

.....

(در صورتی که ضامن/ضامنین شخص حقوقی باشد)

شرکت ثبت شده به شماره اداره ثبت شرکت های

..... کد اقتصادی شناسه ملی با امضای آقای/خانم

..... فرزند شماره شناسنامه تاریخ تولد کد ملی

..... به عنوان شرکت و آقای/خانم

فرزند شماره شناسنامه تاریخ تولد کد ملی

..... به عنوان شرکت و با مهر شرکت طبق آگهی شماره

..... روزنامه رسمی شماره مورخ کدپستی

..... به نشانی

..... شماره تماس

ثابت شماره تلفن همراه پست الکترونیک

.....

تبصره- نشانی، پست الکترونیک و تلفن های بانک/مؤسسه اعتباری، فروشنده و ضامن/ضامنین همان موارد مندرج در این

ماده است. چنان چه یکی از اشخاص مزبور نشانی، پست الکترونیک و تلفن های خود را تغییر دهد باید موضوع را به صورت

کتبی به طرف‌های دیگر ابلاغ کند. تا وقتی که تغییر موارد فوق، کتباً به طرف دیگر ابلاغ نشده باشد، کلیه مکاتبات و مراسلات و ابلاغیه‌ها و اخطاریه‌های اجرایی و غیره، حسب مورد از طریق شماره تلفن (پیامک)، پست الکترونیک و نشانی که در این ماده قید شده است، ارسال می‌شود و ابلاغ شده تلقی می‌گردد.

ماده ۲- موضوع قرارداد عبارت است از خرید نقدی سند / اسناد/اوراق تجاری از فروشنده به کمتر از مبلغ اسمی آن و به شرح مشخصات جدول زیر، به مبلغ کل (به عدد) (به حروف)
.....
فروشنده پس از ظهرنویسی و تحویل اصل سند/اسناد/اوراق تجاری مزبور به بانک/مؤسسه اعتباری، مبلغ کل موضوع این ماده را به صورت یک‌جا دریافت نمود.

ردیف	نوع سند	تاریخ سررسید سند	شماره سریال	مبلغ اسمی سند	مبلغ پرداختی	نام متعهد/متعهدین سند
۱						
۲						
۳						
...						
جمع: (به عدد و حروف)						

ماده ۳- فروشنده کلیه اختیارات خصوصاً «خیار غبن» را از خود سلب و ساقط نمود.

ماده ۴- دفاتر و صورت‌حساب‌های بانک/مؤسسه اعتباری در هر مورد معتبر است. دفاتر و صورت‌حساب‌های بانک/مؤسسه اعتباری از نظر اعلام به مراجع قضایی و یا دفاتر اسناد رسمی و ادارات و دوایر اجرای ثبت جهت محاسبات بعدی در جریان عملیات اجرایی در هر مورد ملاک عمل می‌باشد.

تبصره - طرفین توافق نمودند، هرگونه اشتباه بانک/مؤسسه اعتباری در محاسبات قابل برگشت بوده و ضمن قبول محاسبات اصلاحی، نسبت به تنظیم و اصلاح اسناد و اوراق مربوطه اقدام نمایند.

ماده ۵- هر یک از اسناد در صورت عدم پرداخت مبالغ سند/اسناد/اوراق تجاری موضوع این قرارداد در سررسید، فروشنده قبول و تعهد نمود مبالغ اسمی سند/اسناد/اوراق تجاری فوق و خسارت و هزینه‌های مربوطه را طبق مقررات و شرایط این قرارداد پرداخت نماید.

ماده ۶- هر گاه به هر علت و جهتی، اقدام قضایی و قانونی علیه فروشنده از طرف شخص یا اشخاص ثالث صورت گیرد، به نحوی که به هر عنوان وصول مطالبات بانک/مؤسسه اعتباری ناشی از این قرارداد، میسر نگردد، رفع اشکال و مانع و

همچنین مسئولیت امر به عهده فروشنده بوده و فروشنده مسئول جبران ضرر و زیان بانک/مؤسسه اعتباری و عواقب ناشی از تأخیر در اجرای قرارداد خواهد بود.

ماده ۷- فروشنده اظهار نمود از مقررات و ضوابط بانک/مؤسسه اعتباری در خصوص تسهیلات خرید دین مطلع گردیده و حائز شرایط دریافت تسهیلات می‌باشد. فروشنده متعهد گردید در صورتی که به تشخیص بانک/مؤسسه اعتباری، از مفاد این قرارداد از جمله هرگونه معامله ناقله تحت هر عنوان نسبت به عین مورد وثیقه این قرارداد تخلفی نموده و یا از تسهیلات به نحو غیرمجاز استفاده نموده باشد، علاوه بر بازپرداخت کل مبلغ موضوع ماده (۲) این قرارداد، تمامی خسارات وارده به بانک/مؤسسه اعتباری را از تاریخ انعقاد قرارداد با نرخ ... درصد (به میزان نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی) سالانه، متناسب با زمان و وجوه دریافتی از بانک/مؤسسه اعتباری، بر اساس دستورالعمل محاسباتی زیر از مال خود به بانک/مؤسسه اعتباری بپردازد:

تعداد روز × نرخ × مبلغ دریافتی

تعداد روزهای واقعی سال × ۱۰۰

تبصره - چنانچه تخلف از مفاد قرارداد ناشی از عدم ایفای تعهد فروشنده طبق ماده (۵) این قرارداد باشد، خسارت مربوطه برای هر سند، به طور مجزا محاسبه می‌شود، بدین نحو که مبلغ دریافتی و تعداد روز در دستورالعمل محاسباتی موضوع این ماده به ترتیب ناظر بر مبلغ دریافتی هر یک از اسناد موضوع ماده (۲) این قرارداد و تعداد روزهای سپری شده از تاریخ سررسید سند مربوطه تا تاریخ اعلام تخلف به فروشنده می‌باشد.

ماده ۸- فروشنده متعهد گردید در صورت عدم پرداخت مبالغ مذکور در ماده (۷) این قرارداد، علاوه بر مبالغ یادشده، از تاریخ اعلام تخلف تا تاریخ تسویه کامل مطالبات بانک/مؤسسه اعتباری، مبلغی تحت عنوان وجه التزام تأخیر تأدیه دین را که طبق دستورالعمل محاسباتی زیر محاسبه می‌شود، به بانک/مؤسسه اعتباری پرداخت نماید. در صورت عدم پرداخت، بانک/مؤسسه اعتباری حق دارد وفق مفاد این قرارداد، مطالبات خود را استیفا نماید.

تعداد روز × نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین × مانده مطالبات

تعداد روزهای واقعی سال × ۱۰۰

نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین، معادل ۶ درصد بعلاوه نرخ سود متعلقه در صد، مجموعاً معادل در صد می‌باشد.

تبصره - مانده مطالبات مندرج در دستورالعمل محاسباتی این ماده عبارت است از مانده تسویه نشده مبالغ مندرج در ماده (۷) این قرارداد که بر ذمه فروشنده تعلق گرفته است.

ماده ۹- هر یک از اسناد در صورت عدم پرداخت مبالغ سند/اسناد/اوراق تجاری موضوع این قرارداد در سررسید، بانک/مؤسسه اعتباری پس از گذشت حداکثر دو ماه از سررسید هر یک از اسناد مزبور و عدم بازپرداخت آنها توسط فروشنده، باید مراتب را از طریق نشانی مندرج در ماده (۱) این قرارداد و اصلاحیه‌های اعلامی احتمالی، به ضامن/ضامین و وثیقه‌گذار/گذاران ارسال نماید. در غیر این صورت، اخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین مذکور در ماده (۸) از ضامن/ضامین و وثیقه‌گذار/گذاران امکان‌پذیر نخواهد بود.

ماده ۱۰- فروشنده و ضامن/ضامین، به طور غیرقابل رجوع به بانک/مؤسسه اعتباری اجازه و اختیار دادند که هرگونه مطالبات خود ناشی از این قرارداد را اعم از مستقیم یا غیرمستقیم پس از سررسید یا حال شدن دیون و در صورت عدم پرداخت، از موجودی هر یک از حساب‌ها (ریالی و ارزی)، اموال و اسناد آنان نزد بانک/مؤسسه اعتباری و یا سایر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، رأساً و بدون نیاز به حکم قضائی یا اجرایی برداشت نموده و به حساب بدهی فروشنده منظور نماید. در صورتی که وجوه به صورت ارزی باشد بانک/مؤسسه اعتباری آن را به نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران محاسبه و برداشت می‌نماید. اقدام بانک/مؤسسه اعتباری در این خصوص برای فروشنده و ضامن/ضامین غیرقابل اعتراض و لازم‌الاجرا می‌باشد.

تبصره ۱ - هرگونه وجوهی که پس از سررسید یا معوق شدن مطالبات این قرارداد به بانک/مؤسسه اعتباری پرداخت و یا از حساب‌ها و اموال و اسناد برداشت می‌شود، ابتدا بابت هزینه‌های قانونی و کارمزدها منظور شده و مابقی بین سه جزء مانده اصل تسهیلات، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیم بالنسبه می‌شود.

تبصره ۲- بانک/مؤسسه اعتباری اقدامات موضوع این ماده را پس از اجرایی نمودن، از طریق نشانی مندرج در ماده (۱) این قرارداد و اصلاحیه‌های اعلامی احتمالی، حسب مورد به فروشنده یا ضامن/ضامین اطلاع می‌دهد.

ماده ۱۱- ضامن/ضامین با علم و اطلاع و وقوف کامل راجع به مندرجات این قرارداد و کمیت و کیفیت تعهدات فروشنده، منفرداً، مشترکاً و متضامناً، انجام کلیه تعهدات و پرداخت بدهی‌هایی که در ارتباط با انجام موضوع این قرارداد به عهده فروشنده است را تعهد نمودند و بانک/مؤسسه اعتباری به استناد این قرارداد حق دارد علاوه بر مراجعه به فروشنده، به هر یک از ضامین، منفرداً و یا مشترکاً مراجعه و ایفای تعهدات قرارداد را مطالبه و وجوه متعلقه را وصول نماید.

ماده ۱۲- هرگاه بانک/مؤسسه اعتباری برای وصول مطالبات خود درخواست صدور اجرائیه نماید و حکم به نفع بانک/مؤسسه اعتباری صادر شود، پرداخت کلیه هزینه‌های اجرایی و مبلغی معادل آیین‌نامه تعرفه حق الوکاله در امور

اجرائی و همچنین در صورتی که بانک ناگزیر از توسل به اقدامات قضایی گردد، هزینه‌های قضایی و دادرسی و حق الوکاله وکیل یا نماینده قضایی و خسارات از هر جهت (طبق تشخیص و اعلام بانک/مؤسسه اعتباری) بر ذمه فروشنده بوده که علاوه بر انجام سایر تعهدات، ملزم به پرداخت آن می‌باشد.

ماده ۱۳- (در صورت اخذ وثیقه/ وثایق حسب صلاحدید بانک/مؤسسه اعتباری) به منظور تضمین حسن انجام تعهدات ناشی از این

قرارداد، موارد مشروحه ذیل:

(مشخصات کامل وثیقه/ وثایق مأخوذه ذکر گردد)

.....
.....
.....
.....
.....

توسط فروشنده و یا وثیقه‌گذار/گذاران (در صورتی که شخص حقیقی باشد) آقای/خانم..... فرزند

..... تاریخ تولد..... شماره شناسنامه..... محل صدور..... شماره سریال

شناسنامه..... کد ملی..... کدپستی

..... به نشانی.....

شماره.....

تماس ثابت..... شماره تلفن همراه..... پست الکترونیک

(در صورتی که شخص حقوقی باشد) شرکت..... ثبت شده به شماره..... اداره ثبت

شرکت های..... کد اقتصادی..... شناسه ملی

..... با امضای آقای/خانم..... فرزند..... شماره شناسنامه

..... تاریخ تولد..... کد ملی..... به عنوان..... شرکت و

آقای/خانم..... فرزند..... شماره شناسنامه..... تاریخ تولد..... کد

ملی..... به عنوان..... شرکت و با مهر شرکت طبق آگهی شماره.....

روزنامه رسمی شماره..... مورخ..... کدپستی.....

به نشانی شماره

ت ماس ثابت شماره تلفن همراه پست الکترونیک

در وثیقه بانک/مؤسسه اعتباری مستقر گردید. قبض و اقباض در خصوص مورد وثیقه مندرج در این ماده به عمل آمد و حسب مورد مجدداً به طور صحیح و سالم تحویل مالک یا مالکین داده شد.

ماده ۱۴- فروشنده تعهد نمود که حسب مورد و در صورت تقاضای بانک/مؤسسه اعتباری، مطالبات ناشی از این قرارداد و هر آن چه مورد وثیقه قرار می‌گیرد را پس از امضای قرارداد حاضر، در مدت انجام آن و تا زمان تسویه کامل قرارداد، به مبلغی که مورد موافقت بانک/مؤسسه اعتباری باشد در برابر آتش‌سوزی، انفجار، زلزله، سیل، صاعقه و سایر خطرات مرتبگی که بانک/مؤسسه اعتباری تعیین می‌کند، نزد یکی از شرکت‌های بیمه مجاز، به هزینه خود و به نفع بانک/مؤسسه اعتباری بیمه نماید و بیمه‌نامه را بلادرنگ به بانک/مؤسسه اعتباری تسلیم کند. هم‌چنین پانزده روز قبل از انقضای مدت بیمه، مدارک تجدید بیمه را به بانک/مؤسسه اعتباری ارائه دهد. در صورتی که فروشنده تعهدات خود را به شرح فوق انجام ندهد، بانک/مؤسسه اعتباری می‌تواند وثایق را وکالتاً از طرف فروشنده به هزینه خود بیمه نموده و مبلغ هزینه شده را از فروشنده مطالبه یا به حساب وی منظور نماید. بدیهی است وکالت مذکور نافی تعهدات و مسئولیت‌های فروشنده نخواهد بود. ضمناً فروشنده مکلف است در صورت بروز خسارت به موارد بیمه شده، سریعاً به بیمه‌گر و بانک/مؤسسه اعتباری اطلاع دهد.

ماده ۱۵- در صورتی که به تشخیص بانک/مؤسسه اعتباری، فروشنده و یا وثیقه‌گذار/گذاران و یا ضامن/ضامین از مفاد این قرارداد تخلف نمایند، بانک/مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به صدور اجرائیه جهت وصول مطالبات خود به طرفیت هر یک از اشخاص یادشده اقدام نماید.

ماده ۱۶- وثیقه‌گذار/گذاران، ضمن اعلام و اقرار به این که تا کنون نسبت به عین مورد وثیقه هیچ‌گونه معامله‌ای انجام نداده‌اند، متعهد و ملتزم گردیدند که:

۱-۱۶- از هرگونه معامله ناقله تحت هر عنوان نسبت به عین مورد وثیقه خودداری نمایند.

۲-۱۶- بدون موافقت بانک/مؤسسه اعتباری در موارد وثیقه‌تغییری ایجاد نمایند و از انجام هر اقدامی که موجب

نقصان بهای موارد وثیقه باشد خودداری نمایند.

۳-۱۶- در صورتی که در مورد وثیقه علاوه بر مستحقات، تأسیسات و تجهیزات فعلی، مستحقات و تأسیسات و

تجهیزات دیگری اضافه شود، جزء موارد وثیقه خواهد بود.

۴-۱۶- در صورتی که قبل از فک این سند تمام یا قسمتی از موارد وثیقه در معرض اجرای طرح‌های مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری و امثال آن قرار گیرد، بانک/مؤسسه اعتباری، قائم‌مقام و وکیل بلاعزل و یا وصی بعد از فوت وثیقه‌گذار/گذاران است که تمامی تشریفات قانونی را انجام دهد و با امضای اسناد و دفاتر مربوط، وجوهی را که از طرف مؤسسه ذی‌ربط در قبال تملک تمام یا قسمتی از موارد وثیقه پرداخت خواهد شد، به صورت نقدی یا قسطی دریافت کند و پس از کسر و احتساب هزینه‌های متعلقه، مطالبات خود را از محل باقیمانده وجه، وصول نماید. هرگاه بهای ملک، در صندوق ثبت یا دادگستری سپرده شده باشد، بانک/مؤسسه اعتباری حق دریافت وجوه سپرده را به میزان هزینه‌های متعلقه و مطالبات خود خواهد داشت. در صورتی که وجوه وصول شده و یا موارد وثیقه موضوع این بند، تکافوی مطالبات بانک/مؤسسه اعتباری را ننماید، فروشنده متعهد گردید کلیه بدهی‌های خود را بنا به تشخیص بانک/مؤسسه اعتباری، فوراً بپردازد.

۵-۱۶- هرگونه نقل و انتقال قبلی نسبت به منافع مورد وثیقه (ولو این که ضمن سند عادی باشد) را کتباً به اطلاع بانک رسانده و نیز قبل از انتقال منافع مورد وثیقه تحت هر عنوان، از بانک/مؤسسه اعتباری تأییدیه اخذ نمایند.

۶-۱۶- در صورتی که مورد وثیقه به تملک بانک/مؤسسه اعتباری درآید، محل مورد وثیقه را تخلیه و تحویل بانک/مؤسسه اعتباری نمایند. در غیر این صورت به استناد مفاد این قرارداد و نیز سند انتقال اجرایی، بانک/مؤسسه اعتباری می‌تواند از طریق ادارات ثبت اسناد و املاک، مورد انتقال را تخلیه و تصرف نماید.

ماده ۱۷- کلیه وکالت‌های تفویضی به بانک/مؤسسه اعتباری موضوع مواد ۱۰، ۱۴، ۱۶ (بند ۱۶-۴) و ۲۱ قرارداد حاضر، ضمن عقد خارج لازم برای طرفین معین است و با سلب حق عزل و ضم وکیل و امین و غیره و سلب حق اجرای مورد وکالت توسط موکل می‌باشد.

ماده ۱۸- فروشنده و وثیقه‌گذار/گذاران قبول نمودند در صورتی که بانک/مؤسسه اعتباری حسب ضوابط و مقررات مربوط از جمله مقررات بانک مرکزی، مطالبات این قرارداد را به اشخاص حقوقی دیگر منتقل کند، تضمینات و وثایق این قرارداد به تعهدات لاحق نیز منتقل شده و کماکان بابت تعهدات انتقال یافته در رهن و وثیقه، باقی باشد.

ماده ۱۹- کلیه هزینه‌های مربوط به این قرارداد از جمله حق تمبر سند/اسناد/اوراق تجاری موضوع قرارداد و افزایش احتمالی آن و کلیه هزینه‌های مربوط به ثبت و وثایق از جمله حق الثبت و حق التحریر، بدون حق رجوع به بانک/مؤسسه اعتباری، کلاً به عهده فروشنده است.

ماده ۲۰- فروشنده و ضامن/ضامین قبول نمودند بانک/مؤسسه اعتباری می تواند هرگونه داده و اطلاعات ایشان را در اختیار شرکت سنجش اعتبار مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دهد.

ماده ۲۱- این قرارداد بر اساس توافق طرفین و بر طبق ماده (۱۵) «قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)» و اصلاحات و الحاقات قانونی آن و ماده (۷) «قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک ها» در حکم سند رسمی و لازم الاجرا بوده و تابع مفاد «آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا» می باشد و تمامی امضاکنندگان قبول نمودند که کلیه مندرجات قرارداد را پذیرفته و نسبت به آن هیچ گونه اختلافی ندارند و فروشنده، ضامن/ضامین و وثیقه گذار/گذاران حق هرگونه ایراد و اعتراضی را نسبت به مفاد قرارداد و نیز نسبت به اقدامات اجرایی بانک/مؤسسه اعتباری برای وصول مطالبات خود و ایفای تعهدات فروشنده در هر مرحله از عملیات اجرایی، از خود سلب و اسقاط نمودند.

ماده ۲۲- مفاد این قرارداد نافی حق اعتراض مشتری در مراجع ذی صلاح نمی باشد.

این قرارداد در ۲۲ ماده و ۶ تبصره و در نسخه تنظیم و به رؤیت کامل بانک/مؤسسه اعتباری، فروشنده، ضامین و وثیقه گذاران رسید و ایشان ضمن اقرار به اطلاع و آگاهی کامل از مفاد این قرارداد و پذیرش تبعات حقوقی و قانونی ناشی از آن، به امضای تمامی صفحات آن مبادرت نمودند و یک نسخه از این قرارداد به هریک از آنها تسلیم گردید.

محل امضا/مهر ضامین/وثیقه گذاران

محل امضا/مهر فروشنده

محل امضا و مهر بانک/مؤسسه اعتباری

۳۰- بخشنامه شماره ۳۴۳۸۷۲/۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۳؛ ابلاغ بخشنامه مربوط به لزوم تخصیص حداقل پنجاه درصد از

منابع سپرده‌ای تجهیز شده در هر منطقه آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی به همان منطقه

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۲۱۶۶۹ مورخ ۱۳۹۹/۲/۳ مبنی بر لزوم تخصیص حداقل ۵۰ درصد منابع سپرده‌ای قابل تخصیص در هر استان، به همان استان، به استحضار می‌رساند وفق بر سی‌های انجام شده، برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بخش اندکی از منابع سپرده‌ای جمع‌آوری شده در هر منطقه آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی را به صورت تسهیلات در همان منطقه اعطا نموده‌اند. بر همین اساس، مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مطرح و آن کمیسیون به استناد بند ۳ از نهمصد و هشتمین صورتجلسه مورخ ۱۳۷۷/۹/۲۹ شورای محترم پول و اعتبار که بر اساس آن، تصمیم‌گیری در خصوص مسائل مربوط به مناطق آزاد تجاری-صنعتی به بانک مرکزی تفویض گردیده است، مقرر نمود:

بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی حداقل ۵۰ درصد از منابع سپرده‌ای تجهیز شده در هر منطقه را به اعطای تسهیلات در همان منطقه اختصاص دهند. بدین ترتیب، انتقال منابع سپرده‌ای در هر منطقه به سایر مناطق با توجیه عدم امکان تخصیص منابع سپرده‌ای آن به همان منطقه - موضوع تکلیف مندرج در بند (۵) بخشنامه شماره م/ب/۱۳۴۷ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۰ - صرفاً پس از رعایت حکم مذکور دایر بر اختصاص ۵۰ درصد از منابع سپرده‌ای به همان منطقه امکان‌پذیر خواهد بود. لذا، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که نسبت مجموع تسهیلات اعطایی آن‌ها در هر منطقه آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی به مجموع سپرده‌های آن‌ها در همان منطقه کمتر از ۵۰ درصد می‌باشد، موظفند نسبت مذکور را به حداقل ۵۰ درصد ارتقاء بخشند.

با عنایت به موارد فوق‌الذکر، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۱- بخشنامه شماره ۰۰/۳۶۱۷۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۹؛ درخصوص لزوم اخذ صورتحساب الکترونیکی از سامانه جامع

تجارت جهت اعطای تسهیلات

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۳۹۵۲۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۸ معاون محترم فن‌آوری‌های نوین بانک مرکزی موضوع ابلاغ لزوم اخذ صورتحساب الکترونیکی ثبت شده در سامانه جامع تجارت به عنوان اسناد مورد نیاز برای آرایه آن دسته از تسهیلات و خدمات بانکی که مستلزم دریافت صورتحساب می‌باشند، مقتضی است دستور فرمایند ترتیبی اتخاذ گردد که پس از بررسی اسناد تسلیمی توسط تسهیلات‌گیرنده موضوع بند (۲) بخشنامه صدرالذکر و راستی‌آزمایی اسناد مذکور از طریق سامانه جامع تجارت، وجه تسهیلات در قالب صدور چک بین‌بانکی یا نقل و انتقال الکترونیکی در حساب سپرده بانکی فروشنده کالا/خدمت نزد آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی یا بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی دیگر کارسازی شود. بدیهی است پرداخت تسهیلات در وجه فروشنده کالا/خدمت در قالب نقل و انتقالات الکترونیکی درون بانکی/بین‌بانکی باید منضم به مشخصات قرارداد اعطای تسهیلات در شرح تراکنش باشد. بدین‌منظور لازم است مشخصات و جزییات حساب سپرده بانکی فروشنده در صورتحساب الکترونیکی ثبت شده در سامانه جامع تجارت درج گردد.

با عنایت به مراتب مذکور، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۲- بخشنامه شماره ۰۰/۳۶۸۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷؛ ابلاغ مصوبه شورای فقهی محترم بانک مرکزی در خصوص

«عقد تسهیلاتی قابل استفاده در تسهیلات اعطایی به شرکت‌های کارگزاری فعال در بازار سرمایه»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۵۴۸۹۸ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۷ موضوع ابلاغ ضوابط ناظر بر اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به شرکت‌های کارگزاری، به استحضار می‌رساند با عنایت به استعلامات واصله در خصوص «مبنای قراردادی تسهیلات اعطایی به شرکت‌های کارگزاری»، موضوع در چهل و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۳، چهل و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۳۱ و چهل و ششمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۲ شورای فقهی بانک مرکزی مطرح و مورد بررسی قرار گرفت که مصوبه آن شورای محترم در این رابطه عیناً به شرح ذیل ایفاد می‌شود:

«اعطای تسهیلات توسط مؤسسات اعتباری به شرکت‌های کارگزاری در چارچوب موارد زیر مغایر با موازین شرع نمی‌باشد:

۱- مؤسسه اعتباری در قالب قرارداد وکالت، تسهیلات را در اختیار شرکت کارگزاری قرار می‌دهد تا آن شرکت زمینه مشارکت مؤسسه اعتباری را با متقاضیان در زمینه خرید و فروش سهام فراهم نماید. در این روش، شخص دریافت‌کننده تسهیلات، معادل تسهیلات اعطایی مؤسسه اعتباری که از طریق شرکت کارگزاری به آن تخصیص یافته در سهام خریداری شده، با مؤسسه اعتباری شریک خواهد بود. در روش مذکور، شرکت کارگزاری از یک طرف وکیل مؤسسه اعتباری و از سوی دیگر، وکیل شخص دریافت‌کننده تسهیلات (خریدار سهام) محسوب شده و نسبت به خرید و فروش سهام اقدام می‌نماید.

۲- اعطای تسهیلات به شرکت‌های کارگزاری در قالب قرارداد مباح نیز امکان پذیر است.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسب اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۵۲۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ تاکید بر لزوم رعایت مفاد بخشنامه شماره ۹۹/۱۲۶۶۴۲ مورخ

۱۳۹۹/۴/۲۸ درخصوص سقف نرخ سود علی الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۱۲۶۶۴۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۸ موضوع ابلاغ مصوبه یکمهرار و دویست و نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۴ شورای محترم پول و اعتبار درخصوص سقف نرخ‌های سود علی الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار، به استحضار می‌رساند بر اساس نتایج بازرسی‌های انجام شده و همچنین بعضی گزارش‌های واصله، برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با توسل به روش‌ها و شیوه‌هایی خاص و نامتعارف به قصد دور زدن مقررات ناظر بر نرخ‌های سود علی الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار، عملاً از نرخ‌های مصوب ابلاغی به شرح بخشنامه صدرالذکر تخطی می‌نمایند. بدیهی است تداوم چنین اقدامات مخرب و ناسالم برای جذب سپرده بیشتر و بدون توجه به پیامدهای آن، ضمن افزایش بهای تمام شده پول در شبکه بانکی کشور، موجبات تضییع حقوق سایر ذینفعان و همچنین تهدید ثبات، سلامت و استحکام مالی مؤسسات اعتباری را فراهم می‌سازد. لذا لازم است از مبادرت به مواردی که ذیلاً آمده است، احتراز شود:

- ❖ پرداخت سود سپرده در همان ابتدای دوره به سپرده‌گذار؛
- ❖ واریز مابه‌التفاوت سود بالاتر از نرخ‌های مصوب شورای پول و اعتبار در تاریخ‌های متفاوت به حساب‌های سپرده دیگر اعم از حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه مدت و همچنین به حساب‌های سپرده قرض‌الحسنه سپرده‌گذار علاوه بر سود معمول پرداختی مطابق مصوبات شورای پول و اعتبار در تاریخ و موعد پرداخت سود به صورت ماهانه؛
- ❖ واریز سود به حساب‌های سپرده قرض‌الحسنه سپرده‌گذار با مانده به ظاهر صفر که امکان رویت گردش واقعی حساب سپرده مذکور، صرفاً با اخذ مجوز از دفتر مرکزی بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی امکان‌پذیر می‌باشد؛
- ❖ افتتاح حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت با عناوین طرح‌های مختلف که عملاً دارای ماهیت کوتاه‌مدت بوده و واریز و برداشت وجوه در آن‌ها امکان‌پذیر می‌باشد؛
- ❖ افتتاح حساب‌های مختص کارکنان مؤسسه اعتباری با نرخ‌های سود ترجیحی و بالاتر از نرخ‌های مصوب شورای پول و اعتبار؛
- ❖ افتتاح حساب سپرده با شماره مشتری‌های متفاوت برای یک شخص حقیقی/حقوقی؛

❖ اعمال محدودیت‌های سیستمی و وضع محدودیت در سطح دسترسی به سیستم نرم‌افزاری بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی که امکان رویت و رصد برخی حساب‌های سپرده‌گذاران را از بازرسان سلب می‌نماید.

❖ عدم رعایت نرخ شکست حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت موضوع بخشنامه شماره ۹۹/۱۸۰۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۲؛

در خاتمه ضمن یادآوری این که مسئولیت حسن اجرای ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغی بر عهده هیأت مدیره و مدیران عامل محترم بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی می‌باشد و تأکید بر این که بانک مرکزی بر رعایت نرخ‌های سود سپرده، نظارت لازم را معمول و با موارد نقض آن از طریق هیأت انتظامی بانک‌ها برخورد قاطع خواهد نمود، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و با اطلاع‌رسانی مناسب و مقتضی به سپرده‌گذاران محترم بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام جیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۴- بخشنامه شماره ۳۷۳۶۲۶/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۱۸۰۴۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۲ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» به استحضار می‌رساند، بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۴ هیأت عامل محترم بانک مرکزی و همچنین مصوبات جلسات مورخ ۱۴۰۰/۸/۲۶ و مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۰ شورای محترم فقهی بانک مرکزی مقرر شده با هدف تقویت نظارت و تطبیق شرعی در شبکه بانکی کشور، در هر یک از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی یک نفر به عنوان «مسئول نظارت و تطبیق شرعی» تعیین گردد. فرد مذکور عضو کمیته رعایت قوانین و مقررات بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع نیز محسوب شده و متکفل وظایف زیر خواهد بود:

- انجام وظیفه نظارت و تطبیق شرعی از طریق شناسایی و مدیریت ریسک عدم رعایت موازین فقهی (ریسک شریعت) در تمامی سطوح بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و اطمینان از پایش منظم و پیوسته رعایت این موازین در عمل؛
- اظهار نظر در خصوص تدوین/ بازنگری دستورالعمل‌ها و رویه‌های داخلی بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی از جنبه فقهی، قبل از طرح در هیأت مدیره و اطمینان از رعایت ضوابط شرعی در همه سطوح نظام کنترل داخلی؛
- پاسخگویی به ابهامات شرعی و فقهی واحدهای مجری دستورالعمل‌ها و رویه‌ها؛
- تدوین و ارائه گزارش سالانه انطباق با شریعت در رابطه با عملکرد کلی بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی بر اساس شیوه‌نامه اجرایی تدوین شده توسط دبیرخانه شورای فقهی؛
- نظارت بر اجرای صحیح دوره‌های تخصصی آموزشی پیشنهادی شورای فقهی در بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در اجرای تکلیف مقرر در مصوبات فوق‌الذکر، مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مطرح شد و اعمال اصلاحاتی به شرح زیر در «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» مورد تأیید واقع گردید که به پیوست نسخه اصلاحی دستورالعمل فوق‌الذکر ایفاد می‌گردد.

(۱) الحاق بند ۴ به ماده (۱۱) به شرح ذیل:

دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت

قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری

در اجرای مواد (۵۶)، (۶۲) و (۶۳) آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی" مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت محترم وزیران و مواد (۳۱)، (۶۰)، (۸۹) و (۹۲) "دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی" موضوع بخشنامه شماره ۹۶/۵۱۹۳۵ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ و مواد (۹)، (۱۲) و (۲۷) "دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در مؤسسات اعتباری" موضوع بخشنامه شماره ۹۶/۲۳۵۰۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۷/۲۷ و مواد (۳۰)، (۵۸)، (۸۶) و (۸۹) "دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در بانک‌های دولتی" موضوع مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۶/۷/۲۵ مجمع عمومی بانک‌ها و ابلاغیه شماره ۶۲/۱۰۳۶۳۵ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی، با هدف ایجاد و تقویت سلامت و ثبات در نظام بانکی از طریق پیاده‌سازی اثربخش ضوابط حاکمیت شرکتی مؤثر در مؤسسات اعتباری، «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین می‌گردد:

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار می‌روند. سایر اصطلاحات به کار برده شده نیز تابع تعاریف مقرر در ماده (۱) «دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی» می‌باشند:

۱-۱- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛

۱-۲- کمیسیون: کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری؛

۱-۳- داوطلب: شخصی حقیقی است که برای تصدی سمت مدیران ارشد ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) یا عضویت در کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی معرفی می‌شود؛

- ۴-۱- مدیران ارشد: مدیران ارشد واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛
- ۵-۱- سمت مدیریتی: شامل سمت‌های عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، قائم‌مقام و معاونین مدیرعامل و مدیران ارشد^{۱۱}؛
- ۶-۱- کمیته‌ها: کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛
- ۷-۱- تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای: موافقت کتبی بانک مرکزی با تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها که به مؤسسه اعتباری اعلام می‌شود؛
- ۸-۱- عضو غیر اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری عضویت ندارد^{۱۲}؛
- ۹-۱- عضو اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری نیز عضویت دارد^{۱۳}؛
- ۱۰-۱- عضو مستقل: به عضوی از کمیته اطلاق می‌شود که تحت تاثیر نفوذ، دخالت یا انگیزه‌ای که مانع قضاوت و عملکرد بیطرفانه وی در انجام وظایف گردد، نباشد، اعم از این که این نفوذ، دخالت یا انگیزه در نتیجه رابطه با اشخاص دیگر به وجود آمده یا منتج از فشارهای سیاسی یا انگیزه‌های مالکیتی باشد. موارد ذیل برخی از مصادیقی است که هر یک به تنهایی منجر به عدم تحقق شرایط استقلال برای عضو کمیته می‌شود^{۱۴}:
- ۱-۱۰-۱- مالک بیش از یک درصد سهام مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛
- ۲-۱۰-۱- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، طرف قرارداد یا دارای معاملات یا روابط تجاری با اهمیت مستقیم یا غیرمستقیم با مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛
- ۳-۱۰-۱- طی مدت دو سال اخیر (قبل از انتخاب)، دارای هرگونه مسئولیت اجرایی و رابطه استخدامی در مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛
- ۴-۱۰-۱- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم) با متصدیان سمت مدیریتی در مؤسسه اعتباری باشد؛

^{۱۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۲} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۳} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۴} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۵-۱۰-۱- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، جزء مدیران مؤسسه حسابرسی یا تیم حسابرسی

مستقل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

۶-۱۰-۱- منافع یا رابطه تجاری مشترک با اهمیت با متصدیان سمت مدیریتی در مؤسسه اعتباری

داشته باشد؛

۷-۱۰-۱- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم)، منافع یا رابطه تجاری

مشترک با اهمیت با اشخاص حقیقی و حقوقی دارای بیش از ۵ درصد سهام مؤسسه

اعتباری و یا مدیران اشخاص حقوقی موصوف باشد؛

۸-۱۰-۱- در ده سال اخیر (قبل از انتخاب) بیش از سه دوره بیست و چهار ماهه اعم از متوالی یا

متناوب عضو هیات مدیره یا مدیرعامل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن

باشد.

ماده ۲- وظایف و مسئولیت‌های دبیرخانه کمیسیون، بر عهده اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی است.

ماده ۳- تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌های مؤسسه اعتباری و تمدید دوره مسئولیت آن‌ها منوط به

اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای می‌باشد.

ماده ۴- تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری بر اساس مفاد این

دستورالعمل خواهد بود.

فصل دوم: شرایط لازم برای مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها

الف- شرایط عمومی

ماده ۵- شرایط عمومی مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها به شرح ذیل است^۱:

۱-۵- نداشتن منع تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیأت انتظامی

بانک‌ها؛

۲-۵- نداشتن بیشتر از یک دهم درصد سهام در هر یک از مؤسسات اعتباری؛

۳-۵- نداشتن سمت مدیریتی و مشاوره‌ای و عضویت در کمیته‌های سایر مؤسسات اعتباری صرفاً برای مدیران

ارشد؛

^۱ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۴-۵- نداشتن منع تصدی ناشی از سابقه عضویت در کمیته‌ها یا تصدی سمت مدیریتی به نحوی که به تشخیص بانک مرکزی، اقدامات وی در دوره تصدی یا عضویت در کمیته مؤسسه اعتباری، منجر به وارد آمدن آسیب قابل توجه به ثبات و سلامت آن مؤسسه یا لغو اجازه‌نامه تأسیس یا اجازه‌نامه فعالیت یا برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی شده باشد؛

تبصره - محدودیت موضوع این بند برای مدت (۵) سال از تاریخ لغو اجازه‌نامه تأسیس یا اجازه‌نامه فعالیت یا برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی یا اتمام تصدی یا خاتمه عضویت داوطلب بنا به تشخیص بانک مرکزی می‌باشد.

۵-۵- قرار نگرفتن در شمول مصادیق ماده (۱۱۱) لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت؛

۶-۵- رایحه گواهی‌نامه حرفه‌ای مورد تأیید کمیسیون؛

۱-۶-۵- تا قبل از سال ۱۴۰۰ حداکثر یک‌سال پس از تصدی سمت مربوطه؛

۲-۶-۵- پس از سال ۱۴۰۰ رایحه گواهی‌پیش از انجام ترتیبات ارزیابی؛

تبصره - افرادی که سابقه تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری را دارا می‌باشند و بیش از دو سال از خاتمه دوره مسئولیت آن‌ها سپری نشده است، مشمول حکم موضوع این بند نمی‌باشند.

۷-۵- کسب اکثریت آرای موافق در جلسه ارزیابی کمیسیون.

تبصره - در اجرای این بند و در صورت نیاز، به تشخیص کمیسیون، مصاحبه تخصصی برگزار شده و پس از آن نسبت به ارزیابی داوطلب و اعلام آراء توسط کمیسیون، اقدام خواهد گردید.

ب - شرایط تخصصی مدیران ارشد

ماده ۶- شرایط تخصصی مدیر ارشد حسابرسی داخلی به شرح ذیل است^{۱۶}:

۱-۶- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، حسابرسی، مدیریت و سایر رشته‌های مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۲-۶- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های حسابرسی، حسابداری و امور بانکی و مالی؛

تبصره - حکم مدیر ارشد حسابرسی داخلی توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۷- شرایط تخصصی مدیر ارشد ریسک به شرح ذیل است^{۱۷}:

^{۱۶} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۷-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی،

حسابداری، ریاضی، آمار و سایر رشته‌های مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۷-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های مدیریت مالی و ریسک؛

تبصره - حکم مدیر ارشد ریسک توسط مدیر عامل صادر خواهد شد.

ماده ۸- شرایط تخصصی مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است^{۱۸}:

۸-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حقوق، مدیریت و سایر رشته‌ها به تشخیص

کمیسیون؛

۸-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، تدوین مقررات

داخلی، مبارزه با پولشویی، بازرسی، امور حقوقی و ریسک عملیاتی؛

تبصره - حکم مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

پ - شرایط تخصصی اعضای کمیته‌ها

ماده ۹- شرایط تخصصی اعضای کمیته حسابرسی به شرح ذیل است^{۱۹}:

۹-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، حسابرسی، مدیریت و سایر رشته‌های

مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۹-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های حسابرسی، حسابداری، امور بانکی و مالی؛

تبصره ۱ - رئیس کمیته حسابرسی باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

تبصره ۲ - رئیس هیأت مدیره، اعضای اجرایی هیأت مدیره، اعضای هیأت عامل و سایر کارکنان مؤسسه

اعتباری نمی‌توانند برای عضویت در کمیته حسابرسی انتخاب گردند.

تبصره ۳ - سایر اعضای کمیته حسابرسی باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۴ - مدیر ارشد حسابرسی داخلی نمی‌تواند به عنوان عضو کمیته حسابرسی معرفی گردد لیکن می‌تواند

بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته حسابرسی در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۵ - اعضای کمیته حسابرسی مؤسسه اعتباری نمی‌توانند به صورت همزمان در سایر کمیته‌های همان

مؤسسه عضویت داشته باشند.

^{۱۸} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۹} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته حسابرسی توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۱۰- شرایط تخصصی اعضای کمیته ریسک به شرح ذیل است^{۲۰}:

۱۰-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی،

ریاضی، آمار و سایر رشته‌های مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۱۰-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های مدیریت ریسک و مالی؛

۱۰-۳- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

تبصره ۱- رئیس کمیته ریسک باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

تبصره ۲- حداکثر یکی از اعضای اجرایی هیأت مدیره یا مدیر عامل می‌تواند برای عضویت در کمیته ریسک

انتخاب گردد.

تبصره ۳- رئیس هیأت مدیره و همچنین سایر اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی‌توانند برای

عضویت در کمیته ریسک انتخاب گردند.

تبصره ۴- سایر اعضای کمیته ریسک باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۵- مدیر ارشد ریسک می‌تواند بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته ریسک در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته ریسک توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۱۱- شرایط تخصصی اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است^{۲۱}:

۱۱-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حقوق، مدیریت و سایر رشته‌ها به تشخیص

کمیسیون؛

۱۱-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، امور حقوقی و

ریسک عملیاتی؛

۱۱-۳- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

۱۱-۴- داشتن سوابق مرتبط با حوزه بانکداری و مالی اسلامی و آشنا با مقررات بانکداری بدون ربا برای

داوطلب تصدی سمت «مسئول نظارت و تطبیق شرعی»^{۲۲}؛

تبصره ۱- رئیس کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

^{۲۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۲} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۲ — رئیس هیأت مدیره و همچنین اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی‌توانند برای عضویت در کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، انتخاب گردند.

تبصره ۳ — سایر اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۴ — مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) می‌تواند بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۵ — اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) نباید در بیش از یک مؤسسه اعتباری عضو کمیته مذکور باشند.

تبصره ۶ — حکم اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

تبصره ۷ — یکی از اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) باید به عنوان «مسئول نظارت و تطبیق شرعی» تعیین گردد.^{۲۳}

تبصره ۸ — اعضای مستقل دارای شرایط تخصصی موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، منوط به برخورداری از شرایط موضوع بند (۴) این ماده می‌توانند به صورت هم‌زمان مسئولیت نظارت و تطبیق شرعی را نیز بر عهده داشته باشند.^{۲۴}

تبصره ۹ — در صورتی که مسئول نظارت و تطبیق شرعی صرفاً دارای مسئولیت مزبور باشد، برخورداری از سایر شرایط تخصصی موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده برای عضو مزبور الزامی نیست.^{۲۵}

تبصره ۱۰ — عضوی که صرفاً مسئول نظارت و تطبیق شرعی می‌باشد، منحصراً در تصمیمات مرتبط با رعایت الزامات و تطبیق شرعی شرکت می‌نماید.^{۲۶}

فصل سوم: ترتیبات رسیدگی

^{۲۳} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۴} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۵} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۶} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل، تعداد اعضای کمیته‌ها که به موجب منشور مصوب هیأت مدیره ۳ یا ۵ عضو می‌باشد را به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید. هر گونه تغییرات بعدی در تعداد اعضای کمیته‌ها باید به فوریت به دبیرخانه کمیسیون اعلام گردد.^{۲۷}

تبصره- در صورتی که مسئول نظارت و تطبیق شرعی صرفاً دارای مسئولیت مزبور باشد تعداد اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) علاوه بر عضو مسئول نظارت و تطبیق شرعی باید حداقل سه شتمل بر ۳ عضو دیگر نیز باشد.^{۲۸}

ماده ۱۳- مؤسسه اعتباری موظف است فهرست اسامی داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد و یا اعضای کمیته‌ها را حداقل سه ماه قبل از پایان دوره تصدی و یا بلافاصله بعد از استعفا، به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات آنها و همچنین سوابق کاری و تخصصی داوطلب در خصوص میزان شناخت و آگاهی وی از مباحث مرتبط با ریسک، حساسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها را به منظور اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای با امضای رئیس هیأت مدیره به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید.

تبصره ۱- مسئولیت احراز صحت و سقم مدارک و مستندات ارایه شده داوطلب و کسب استعلام از مراجع ذیصلاح بر عهده مؤسسه اعتباری است.

تبصره ۲- فهرست مدارک و مستندات مورد نیاز و فرم‌های مربوط اعم از مدارک و مستندات مربوط به احراز شرایط عمومی و تخصصی و نحوه ارسال آنها توسط دبیرخانه کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۱۴- مؤسسه اعتباری موظف است در تعیین اعضای کمیته‌ها، تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع مورد نیاز برای هر کمیته را لحاظ نماید.^{۲۹}

ماده ۱۵- دبیرخانه کمیسیون موظف است فرم مشخصات، مدارک و مستندات ارسالی را بررسی نموده و در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید. در صورتی که مؤسسه اعتباری ظرف مدت بیست روز کاری نسبت به تکمیل و ارسال مدارک اقدام نکند، منصرف تلقی می‌گردد و نمی‌تواند تا مدت دو ماه نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نماید.

ماده ۱۶- دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل مدارک و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

^{۲۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۸} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۹} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱-۱۶- تطبیق مدارک و مستندات ارایه شده با ضوابط موضوع این دستورالعمل؛

۲-۱۶- حصول اطمینان از احراز شرایط عمومی داوطلب از طریق دریافت مدارک و مستندات مرتبط از مؤسسه

اعتباری به همراه تأییدیه مؤسسه اعتباری مذکور مبنی بر اعتبار و اصالت مدارک و مستندات ارایه شده؛

۳-۱۶- ارسال مدارک و مستندات داوطلب مسئول نظارت و تطبیق شرعی به دبیرخانه شورای فقهی جهت اخذ

تأییدیه آن شورا؛^{۲۰}

۴-۱۶- تمهید مقدمات برگزاری جلسه ارزیابی تخصصی کمیسیون در صورت حصول اطمینان از دارا بودن

شرایط عمومی توسط داوطلب وفق مفاد این دستورالعمل و همچنین ارسال مشخصات، مدارک و

مستندات مرتبط با داوطلب برای اعضای کمیسیون، قبل از برگزاری جلسه ارزیابی؛

۵-۱۶- اقدام به دعوت از داوطلب برای شرکت در جلسه مصاحبه، در صورت تشخیص و درخواست کمیسیون،

از طریق ارسال دعوت‌نامه با ذکر تاریخ، ساعت و محل انجام جلسه مصاحبه به آدرس مؤسسه اعتباری

قبل از برگزاری جلسه؛

ماده ۱۷- در صورتی که داوطلب امکان حضور در جلسه مصاحبه در تاریخ مقرر را نداشته باشد، مؤسسه اعتباری مکلف

است مراتب را حداقل سه روز کاری قبل از تاریخ برگزاری جلسه با ذکر دلایل و ارایه مستندات مربوط به دبیرخانه

کمیسیون اعلام نماید.

تبصره — در صورتی که داوطلب، حسب تشخیص کمیسیون بدون عذر موجه در جلسه مصاحبه حاضر نشود،

منصرف تلقی می‌گردد و هیچ یک از مؤسسات اعتباری نمی‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ برگزاری جلسه کمیسیون

نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نمایند.

فصل چهارم: ترکیب و سازوکار کمیسیون

الف - نحوه ارزیابی کمیسیون:

ماده ۱۸- کمیسیون به منظور احراز صلاحیت تخصصی داوطلب، توانایی‌های تخصصی وی را با استفاده از مدارک واصله

و یا بنا به تشخیص از طریق دعوت به مصاحبه، از حیث موارد ذیل ارزیابی می‌نماید:

۱-۱۸- حضور اعضا با تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع موردنیاز در هر کمیته^{۲۱}؛

۲-۱۸- سابقه کاری و عملکرد گذشته داوطلب از حیث موارد مرتبط با نیازهای حرفه‌ای و تخصصی^{۲۲}؛

^{۲۰} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۲} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۳-۱۸- میزان شناخت و آگاهی داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات

حسب مورد؛

۴-۱۸- امکان تخصیص زمان کافی برای انجام وظایف محوله توسط داوطلب متناسب با پیچیدگی فعالیتها و

شرایط مؤسسه اعتباری^{۳۳}؛

تبصره — ع ضویت همزمان داوطلب مجموعاً در بیش از (۴) کمیته مختلف مؤسسه اعتباری یا سایر

شرکتها از جمله مصادیق عدم احراز شرایط موضوع این بند خواهد بود.

۵-۱۸- برنامه کاری آتی داوطلب به لحاظ ارتقای شاخصهای مربوط (ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت

قوانین و مقررات) در مؤسسه اعتباری.

ماده ۱۹- اعضای کمیسیون پس از ارزیابی صلاحیت تخصصی داوطلب نسبت به اعلام نظر خود مبنی بر تأیید یا عدم

تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب اقدام می‌نمایند.

ب - ترکیب کمیسیون

ماده ۲۰- به منظور تأیید صلاحیت تخصصی داوطلب و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه

اعتباری، کمیسیونی با عنوان «کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک،

حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» در بانک مرکزی تشکیل می‌شود.

ماده ۲۱- ترکیب اعضای کمیسیون به شرح زیر می‌باشد.

۱-۲۱- مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی؛

۲-۲۱- مدیرکل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری؛

۳-۲۱- مدیر اداره نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری ۱؛

۴-۲۱- مدیر اداره نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری ۲؛

۵-۲۱- مدیر اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی؛

۶-۲۱- مدیر اداره مجوزهای بانکی؛

۷-۲۱- مدیر اداره مبارزه با پولشویی.

تبصره - ریاست کمیسیون با مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی می‌باشد.

ماده ۲۲- احکام مربوط به انتصاب هر یک از اعضای کمیسیون توسط معاون نظارت بانک مرکزی صادر می‌گردد.

^{۳۳} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

ماده ۲۳- یکی از معاونین اداره مجوزهای بانکی به انتخاب رییس کمیسیون به عنوان دبیر کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۲۴- جلسات کمیسیون با حضور رئیس کمیسیون و حداقل چهار عضو کمیسیون رسمیت می‌یابد.

ماده ۲۵- تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه و با تأیید معاون نظارت بانک مرکزی نافذ می‌باشد.

تبصره - در صورتی که تعداد اعضای حاضر در جلسه ارزیابی داوطلب در کمیسیون (۶) نفر باشد و آرای مأخوذه از تساوی برخوردار باشد، رأی رییس کمیسیون به عنوان رأی تعیین‌کننده نتیجه ارزیابی محسوب می‌گردد.

ج- ترتیبات پس از ارزیابی

ماده ۲۶- صورت جلسه ارزیابی داوطلب شامل تاریخ تشکیل، مدت زمان برگزاری، نام حاضرین مشتمل بر اعضای کمیسیون، دبیر و ارزیابی شونده و نتیجه ارزیابی‌ها، توسط دبیر کمیسیون تنظیم شده و به امضای اعضای کمیسیون رسیده و پس از تأیید معاون نظارت بانک مرکزی، نسخه‌ای از آن به همراه سایر مدارک، توسط دبیرخانه کمیسیون بایگانی می‌شود.

ماده ۲۷- دبیرخانه کمیسیون پس از ارزیابی نتایج صلاحیت‌های عمومی و تخصصی داوطلب، مراتب صلاحیت یا عدم صلاحیت حرفه‌ای وی را طی نامه‌ای به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره - چنانچه صلاحیت حرفه‌ای داوطلب تأیید نشود، معرفی مجدد وی به منظور تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، برای بار اول تا (۳) ماه، برای بار دوم تا (۶) ماه و برای دفعات بعد تا (۱) سال پس از تاریخ اعلام عدم صلاحیت حرفه‌ای وی میسر نخواهد بود.^{۳۴}

فصل پنجم: نظارت

ماده ۲۸- حصول اطمینان از کارایی و اثر بخشی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری بر عهده مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی اثر بخشی و کارایی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها را مطابق با چارچوبی که مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری تعیین می‌کند برای آن مدیریت کل ارسال نماید.^{۳۵}

^{۳۴} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۳۵} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

ماده ۲۹- اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی، ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، شیوه‌نامه اجرایی ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها متضمن شاخص‌های کمی و کیفی ارزیابی موصوف را تهیه و برای تصویب به کمیسیون ارائه می‌نماید.^{۳۶}

ماده ۳۰- بازرسین مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۲۸) به صورت موردی و ادواری اقدام به ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری می‌نمایند.^{۳۷}

ماده ۳۱- چنانچه عملکرد مدیران ارشد و کمیته مؤسسه اعتباری در مقاطع سالانه، قابل قبول ارزیابی گردد، مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری، «تأییدیه بلامانع بودن تصدی مدیران ارشد و اعضای کمیته» را صادر و نسخه‌ای از آن را برای دبیرخانه کمیسیون ارسال می‌نماید.^{۳۸}

فصل ششم: ترتیبات عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری و ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای آنها

ماده ۳۲- مؤسسه اعتباری در صورت تصمیم به عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، موظف است درخواست کتبی خود را به همراه دلایل و مستندات مرتبط به دبیرخانه کمیسیون ارائه نماید. دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل دلایل و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

۱-۳۲- در ارتباط با مدیران ارشد، گزارش لازم را جهت طرح در جلسه کمیسیون تهیه و پس از اتخاذ تصمیم توسط کمیسیون، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا را به مؤسسه اعتباری اعلام می‌کند.

۲-۳۲- در خصوص اعضای کمیته‌ها، پس از اخذ تأیید معاون نظارت بانک مرکزی، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا را به کمیسیون و مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره ۱- دبیرخانه کمیسیون در خصوص عضوی که صرفاً مسئولیت نظارت و تطبیق شرعی را بر عهده دارد، پس از موافقت شورای فقهی بانک مرکزی و اعلام نتیجه از سوی دبیرخانه آن شورا، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر عضو مزبور را به کمیسیون و مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.^{۳۹}

^{۳۶} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۳۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۳۸} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۳۹} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

- تبصره ۲- در صورت تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا از سوی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله اقدامات لازم به منظور معرفی اسامی داوطلب/داوطلبان جدید را در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد.
- ماده ۳۳- دبیرخانه کمیسیون در صورت وصول گزارش در خصوص هر یک از موارد زیر و یا احراز این موارد، موضوع ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره را در دستور کار کمیسیون قرار می‌دهد^{۴۰}؛
- ۱- ۳۳-۱- ارایه اطلاعات نادرست و یا گمراه‌کننده در زمان معرفی و بررسی صلاحیت؛
- ۲- ۳۳-۲- نقض هر یک از شرایط عمومی موضوع بند (الف) فصل دوم این دستورالعمل؛
- ۳- ۳۳-۳- عدم صدور «تأییدیه بلامانع بودن تصدی مدیران ارشد و اعضای کمیته» توسط مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری^{۴۱}؛
- ۴- ۳۳-۴- احراز عدم انجام وظایف و مسئولیت‌های مقرر در ضوابط و مقررات ابلاغی به تشخیص بانک مرکزی.
- تبصره ۱- در صورت موافقت کمیسیون با ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره، دبیرخانه کمیسیون مراتب عزل مدیران ارشد را رأی و موضوع عزل اعضای کمیته‌ها را پس از اخذ تأیید معاون نظارت بانک مرکزی به مؤسسه اعتباری ابلاغ می‌نماید^{۴۲}.
- تبصره ۲- کمیسیون و یا معاون نظارت بانک مرکزی در اجرای این ماده، علاوه بر اخذ دفاعیات فرد، می‌توانند عنداللزوم از وی برای حضور در جلسه نیز دعوت به عمل آورند^{۴۳}.
- تبصره ۳- در صورت عزل داوطلب، معرفی مجدد وی برای تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، به مدت (۵) سال ممنوع می‌باشد^{۴۴}.
- ماده ۳۴- مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله پس از دریافت ابلاغیه بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، ضمن عزل یا تغییر شخص مورد نظر، اقدامات لازم را به منظور معرفی اسامی داوطلب/داوطلبان جدید در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد^{۴۵}.
- ماده ۳۵- در صورت استنکاف مؤسسه اعتباری از اجرای دستورات بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، پرونده مؤسسه اعتباری متخلف به همراه هیأت مدیره و هیأت عامل

^{۴۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۲} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۳} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۴} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۵} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

مؤسسه مذکور برای اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور به هیأت انتظامی بانکها معرفی می‌گردد.

فصل هفتم: سایر

ماده ۳۶- مدت اعتبار تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره (۵) سال از تاریخ صدور بوده و صرفاً جهت فعالیت در مؤسسه اعتباری متقاضی معتبر است. پس از اتمام دوره (۵) ساله، معرفی مجدد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری به عنوان داوطلب بلامانع است.

ماده ۳۷- مؤسسه اعتباری موظف است ظرف مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، نسبت به انطباق شرایط مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های آن مؤسسه با مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

«دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هر گونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های رییسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که در دهمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی در ۳۷ ماده و ۳۶ تبصره به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده در جهل و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن اصلاح گردید.

۳۵- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۶۸۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲؛ نحوه محاسبه و مطالبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین برای

اقساط تسهیلات اعطایی که سررسید اقساط آنها مصادف با ایام تعطیلات می باشد

مدیران عامل محترم بانک های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، با عنایت به پرسش ها و استعلامات متعدد واصله در خصوص نحوه محاسبه و مطالبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین برای اقساط تسهیلات اعطایی که سررسید آنها مصادف با ایام تعطیل می باشد، به استحضار می رساند مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مطرح و مقرر گردید:

«موعد بازپرداخت اقساط تسهیلات اعطایی که سررسید آنها مصادف با ایام تعطیل می باشد، اولین روز کاری بعد از

تعطیلات می باشد. لذا صرفاً در صورت عدم بازپرداخت اقساط با سررسید ایام تعطیل، در اولین روز کاری پس از

تعطیلات، محاسبه و مطالبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین امکان پذیر خواهد بود.»

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ

۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به

عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۶- بخشنامه شماره ۰۳۷۵۵۱۷/۰۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳؛ ممنوعیت اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات و تاکید بر ممنوعیت بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان در قالب انواع

سپرده‌ها

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۱۸۰۱/۲۰۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۶/۲۹ موضوع تغییر نسبت سپرده قانونی تودיעی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی نزد بانک مرکزی، بدین وسیله شیوه‌نامه اجرایی بخشنامه یادشده به شرح پیوست جهت استحضار ایفاد می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایند، ضمن انجام تمهیدات لازم برای اجرای موارد یادشده، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۰۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به قید تسریع به واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. خاطرنشان می‌سازد، در صورت وجود هرگونه ابهام یا سؤال در خصوص شیوه‌نامه فوق‌الذکر، مراتب از اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استعلام گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۷- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۶۹۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴؛ ابلاغ نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها

و مؤسسات اعتباری غیربانکی در گزارشگری مالی پایان سال مالی ۱۴۰۰

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه‌های منتهی به بخشنامه شماره ۰۰/۲۰۶۰۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۰ موضوع اعلام نرخ تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی شبکه بانکی کشور برای گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای منتهی به شهریور ماه سال ۱۴۰۰، به استحضار می‌رساند؛ حسب م صوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ هیأت عامل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مقرر گردید:

«الف) ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی برای گزارشگری مالی منتهی به اسفند ماه سال ۱۴۰۰، برای هر یورو معادل ۲۲۰,۰۰۰ ریال و برای هر دلار آمریکا معادل ۲۰۰,۰۰۰ ریال تسعیر شود. در مورد سایر اسعار نیز باید بر مبنای نرخ برابری آن‌ها به یورو در مقطع زمانی پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۰ عمل گردد.

ب) سود (زیان) ناشی از تسعیر ارقام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی در پایان سال مالی به حساب سود و زیان دوره منتقل شود. چنانچه مانده سرفصل «حساب سود و زیان انباشته» بانک و مؤسسات اعتباری غیربانکی قبل از تخصیص اندوخته‌ها نشان‌دهنده سود باشد، سود مزبور تا مبلغ سود ناشی از تسعیر (پس از حذف آثار مالیاتی احتمالی) به عنوان سود قابل تقسیم محسوب نمی‌شود و باید صرف افزایش سرمایه آن بانک و مؤسسات اعتباری غیربانکی گردد. ضمناً چنانچه مانده سرفصل مزبور نشان‌دهنده زیان باشد، سود ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی، صرفاً کاهنده زیان انباشته خواهد بود.

ضمناً سایر ضوابط ابلاغی در بخشنامه شماره ۹۸/۴۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ به قوت خود باقیست.»

در پایان خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسات اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسب اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳۸- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۸۹۹۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۶؛ ابلاغ مصوبه هیأت عامل بانک مرکزی متضمن تاکید بر ممنوعیت بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی از هرگونه سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات از جمله خرید زمین، خرید و ساخت مجتمع‌های تجاری، اداری، مسکونی و مراکز خرید

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، بدین وسیله مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۱ هیأت عامل محترم بانک مرکزی متضمن تاکید بر ممنوعیت بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از هرگونه سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات از جمله خرید زمین، خرید و ساخت مجتمع‌های تجاری، اداری، مسکونی و مراکز خرید به شرح ذیل برای استحضار و صدور دستور مقتضی ایفاد می‌شود:

«با عنایت به مفاد قانون پولی و بانکی کشور از جمله بند (۱) ماده (۳۴) قانون مذکور و همچنین مفاد مواد (۱۶) و (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، هر نوع سرمایه‌گذاری بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در زمینه املاک و مستغلات از جمله خرید زمین، خرید و ساخت مجتمع‌های تجاری، اداری، مسکونی و مراکز خرید به طرقی غیر از اعطای تسهیلات اعم از مستقیم توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و یا غیرمستقیم از طریق شرکتهای زیرمجموعه، ممنوع اعلام می‌گردد. چنانچه بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی از مفاد این مصوبه تخلف نماید، مشمول مجازات‌های مقرر در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور و سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط می‌گردد.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمام واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

بخش دوم:

بخشنامه‌های اداره مجوزهای بانکی

۱- بخشنامه شماره ۰۰/۲۲۰۴۶ مورخ ۰۱/۲۹/۱۴۰۰؛ ابلاغ «راهنمای نحوه ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از

مؤسسه اعتباری و برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه‌ی شماره ۹۹/۲۲۸۱۹ مورخ ۰۲/۰۴/۱۳۹۹ با موضوع ابلاغ «دستورالعمل نحوه‌ی احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسات اعتباری، مصوب یکهزار و دویست و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ شورای پول و اعتبار» و با عنایت به ماده (۲۵) دستورالعمل یاد شده و تبصره ذیل آن که مقرر می‌دارد داوطلبان تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری باید از حیث سابقه و عملکرد گذشته داوطلب در سمت‌های مدیریتی، میزان شناخت داوطلب از مؤسسه اعتباری که قصد تصدی سمت مدیریتی را در آن دارد و همچنین برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری متبوع توسط "کمیسیون نحوه‌ی احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسات اعتباری" بانک مرکزی مورد ارزیابی قرار گیرند، بدینوسیله به پیوست «راهنمای نحوه ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از مؤسسه اعتباری و برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری» جهت استحضار و بهره‌برداری مقتضی ارسال می‌گردد. در این سند تلاش شده اهم محورها و رؤوس تنظیم یک گزارش شناخت و برنامه کاری، تبیین شود تا مبنای عمل داوطلبان برای ارائه گزارش یاد شده به دبیرخانه کمیسیون گردد. خواهشمند است دستور فرمایند، داوطلبان تصدی سمت مدیریتی در آن بانک/مؤسسه اعتباری، در زمان ارسال تقاضای بررسی صلاحیت حرفه‌ای، نسبت به ارائه گزارش شناخت و برنامه کاری آتی خود در قالب راهنمای ارائه شده به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات مورد نیاز (موضوع ماده (۶) دستورالعمل) به دبیرخانه کمیسیون، اقدام نمایند.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مجوزهای بانکی

حمیدرضا آذرگون

۲۴۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مجوزهای بانکی

**راهنمای نحوه ارائه گزارش «میزان شناخت داوطلب از مؤسسه
اعتباری و برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری»**

(موضوع ماده (۲۵) "دستورالعمل نحوه‌ی احراز و لغو تأییدیه
صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسات اعتباری و تبصره ذیل آن")

فروردین‌ماه ۱۴۰۰

صفحه ۱ از ۷

۲- بخشنامه شماره ۰۰/۱۲۵۶۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴؛ ابلاغ «راهنمای ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه کاری آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری»

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزولاً

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه‌ی شماره ۹۹/۱۸۰۴۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۲ با موضوع ابلاغ «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» و با عنایت به ماده (۱۳) دستورالعمل یاد شده که مقرر می‌دارد "مؤسسه اعتباری موظف است فهرست اسامی داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد و یا اعضای کمیته‌ها را حداقل سه ماه قبل از پایان دوره تصدی و یا بلافاصله بعد از استعفا، به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات آنها و همچنین سوابق کاری و تخصصی داوطلب در خصوص میزان شناخت و آگاهی وی از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه کاری آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها را به منظور اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای با امضای رئیس هیأت مدیره به دبیرخانه کمیسیون ارائه نماید." بدینوسیله به پیوست «راهنمای ارائه گزارش میزان شناخت داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه کاری آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری» جهت استحضار و بهره‌برداری ارسال می‌گردد. در این سند تلاش گردیده است که اهم محورها و رئوس تنظیم یک گزارش شناخت و برنامه کاری تبیین شود تا مبنای عمل داوطلبان برای ارائه گزارش یاد شده به دبیرخانه کمیسیون گردد. خواهشمند است دستور فرمایند، داوطلبان تصدی سمت در واحدها و کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی، در زمان ارسال تقاضای بررسی صلاحیت حرفه‌ای، نسبت به ارائه گزارش شناخت و برنامه کاری آتی خود در قالب راهنمای ارائه شده به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات مورد نیاز به دبیرخانه کمیسیون، اقدام نمایند. همچنین مقتضی است کلیه صفحات گزارش شناخت و برنامه کاری آتی داوطلب تصدی سمت در واحدها و کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی، به امضای وی برسد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مجوزهای بانکی

حمیدرضا آذرگون

۲۴۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مجوزهای بانکی

**راهنمای ارائه گزارش « میزان شناخت داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک،
حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه کاری آتی
داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها
در مؤسسه اعتباری »**

(موضوع ماده (۱۳) "دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک،
حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری")

تابستان ۱۴۰۰

۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۵۳۸۹۰ مورخ ۰۲/۱۲/۱۴۰۰؛ ابلاغ بخشنامه مربوط به استفاده از کدهای پاسخ سریع (QR)

(Code به جای مجوزهای کاغذی متحدالشکل شعبه، باجه و دفتر نمایندگی)

مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک

ایران - ونزوئلا

با سلام؛

احتراماً، همانگونه که مستحضرنند سازوکار کدهای پاسخ سریع (QR Code) از جمله شیوه‌های ذخیره‌سازی و انتقال حجم گسترده‌ای از داده‌ها در چارچوب استاندارد بوده که به وسیله آن می‌توان طیف گسترده‌ای از اطلاعات شامل متن، عدد، فایل، شکل و یا ترکیبی از موارد مختلف را ذخیره نمود. امروزه با توجه به پیشرفت فناوری‌های نوین در حوزه‌های مختلف و نفوذ انواع فناوری‌ها در زندگی روزمره افراد، استفاده از این کدها بسیار ساده بوده و کافی است با دستگاه‌های مجهز به دوربین موبایل یا تبلت همراه خود، کدها را اسکن کرده تا اطلاعات مورد نظر نمایش داده شود. در همین راستا، مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در صدد است با هدف تسهیل و بهبود فرایندهای صدور مجوز، از سازوکار کدهای پاسخ سریع به عنوان جایگزین مجوزهای کاغذی استفاده نماید. بر این اساس، پیشنهاد مربوط در بیست و چهارمین جلسه مورخ ۱۱/۷/۱۴۰۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مطرح و مورد تأیید قرار گرفت. شایان ذکر است در مرحله اول این فرآیند، مقرر شده به منظور شناسایی مطلوب‌تر واحدهای بانکی مجاز و ارائه اطلاعات دقیق‌تر به شهروندان و سهولت دسترسی آنان به اطلاعات مجوز شعب و باجه‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی، استفاده از کدهای پاسخ سریع در خصوص مجوزهای فیزیکی واحدهای بانکی به مورد اجرا گذارده شود. بدین منظور، کدهای پاسخ سریع متناظر با مجوز هر یک از واحدهای بانکی در بخش «اطلاعات کلیه واحدهای بانکی» در سامانه جامع مدیریت شعب به نشانی portal.pbn.net برای هر بانک و موسسه اعتباری غیربانکی به صورت جداگانه درج شده است. لذا بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی باید نسبت به دریافت کدهای مذکور برای تمامی واحدهای بانکی ذی‌ربط در کشور اقدام نموده و تصویری از کدهای مذکور را به نحو قابل رؤیت در محل فعالیت واحدهای بانکی مذکور نصب نمایند تا شهروندان و مراجعین بتوانند با اسکن بارکدهای مزبور از طریق دستگاه‌های هوشمند (موبایل، تبلت و ...)، به اطلاعات مجوز فعالیت واحدهای بانکی دسترسی پیدا کنند.

لازم به ذکر است، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی موظفند بر اساس برنامه زمان‌بندی که متعاقباً اعلام خواهد شد، اصل مجوزهای فعالیت کاغذی واحدهای بانکی خود را به اداره مجوزهای بانکی این بانک تحویل نمایند. بدیهی است در صورت عدم تحویل آن‌ها، مسئولیت هرگونه سوء استفاده از مجوزهای مذکور بر عهده مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی متبوع می‌باشد.

در پایان مقته ضی است اطلاعات مندرج در کدهای پاسخ سریع مربوط به هر یک از واحدهای بانکی مورد بررسی قرار گیرد و در صورت وجود هرگونه ایراد شکلی و محتوایی، مراتب به اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی انعکاس یابد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مجوزهای بانکی

حمیدرضا آذرگون

۲۴۱۶

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بخش سوم:

بخشنامه‌های اداره مبارزه با پولشویی و تأمین

مالی تروریسم

۱- بخشنامه شماره ۰۰/۱۹۶۵۱ مورخ ۰۱/۲۶/۱۴۰۰ موضوع ابلاغ دستورالعمل نحوه صدور کارت پرداخت ریالی برای

اشخاص حقیقی خارجی

**جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی
توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود**

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند، وفق تبصره ذیل ماده (۴) «دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان خارجی مؤسسات اعتباری» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ شورای عالی مبارزه با پولشویی ابلاغی طی بخشنامه شماره ۰۸/۲۷۴۵۰۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷، ارائه هرگونه کارت الکترونیکی و نیز ارائه مجوز هرگونه خدمات الکترونیک به اتباع خارجی دارنده دفترچه پناهندگی صادره توسط نیروی انتظامی، کارت ویژه اتباع خارجی و کارت خروجی مدت‌دار (آمایش) صادره توسط وزارت کشور ممنوع می‌شود. علی‌رغم این و با توجه به شیوع بیماری کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن در زمینه استفاده از وجه نقد و مشکلاتی که از این حیث برای اتباع یاد شده، پدید آمده، در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم مقرر شد با هدف تسهیل ارائه خدمات بانکی به اشخاص حقیقی خارجی، تا زمان تصویب و ابلاغ ضوابط اجرایی موضوع ماده (۷۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و با لحاظ شرایط مورد نظر آن شورا، ضوابط مربوط به ارائه کارت بانکی به اتباع خارجی توسط بانک مرکزی تدوین و ابلاغ گردد. بر این اساس، «دستورالعمل نحوه صدور کارت پرداخت ریالی برای اشخاص حقیقی خارجی» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرح پیوست ایفاد می‌شود. به موجب ضوابط اخیرالذکر، مؤسسات اعتباری می‌توانند حداکثر یک کارت پرداخت ریالی با سقف خرید روزانه یک صد و پنجاه میلیون ریال با تاریخ انقضای تعیین شده، به اشخاص حقیقی خارجی بالاتر از (۱۸) سال تمام، اعطاء نمایند.

با عنایت به مراتب فوق و ضمن تأکید مجدد بر این که دستورالعمل پیوست تا زمان تصویب و ابلاغ ضوابط اجرایی موضوع ماده (۷۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، قابل استناد می‌باشد، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۰۳/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسات اعتباری غیربانکی ابلاغ و نسخه‌ای از آن به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نظارت به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۲- بخشنامه شماره ۰۰/۲۲+۰۷ مورخ ۰۱/۲۹/۱۴۰۰ موضوع راهنمای چگونگی اجرای دستورالعمل شفاف‌سازی

تراکنش‌های بانکی اشخاص

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر

بانکی توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود

با سلام □

احتراماً، همانگونه که مستحضرنند در اجرای تکلیف مقرر در جزء (۳) بند «ح» تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور و همچنین به استناد تبصره (۱) ماده (۱۱۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و ابلاغی طی بخشنامه شماره ۹۸/۲۶۳۵۰ مورخ ۱۳۹۸/۸/۴، «دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص» در یکهزار و دویست و هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ شورای پول و اعتبار مورد تصویب قرار گرفت و طی بخشنامه شماره ۹۸/۴۲۶۳۵۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۸ ابلاغ گردید. متعاقباً، «دستورالعمل نحوه اخذ مستندات موضوع تبصره (۲) ماده (۱۱) و تبصره (۱) ماده (۱۲) دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص» در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۳ کمیسیون مقررات و نظارت موسسات اعتباری بانک مرکزی تصویب و طی بخشنامه شماره ۹۸/۴۴۶۳۴۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ به شبکه بانکی ابلاغ گردید. لیکن با توجه به دریافت مکاتباتی از سوی برخی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی متضمن طرح ابهامات یا پرسش‌هایی در خصوص دستورالعمل‌های یادشده و به منظور حسن اجرای مقررات مذکور مقرر شد "راهنمای چگونگی اجرای دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی" تهیه شود که مآلاً مراتب در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۳ کمیسیون مقررات و نظارت بر موسسات اعتباری بانک مرکزی، مورد تایید قرار گرفت.

ضمن ایفاد نسخه‌ای از سند یادشده، شایان ذکر می‌داند "راهنمای چگونگی اجرای دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی" در سه فصل تنظیم شده است. فصل نخست مفاهیم و قواعد کلی ناظر بر دستورالعمل‌های پیش‌گفته را در بر می‌گیرد؛ از جمله به تبیین دامنه شمول، اهداف و رویکرد، شرح برخی از عبارات و موضوعاتی نظیر تعدد حساب پرداخته شده است. فصول دوم و سوم به ترتیب به تبیین بیشتر مقررات خاص مربوط به اعمال شفافیت در تراکنش‌های حضوری و اعمال شفافیت در تراکنش‌های غیرحضوری اختصاص داده شده است. موضوعاتی نظیر مختصات تراکنش شامل آستانه‌ها و موارد مستثنی، تعدد تراکنش و احکام مربوطه به حساب‌های مشترک، تکالیف مربوط به فیلد بابت و ارائه مستندات از جمله مواردی است که در فصول پیش‌گفته مورد اشاره قرار گرفته است. ضمناً متذکر می‌گردد راهنمای یادشده صرفاً به تبیین بیشتر مفاد احکام مقررات

یاد شده پرداخته و متضمن هیچ‌گونه قاعده جدیدی نمی‌باشد. از طرف دیگر تلاش شده است تا با ارائه توضیحات تکمیلی رویکرد بانک مرکزی و اهداف مورد نظر از تصویب مقررات مربوطه به صورت مشخص تبیین گردد. بدیهی است توجه به رویکرد و اهداف وضع یک مقرره باید در تفسیر و اجرای آن و رفع سایر ابهامات احتمالی نیز مورد توجه قرار بگیرد. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به واحدهای ذربط آن بانک/موسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده، بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید و نسخه‌ای از آن نیز به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی ارسال گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۳- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۷۴۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ موضوع اطلاعات مورد نیاز حسابرسان در اجرای تکالیف ماده (۴۶)

آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند بر اساس ماده (۴۶) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیات محترم وزیران، «مرکز اطلاعات مالی مکلف است با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران، به طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حسابرسان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص حقوقی و تعیین معیارهای معاملات و عملیات مشکوک اقدام کند و این رویه‌ها و معیارها را هر سه سال یک بار به‌روزرسانی کند.» همچنین بر اساس تبصره (۴) ماده مذکور، «دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند اطلاعات مورد نیاز حسابرسان را برای اجرای تکالیف این ماده در اختیار آنان قرار دهند. مصادیق این اطلاعات در این تبصره توسط مرکز با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران تعیین خواهد شد.»

در اجرای تکالیف فوق‌الذکر، مصادیق اطلاعات مورد نیاز جهت طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حسابرسان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و معیارهای معاملات و عملیات مشکوک توسط مرکز اطلاعات مالی احصا شده که به پیوست جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی ایفاد می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به واحدهای ذیربط آن بانک/موسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید و نسخه‌ای از آن نیز به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی ارسال گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مرکز اطلاعات مالی (IRIFIU)

شماره: ۶۱۳۲۰۳۵

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۲۸

پوست:

محرمانه

برگشت

وزیر محترم کشور	جناب آقای دکتر رحمانی فضل
وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت	جناب آقای دکتر رزم حسینی
وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی	جناب آقای دکتر شریعتمداری
وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات	جناب آقای آذری جهرمی
رئیس کل محترم بانک مرکزی ج.ا.ی.	جناب آقای دکتر همتی
رئیس محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	جناب آقای دکتر خدایان
رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور	جناب آقای دکتر پارسا
رئیس محترم سازمان گمرک ج.ا.ی.	جناب آقای دکتر میرانشرقی
رئیس کل محترم بیمه مرکزی ج.ا.ی.	جناب آقای سلیمانی امیری
رئیس محترم سازمان ثبت احوال کشور	جناب آقای دکتر درخشان لیا
مدیر عامل محترم سازمان بورس و اوراق بهادار	جناب آقای دهقان دهنوی
مدیر محترم عامل و رئیس هیئت عامل سازمان حسابرسی کشور	جناب آقای دکتر بزرگ اصل
دبیر کل محترم و رئیس هیات مدیره جامعه حسابداران رسمی	جناب آقای طلوی

با احترام

پیرو تبصره ۲ ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی ماده (۱۲) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصادیق اطلاعات مورد نیاز جهت طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حساب‌سازان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و تعیین معیارهای معاملات و عملیات مشکوک به شرح پیوست جهت ابلاغ به اشخاص مشمول تحت نظارت آن دستگاه، ابلاغ می‌گردد.

با احترام
امیری

رئیس مرکز اطلاعات مالی و دبیر شورای عالی

مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تامین مالی تروریسم

تلفن: ۲۲۶۷۸۶

فکس: ۲۲۱۳۳۵
Website: www.iranaml.com

تلفن: تهران، میدان امام خمینی، نبش میدان صرافان، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی، طبقه پنجم

مصادیق اطلاعات مورد نیاز براساس تبصره ۴ ماده ۴۶ آئین‌نامه جهت طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حسابرسان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تعیین معیارهای معاملات و عملیات مشکوک بشرح زیر است:

- ۱- مستندات درخصوص ارزیابی و طبقه‌بندی ریسک تعامل کاری و تصمیم‌گیری درخصوص نحوه ارائه خدمات به ارباب رجوع با در نظر گرفتن ریسک ارباب رجوع، منطقه و خدمات.
- ۲- بروزرسانی فهرست اسامی مناطق پرخطر به همراه آخرین اصلاحات آن پس از دریافت اسامی مناطق پرریسک از مرکز و ابلاغ آن به کارکنان ذیربط.
- ۳- مستندات مبتنی بر نظارت بر اجرای مقررات و برنامه‌های داخلی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از جمله تناسب ریسک تعاملات کاری با اقدامات صورت گرفته در همه سطوح.
- ۴- مستندات درخصوص معرفی مسئول مبارزه با پولشویی به مرکز و فراهم نمودن ترتیبات لازم از جمله امکانات، اختیارات، منابع انسانی و بودجه جهت اجرای قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و دریافت تاییدیه صلاحیت تخصصی از مرکز و صلاحیت امنیتی و عمومی از مراجع ذیربط.
- ۵- مستندات درخصوص نظارت واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بر فعالیت ارباب رجوع و اشخاص مشمول به منظور شناسایی معاملات مشکوک، بررسی، تحقیق، اولویت‌بندی و اعلام نظر درخصوص گزارشات ارسالی کارکنان، ارسال فوری گزارشات مذکور در قالب فرم و ساز و کارهای مشخص شده توسط مرکز بدون اطلاع ارباب رجوع، صدور بخشنامه‌های لازم درخصوص اجرای قانون و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم برای دستگاههای تابعه، بازرسی و نظارت از واحدهای تحت امر، تهیه آمارها و گزارشات مربوط به اقدامات سازمانهای تابعه درخصوص مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، تهیه برنامه سالانه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و کنترل ماهانه میزان اجرای آن و تهیه برنامه‌های آموزشی بر حسب نوع فعالیت درخصوص موضوع قانون.

- ۶- مستندات در خصوص بررسی و ارزیابی معاملات و عملیات صورت گرفته مشخص مشمول توسط واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و گزارش مربوط به مرکز یا دستگاه متولی نظارت در صورت مشاهده هرگونه تخلف از مقررات مبارزه با پولشویی.
- ۷- مستندات در خصوص ایجاد سامانه جامعی از مدیریت اطلاعات بابت انجام تکالیف محول شده اعم از کنترل، پایش و کشف تقلب برای واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
- ۸- مستندات در خصوص انجام رویه‌های شناسایی مقتضی بیش از هرگونه تعامل کاری با توجه به ریسک تعاملات کاری و طبقه‌بندی آن، در سه سطح ساده، معمول و مضاعف.
- ۹- مستندات در خصوص تأیید مصادیق آن دسته از تعاملات کاری که در خصوص آنها رویه‌های شناسایی ساده به اجرا گذاشته شده توسط دستگاه متولی نظارت.
- ۱۰- مستندات در خصوص اجرای فرایند احراز هویت ارباب رجوع (اعم از دانشم/ گذری، حقیقی/ حقوقی) به هنگام ارائه همه تعاملات کاری حتی کمتر از سقف مقرر.
- ۱۱- مستندات در خصوص تطابق اطلاعات هویتی ارباب رجوع با مدارک شناسایی معتبر به منظور اجرای فرایند احراز هویت ارباب رجوع.
- ۱۲- مستندات در خصوص اخذ سه دسته کلی از اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی به منظور اجرای رویه‌های شناسایی معمول از ارباب رجوع یا دستگاه‌های ذیربط.
- ۱۳- مستندات مربوط به شناسایی ذینفعان بیمه عمر و یا سایر موارد سرمایه‌گذاری توسط موسسات ارائه دهنده خدمات بیمه‌ای.
- ۱۴- مستندات در خصوص مدیریت فرایند شناسایی و انجام اقدامات مقتضی در خصوص ارباب رجوعان در مواردی که ... به پولشویی و تأمین مالی تروریسم وجود داشته و ارسال مراتب به مرکز و اقدام مطابق دستورات مرکز.

- ۱۵- مدارک در خصوص مستندسازی و راستی آزمایی اطلاعات ارباب رجوع از جمله استعلام اصالت اطلاعات و اسناد اخذ شده از مراجع ذیربط.
- ۱۶- مستندات در خصوص اجرای فرآیند احراز هویت نماینده و اخذ اسناد رسمی معتبر مبین نمایندگی در موارد ارائه خدمت به اشخاصی که به نمایندگی شخص اصیل تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم و وکیل) به آنها مراجعه می‌کنند.
- ۱۷- مستندات در خصوص اتخاذ رویه‌های مقتضی در خصوص ارباب رجوعانی که بدلیل ابطال یا تعلیق شناسه هویتی آنها (نظیر فوت، حجم، انحلال و یا ممنوع معامله شدن) از ارائه خدمات به آنها جلوگیری شده و گزارش فوری مراتب در این خصوص به مرکز.
- ۱۸- مستندات در خصوص بررسی و رفع و رجوع مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع با سطح فعالیت مورد انتظار و به روز رسانی سطح فعالیت ایشان.
- ۱۹- مستندات در خصوص تحقیق از سایر نظامها و پایگاههای اطلاعاتی و یا استعلام از مراجع ذیربط قانونی در مواردی که نسبت به اصالت یا صحت مدارک شناسایی ارائه شده توسط ارباب رجوع ابهام وجود داشته باشد و ارسال گزارش موارد مشکوک به مرکز در صورتیکه مشخص شود ارباب رجوع اطلاعات فاقد صحت یا اصالت ارائه کرده است.
- ۲۰- مستندات در خصوص امکان تغییر در پروفایل ارباب رجوع صرفاً توسط مدیران ارشد و کارکنان صاحب صلاحیت شخص مشمول.
- ۲۱- مستندات در خصوص اخذ تعهدات لازم از ارباب رجوع به هنگام ارائه خدمات پایه مطابق مقررات آیین نامه و الزامات اعلامی توسط مرکز از جمله عدم اجازه به سایر اشخاص به استفاده از خدمات پایه دریافتی و رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و عدم بهره‌برداری از خدمات دریافتی به منظور پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
- ۲۲- مستندات در خصوص شناسایی مقتضی ارباب رجوع پیشین و در صورتیکه ارباب رجوع پیشین فاقد اطلاعات ضروری باشد، گزارش موضوع به مرکز.

- ۲۳- مستندات در خصوص رویه‌ها و اقدامات شناسایی مضاعف در مواردی که ریسک تعاملات کاری بالا ارزیابی می‌شود یا طبق اطلاعات، قرائن و شواهد منطقی ظن انطباق هویت فرد یا نهاد با فهرست توفیقی احراز گردد.
- ۲۴- مستندات در خصوص رویه‌های شناسایی مضاعف برای ارائه خدمات شامل تکمیل فرم شناسایی مضاعف توسط ارباب رجوع و ارائه مستندات لازم برای اثبات اظهارات ارائه شده در فرم مزبور و بررسی و تأیید اظهارات و مستندات ارباب رجوع توسط واحد مبارزه با پولشویی و در خصوص خدمات تعیین شده توسط مرکز، ارائه خدمات پس از ارسال اظهارات و مستندات ارباب رجوع توسط واحد پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اخذ مجوز از مرکز.
- ۲۵- مستندات در خصوص استقرار نرم افزارهای کشف تقلب بر روی همه سامانه‌های موسسات مالی و اعتباری مبنی بر روش‌های داده‌کاوی و مطابق با استاندارد الگوی رفتار مالی.
- ۲۶- مستندات در خصوص نظارت مستمر و بیشتر بر اشخاص تحت مراقبت اعلامی از سوی مرکز و بروزرسانی فهرست اشخاص تحت مراقبت پیشین و در اختیار قرار دادن فهرست مزبور به کارکنان ذربط.
- ۲۷- مدارک در خصوص قرار دادن مستندات مورد نیاز مرکز در ارتباط با اشخاص مظنون، در قالب و مدت زمان تعیین شده و امکان ارائه مستندات برای اشخاص که در فرآیند بررسی قرار دارند.
- ۲۸- مستندات در خصوص ارائه اطلاعات شناسایی مضاعف ارباب رجوع به مرکز در صورت اعلام وی و به نحوی که مرکز مشخص نموده است.
- ۲۹- مستندات در خصوص تدابیر مقتضی جهت کنترل ریسک، پیش از ایجاد هرگونه شعبه یا نمایندگی در کشورهای پرخطر از نظر پولشویی.
- ۳۰- مستندات در خصوص انجام رویه‌های شناسایی غیرحضوری مطابق با ضوابط و

- ۳۱- مستندات در خصوص ارزیابی مناسبی از ریسک‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم در موسسات مالی و اعتباری در ارتباط با روابط کارگزاری بانکی برون مرزی و سایر روابط مشابه به منظور شناسایی ماهیت فعالیت آن بانک، شرایط و کیفیت قمرات و نظارت بانکی در کشور بانک درخواست کننده و رویه‌ها و سیاستهای پیشگیری و شناسایی پولشویی و تأمین مالی تروریسم در بانک درخواست کننده شامل اقدامات آن بانک برای شناسایی گاز مشتریان و همچنین تکمیل پرسشنامه توسط بانک درخواست کننده یا براساس اطلاعات موجود ارائه شده توسط بانک مزبور و تأیید مدیریت ارشد مبنی ادامه رابطه کارگزاری با بانک مزبور.
- ۳۲- مستندات در خصوص ارائه رابطه کارگزاری با بانک پوسته‌ای در موسسات مالی و اعتباری به بانک مرکزی و اقدام براساس رویه های اعلامی توسط بانک مزبور.
- ۳۳- مستندات در خصوص تدوین خط مشی‌ها و رویه‌های لازم مبنی بر ریسک به هنگام نقل و انتقالات الکترونیکی (مستقیماً یا با واسطه) در موسسات مالی و اعتباری شامل اقدامات لازم مانند نظارت در لحظه یا نظارت پس از وقوع برای شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی که فاقد اطلاعات ضروری تراکنش (از جمله اطلاعات فرستنده یا گیرنده وجه) هستند.
- ۳۴- مستندات در خصوص دریافت تعهدات لازم از پذیرنده خدمات پرداخت مبنی بر عدم استفاده غیرمجاز از ابزارهای پذیرش و نیز رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
- ۳۵- مستندات در خصوص اخذ مجوز لازم از دستگاه متولی نظارت در موارد اشتغال به خدمات مالی برای انتقال پول (ریالی یا ارزی) یا ارزش از جمله دریافت وجه، چک، حواله، سایر ابزارهای پولی یا ذخیره‌های ارزش و پرداخت مبلغ متناظر به هر شکل اعم از وجه نقد و به هر طریق (از قبیل مکاتبه، ارسال پیام، نقل و انتقال یا از طریق یک شبکه که شخص مشمول در آن بهتر فعالیت می‌کند) و اخذ مجوز لازم از بانک مرکزی در خصوص نقل و انتقال ارزی و اقدام به عملیات صرافایی.
- ۳۶- مستندات در خصوص تأیید و کسب مجوز از سوی بانک مرکزی در ارتباط با استفاده از کانال‌های جدید جهت ارائه خدمات ارزی.

- ۳۷- مستندات در خصوص ساماندهی رویه‌های داخلی و زیرساختهای سامانه‌ای اشخاص مشمول در ارتباط با امکان توقیف موقت و انسداد اموال بنا بر قواعد اعلامی مرکز و اعلام سامانه‌ای موضوع توقیف یا انسداد اموال به مرکز.
- ۳۸- مستندات در خصوص شناسایی و انسداد اموال به مدت ۴۲ ساعت به محضر دریافت دستور مرکز و ارسال فهرست اموال مسدود شده به تفکیک اقلام و بدون تاخیر به مرکز و همچنین توقیف اموال به دستور مراجع قضایی.
- ۳۹- مستندات در خصوص شناسایی اموال مندرج در فهرست توقیفی و ارسال فهرست اموال شناسایی شده به تفکیک اقدام و بدون تاخیر به مرکز و همچنین ارسال اموال شناسایی نشده اشخاص مزبور به مرکز.
- ۴۰- مستندات در خصوص شناسایی و توقیف اموال اشخاص مندرج در فهرست تحریمی و ارسال فهرست شناسایی شده به تفکیک اقدام و بدون تاخیر و مطابق دستور مرکز به ایشان.
- ۴۱- مستندات در خصوص به روزرسانی فهرست توقیفی، تحریمی و مغایرتها در سامانه‌های خود و در اختیار قراردادن فهرست مزبور به کارکنان ذیربط.
- ۴۲- مستندات در خصوص بررسی روزانه سامانه جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک و پاسخ‌گویی به استعلامات مندرج در آن حداکثر تا یک روز و ارسال اطلاعات مورد نیاز در قالب تعیین شده به مرکز.
- ۴۳- مستندات در خصوص تدوین معیارهای مناسب برای تشخیص معاملات مشکوک برای سطوح مختلف ساختاری خود (شعبه، سرپرستی و ...) در موسسات مالی و اعتباری و ابلاغ به آنها پس از تأیید مرکز.
- ۴۴- مستندات در خصوص ثبت تمام معاملات کاری بیش از سقف مقرر (فرد یا جمعیتی) از قبیل تراکنش‌ها، انتقال وجه و معاملاتی که ارباب رجوع وجه آن را روزانه به صورت نقدی پرداخت کرده و ارسال خلاصه فرم‌های مربوط در پایان هر هفته توسط واحد مبارزه با پولشویی به مرکز.
- ۴۵- مستندات در خصوص ارسال فهرست خلاصه اطلاعات دریافت‌کنندگان خدمات پایه در پایان هر ماه به مرکز.
- ۴۶- مستندات در خصوص نیازسنجی، طراحی و اجراء و ارزشیابی برنامه‌های مستمری برای آموزش و توانمندسازی کارکنان خود جهت مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
- ۴۷- مستندات در خصوص ارزیابی ریسک و تطبیق ساز و کار ارائه آنها با مقررات مبارزه با پولشویی، پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و کانال جدید و ویژه و گزارش آن به دستگاه متولی نظارت مرتبط با خود.

۴- بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۰۷/۱۲۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ موضوع ارائه اطلاعات درخواستی اداره مهندسی نرم افزار از

بانک‌های عامل کشور

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، در اجرای تکلیف مقرر در ماده (۶۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۸ هیئت محترم وزیران مبنی بر لزوم استقرار سامانه یکپارچه به منظور تجمیع اطلاعات مشتریان صندوق امانات بانکی و با عنایت به اعلام حوزه‌ی فناوری‌های نوین بانک مرکزی، خواهشمند است دستور فرمایند اطلاعات مشتریان صندوق امانات آن بانک در قالب جداول زیر، استخراج و در انباره داده شاداب بارگذاری

شود. ۵۲۶۰۸۷۸/

جدول شماره (۱): اطلاعات صاحب صندوق امانات

این جدول به منظور درج اطلاعات صاحب صندوق امانات در نظر گرفته شده است.

عنوان جدول: اطلاعات صاحب صندوق امانات			نام لاتین جدول: BoxOwner		
ردیف	نام لاتین	نام فارسی	نوع	اجباری	توضیحات
۱	Id1	شناسه	Int	اجباری	شمارنده خودکار
۲	BoxId	شناسه منحصر به فرد صندوق	varchar(20)	اجباری	
۳	Branch	کد شعبه	varchar(20)	اجباری	
۴	Ip	کد ملی	varchar(20)	اجباری	
۵	FName	نام	nvarchar(100)	اجباری	
۶	LName	نام خانوادگی	nvarchar(100)	اجباری	
۷	ContractNo	شماره قرارداد	varchar(20)	اجباری	
۸	FromDate	تاریخ شروع قرارداد	varchar(8)	اجباری	تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD
۹	ToDate	تاریخ پایان قرارداد	varchar(8)	اجباری	تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD
۱۰	Dsc	توضیحات	nvarchar(200)		

جدول شماره (۲): اطلاعات وکالت

این جدول به منظور درج اطلاعات وکالت در نظر گرفته شده است.

عنوان جدول: اطلاعات وکالت			نام جدول: BoxLawyer		
ردیف	نام لاتین	نام فارسی	نوع	اجباری	توضیحات
۱	Id1	شناسه	Int	اجباری	شمارنده خودکار
۲	BoxId	شناسه منحصر به فرد صندوق	varchar(20)	اجباری	
۳	Branch	کد شعبه	varchar(20)	اجباری	
۴	Ip1	کد ملی صاحب صندوق	varchar(20)	اجباری	
۵	Ip2	کد ملی وکیل	varchar(20)	اجباری	
۶	FName	نام وکیل	nvarchar(100)	اجباری	
۷	LName	نام خانوادگی وکیل	nvarchar(100)	اجباری	
۸	FromDate	تاریخ شروع وکالت	varchar(8)		تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD
۹	ToDate	تاریخ پایان وکالت	varchar(8)		تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD
۱۰	Dsc	توضیحات	nvarchar(200)		

جدول شماره (۳): اطلاعات مراجعات به صندوق □

این جدول به منظور درج اطلاعات مراجعات به صندوق در نظر گرفته شده است

عنوان جدول: اطلاعات مراجعات به صندوق			نام جدول: BoxRef		
ردیف	نام لاتین	نام فارسی	نوع	اجباری	توضیحات
۱	Id1	شناسه	Int	اجباری	شمارنده خودکار
۲	iDate	تاریخ	varchar(8)	اجباری	تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD تاریخ مقرر برای ارسال اطلاعات (پایان ماه)
۳	BoxId	شناسه منحصر به فرد صندوق	varchar(20)	اجباری	
۴	Branch	کد شعبه	varchar(20)	اجباری	
۵	Ip	کد ملی مراجعه کننده	varchar(20)	اجباری	
۶	RefDate	تاریخ مراجعه	varchar(8)	اجباری	تاریخ شمسی با فرمت YYYYMMDD
۷	RefTime	زمان مراجعه	varchar(8)	اجباری	زمان با فرمت HH:MM:SS
۸	Dsc	توضیحات	nvarchar(200)		

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

حمیدرضا غنی آبادی

۲۳۱۶

۳۲۱۵-۰۲

۵- بخشنامه شماره ۱۶۱۹۲۲/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۰ موضوع فعال نمودن شناسه شهاب اشخاص در حال تصفیه تا

زمان اعلام ختم تصفیه آنها

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، بدین وسیله مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۰ کمیسیون مقررات و نظارت موسسات اعتباری بانک مرکزی برای استحضار ایفاد می‌شود:

«با عنایت به مواد ۱۹۹ تا ۲۲۳ قانون تجارت در خصوص تعیین فرآیندها و الزامات عملیات تصفیه شرکت‌ها و با امعان نظر به مفاد ماده (۶۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیات محترم وزیران در خصوص نحوه ارائه خدمات به اشخاص موصوف و همچنین با توجه به بررسی‌های به عمل آمده و نیز نظریه اداره بررسی‌های حقوقی بانک مرکزی در این رابطه، مقرر شد از آنجایی که شخصیت حقوقی شرکت‌ها پس از انحلال و تا خاتمه امر تصفیه باقی می‌ماند و خاتمه دادن کارهای جاری و اجرای تعهدات و وصول مطالبات و تقسیم دارایی شرکت، مستلزم دریافت خدمات بانکی است و لازمه دریافت خدمات بانکی نیز داشتن شناسه شهاب است، ارائه شناسه مذکور به شرکت‌های منحل در حال تصفیه به منظور دریافت خدمات بانکی و صرفاً در راستای انجام امور مربوط به تصفیه شرکت تا ختم عملیات تصفیه، انجام پذیرد.»

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶□□□۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده، بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید و نسخه‌ای از آن نیز به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۶- بخشنامه شماره ۰۰/۱۹۴۲۵۴ مورخ ۱۰/۰۷/۱۴۰۰ در خصوص ارائه خدمت به اتباع خارجی کارت‌های آمایش (۱۶)

جهت اطلاع مدیران محترم ادارات مبارزه با پولشویی بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات

اعتباری غیربانکی توسعه، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۹۷۸۰۴ مورخ ۰۵/۰۴/۱۴۰۰ در خصوص کارت‌های آمایش و هویت اتباع خارجی به استحضار می‌رساند؛ به موجب اعلام اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور طی نامه شماره ۱۰۲۵۴۰ مورخ ۰۴/۰۷/۱۴۰۰ معاونت امنیتی و انتظامی وزارت کشور (تصویر پیوست)، با توجه به اتمام مهلت اعتبار کارت‌های آمایش (۱۵) و هویت (۱۴) در تاریخ ۳۱/۰۳/۱۴۰۰ و همچنین زمان بر بودن فرآیند اجرای آمایش (۱۶) به دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی؛ بدین وسیله به اطلاع می‌رساند مدارک شناسایی آمایش (۱۵) و هویت (۱۴) آن دسته از اتباع خارجی که تاکنون موفق به اخذ کارت جدید خود نشده‌اند، کماکان تا تاریخ ۳۱/۰۷/۱۴۰۰ معتبر می‌باشد.

از این رو، خواهشمند است دستور فرمایند؛ مراتب به نحو شایسته به اطلاع واحدهای ذی‌ربط رسانده شود.

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

علی‌رضا غفاری

۰۵-۲۳۲۲

علی قائم مقامی

۰۱-۲۳۳۱

معاونت امنیتی و انتظامی
اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی

تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۴
شماره ۱۰۲۵۴۰
پرست ندارد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها»

جناب آقای غنی آبادی

مدیرکل محترم مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی

سلام علیکم

با احترام؛ پیرو نامه شماره ۵۰۹۱۵ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۱ در خصوص تمدید اعتبار کارت‌های آمایش ۱۵ و هویت ۱۴، اعلام می‌دارد با توجه به شیوع بیماری کرونا و ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی اجرای طرح آمایش ۱۶ زمان‌بر شده است. از این رو، مدارک شناسایی آمایش ۱۵ و هویت ۱۴ آن دسته از اتباع خارجی که تاکنون موفق به اخذ کارت جدید خود نشده‌اند کماکان تا تاریخ ۱۴۰۰/۷/۳۰ معتبر می‌باشد. لطفاً دستور فرمایید به منظور جلوگیری از ایجاد وقفه در ارائه خدمات به پناهندگان مراتب را به واحدهای استانی و تابعه آن دستگاه جهت هماهنگی و اقدام لازم اطلاع‌رسانی و اعلام نمایند.

مدی نمودی
مدیرکل امور اتباع و مهاجرین خارجی

معاونت امنیتی و انتظامی

تولیدکننده: م. م. م. م. م.

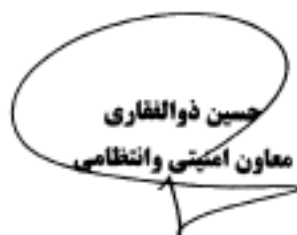
جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
بسته

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۳۱
شماره: ۵۰۹۱۵
پست: ندارد

گیرندگان محترم ذیل:

سلام علیکم

با احترام، با توجه به اجرای طرح آمایش ۱۶ از تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۷ جهت صدور کارت‌های آمایش و هویت اتباع خارجی (پناهندگان جمعی ساکن جمهوری اسلامی ایران) و پایان اعتبار کارت‌های آمایش ۱۵ و کارت‌های هویت ۱۴ اتباع یادشده در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۳۱ و همچنین نظر به زمان‌بر بودن فرایند اجرای آمایش ۱۶ به دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی، بدینوسیله اعلام می‌دارد مدارک شناسایی آمایش ۱۵ و هویت ۱۴ اتباع خارجی مذکور تا مورخ ۱۴۰۰/۱۶/۳۱ معتبر می‌باشد. لطفاً دستور فرمایید به منظور جلوگیری از ایجاد وقفه در ارائه خدمات به پناهندگان جمعی (بیمه، تحصیل، خدمات بانکی و ...) مراتب را به واحدهای تابعه جهت هماهنگی و اقدام لازم اطلاع‌رسانی و اعلام نمایند.

حسین ذوالفقاری
معاون امنیتی و انتظامی

گیرندگان:

- استادان محترم سراسر کشور.
- وزارت امور خارجه - معاون محترم کنسولی.
- وزارت اطلاعات - معاون محترم ضد جاسوسی.
- دانشکده کل کشور - معاون محترم سیاسی امنیتی.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - معاون محترم توسعه کارآفرینی و اشتغال.
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - معاون محترم امور دانشجویی.
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - رئیس محترم مرکز بیماری‌های واگیردار.
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - رئیس محترم سازمان بیمه سلامت.
- وزارت آموزش و پرورش - رئیس محترم مرکز امور بین‌الملل.
- نیروی انتظامی - سردار ریاست محترم پلیس اطلاعات و امنیت عمومی.
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی - معاون محترم نظارت.
- ریاست محترم سازمان تأمین اجتماعی.

رونوشت:

- جناب آقای محمودی - مدیرکل محترم امور اتباع و مهاجرین خارجی جهت پیگیری.

۷- بخشنامه شماره ۰۰/۲۴۱۸۰۴ مورخ ۰۸/۲۲/۱۴۰۰ موضوع ابلاغ دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی

به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند به موجب ماده (۶۷) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلفاند به منظور پایش مستمر ارباب رجوع در فرآیند شناسایی معمول و نیز ارزیابی ریسک برقراری تعاملات کاری با آنها، نسبت به تعیین سطح فعالیت ارباب رجوع اقدام نمایند. در این میان، تعیین سطح فعالیت اشخاص محجور اعم از اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام، مجانبین و اشخاص غیررئیس که به موجب ماده (۷۰) آیین‌نامه مذکور ارائه هرگونه خدمات که کاربرد آنها صرفاً در فعالیت‌های تجاری توجیه دارد و برای شخص تعهدآور است، به اشخاص یاد شده ممنوع می‌باشد، از اهمیت دوچندانی برخوردار است. اگرچه برای تعیین سطح فعالیت مشتریان، آگاهی از اطلاعات اقتصادی از جمله اطلاعات شغلی، درآمدهای حاصل از شغل، درآمدهای غیر شغلی و نیز اطلاعات عملیات تجاری آنها نقش کلیدی دارد، لیکن تعیین سطح فعالیت اشخاص محجور، به جهت محدود بودن اقلام اطلاعات اقتصادی آنها با سهولت و سرعت بیشتری قابل انجام است. با عنایت به مراتب مذکور و در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۱۲) آیین‌نامه یاد شده، مقرراتی با عنوان «دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری» تدوین شد و در جلسه مورخ ۰۸/۲۲/۱۴۰۰ هیأت عامل محترم بانک مرکزی مورد تأیید قرار گرفت. دستورالعمل اخیرالذکر مشتمل بر الزامات مهمی است که از جمله اهم آنها می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ارائه خدمات بانکی اعم از اعطای هرگونه ابزار پذیرش، اعطای انواع تسهیلات و قبول انواع تعهدات با موضوعات تجاری، افتتاح و نگهداری حساب سپرده قرض الحسنه جاری با یا بدون دسته‌چک و خرید و فروش ارز اعم از نقدی و حواله‌ای به اشخاص محجور مجاز نمی‌باشد. اجاره صندوق امانات به اشخاص کمتر از (۱۸) سال نیز ممنوع گردیده است.
- مؤسسات اعتباری، مجاز به افتتاح و نگهداری بیش از یک حساب سپرده قرض الحسنه پس‌انداز و یک حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی به نام هر شخص محجور نمی‌باشد.
- افتتاح حساب سپرده به صورت مشترک با اشخاص محجور مجاز نمی‌باشد.

- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور مجموعاً در بیش از دو (۲) مؤسسه اعتباری مجاز نمی باشد. بانک مرکزی شرایط اجرای آن را از طریق سامانه سیاح فراهم می نماید.
- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام ممنوع است. اختصاص ابزار پرداخت به حساب های سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام و نیز مجانبین و اشخاص غیررئید بالاتر از (۱۸) سال تمام فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است.
- مؤسسات اعتباری و شرکت های خدمات پرداخت باید امکان پذیرش ابزارهای پرداخت اشخاص محجور در پذیرندگان اصنافی که بانک مرکزی مشخص می نماید را محدود کنند.
- مؤسسات اعتباری باید رویه هایی را اتخاذ نمایند که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام و زمینه برای بهره برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم گردد. سلب حق برداشت از حساب های سپرده ای که توسط مادر افتتاح شده اند باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.
- حدود مقرر در دستورالعمل مذکور برای برداشت از طریق ابزارهای پرداخت به قرار جدول ذیل است.

شخص محجور	سقف خرید روزانه با هر کارت	سقف خرید روزانه با کل کارت ها	سقف خرید ماهانه با کل کارت ها	آستانه برداشت روزانه با سایر ابزارهای پرداخت	آستانه برداشت ماهانه با سایر ابزارهای پرداخت
از (۷) تا (۱۲) سال	۱۰۰ میلیون ریال	۳۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	-	-
از (۱۲) تا (۱۸) سال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال
مجانبین/ اشخاص غیررئید	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	-	-

علاوه بر آن، آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب های سپرده متعلق به هر شخص محجور روزانه مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال و ماهانه مبلغ پنج میلیارد ریال می باشد. در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت وجه حضوری بیش از آستانه های مجاز تعیین شده، برداشت وجه منوط به تکمیل فیلد (قسمت) "بابت" در فرم های مربوط و ارائه اسناد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص محجور است.

با عنایت به مراتب فوق و ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل مذکور، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای دقیق دستورالعمل، معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و نسخه‌ای از آن به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۸- بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۵۴۹۴ مورخ ۰۴/۰۹/۱۴۰۰ موضوع تمدید ارائه خدمت به اتباع خارجی؛

کارت های آمایش (۱۶)

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی
توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می شود.

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۱۹۴۲۵۴ مورخ ۰۷/۱۰/۱۴۰۰ در خصوص کارت های آمایش و هویت اتباع خارجی به استحضار می رساند، به موجب اعلام اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور طی نامه شماره ۱۳۹۰۳۹ مورخ ۰۸/۳۰/۱۴۰۰، کارت های آمایش (۱۵) و هویت (۱۴) از تاریخ ۰۸/۰۱/۱۴۰۰ از درجه اعتبار ساقط و ارائه هرگونه خدمات بانکی به پناهندگان جمعی مشروط به دارا بودن کارت آمایش (۱۶) و کارت هویت (۱۵) است. شایان ذکر می داند، کارت های آمایش (۱۶) و هویت (۱۵) تا تاریخ ۰۳/۳۱/۱۴۰۱ معتبر می باشند □

از این رو، خواهشمند است دستور فرمایند؛ مراتب به نحو شایسته به اطلاع واحدهای ذی ربط رسانده شود □

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

علی قائم مقامی

۰۱-۲۳۳۱

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

۹- بخشنامه شماره ۲۷۳۹۲۵/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۰ موضوع اهم مقررات نظارتی

جهت اطلاع مدیران محترم ادارات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و ادارات بازرسی بانک‌های دولتی،

غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک و مؤسسات اعتباری غیربانکی توسعه، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، با اشاره به جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۴ که در بانک مرکزی و با حضور دبیرکل محترم و معاون محترم نظارت بانک مرکزی برگزار گردید، بدین وسیله اهم مقرراتی که در جلسه یاد شده بر اجرای دقیق آن‌ها تأکید گردید به شرح ذیل ایفاد می‌شوند:

۱) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و ابلاغی به موجب بخشنامه شماره ۹۸/۲۶۳۵۵۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۰۴ بانک مرکزی: با وجود آن‌که اجرای برخی از احکام آیین‌نامه مذکور مستلزم راه‌اندازی سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی مربوط و ایجاد زیرساخت‌های مقرراتی و یا اجرایی می‌باشد، لیکن در بررسی‌های به عمل آمده مشخص گردید که شبکه بانکی کشور در اجرای برخی از مقررات آیین‌نامه یادشده با کاستی‌هایی به شرح ذیل مواجه می‌باشند:

- کم‌توجهی به رویه‌های دقیق شناسایی مشتری در هنگام افتتاح حساب و ارائه خدمات غیرپایه با مبالغ با اهمیت (ماده ۵۸)؛
- الزام مؤسسات اعتباری به شناخت ماهیت، هدف و میزان فعالیت مشتری و کم‌توجهی به این مقوله مهم (ماده ۵۹)؛
- الزام مؤسسات اعتباری به اخذ سه دسته اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در سه مرحله شامل: الف) اخذ اطلاعات از مشتری؛ ب) مستندسازی؛ پ) راستی‌آزمایی و کم‌توجهی در اخذ و مستندسازی اطلاعات (ماده ۶۰، ماده ۶۱ و تبصره ۱ ماده ۶۴)؛
- ضعف شدید زیرساخت‌های سامانه‌ای مؤسسات اعتباری در نگهداری رابطه مشتری با نماینده قانونی، تاریخ شروع و انقضاء رابطه و خلع خودکار سمت نماینده قانونی در موعد مقرر (ماده ۶۵)؛^{۴۶}
- الزام مؤسسات اعتباری به توقف ارائه خدمات به اشخاص فوت شده، ختم تصفیه شده و ممنوع معامله و گزارش‌دهی به موقع و کم‌توجهی به این مقوله مهم (ماده ۶۶)؛

^{۴۶} با توجه به وضعیت موجود، این بانک در نظر دارد رهنمودهایی را در خصوص حداقل الزامات ناظر بر اعطای حق امضاء به نماینده قانونی مشتری در سامانه مؤسسات اعتباری ارائه نماید.

- کم توجهی به سطح فعالیت مورد انتظار در خصوص □
 - ❖ اشخاصی که در خوداظهاری، اذعان به عدم اشتغال و فعالیت اقتصادی دارند، مانند اشخاص محجور، بیکار، بازنشسته، مستمری‌بگیر، بانوی خانه‌دار □
 - ❖ اشخاص حقوقی که به موجب تبصره (۴) ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مشخصات آن‌ها به عنوان غیرفعال مالیاتی از سوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اعلام می‌شود □
 - ❖ اشخاصی که معاملات و عملیات مالی مربوط به آن‌ها به نحو فاحش با شرایط شغلی اظهار شده از سوی آن‌ها متفاوت است (ماده ۶۷)؛ □
 - کم توجهی مؤسسات اعتباری نسبت به ظرفیت شناسایی مضاعف در خصوص مشتریانانی که به تشخیص مؤسسات اعتباری، ریسک تعامل کاری با آن‌ها، بالا ارزیابی می‌گردد (ماده ۷۹) □
 - ارائه غیرحضوری خدمات پایه به مشتریان، بدون لحاظداشتن این که دستورالعمل موضوع تبصره (۳) ماده (۹۱) آیین‌نامه یادشده تاکنون ابلاغ نشده است □
 - عدم ارسال گزارش موضوع تبصره (۵) ماده (۱۱۰) آیین‌نامه مذکور به بانک مرکزی در خصوص معرفی اشخاصی که ظن به فعالیت غیرمجاز ارزی در خصوص آن‌ها وجود دارد □
 - ضعف شدید سامانه‌های بانکداری متمرکز در ممنوعیت پرداخت روزانه وجه نقد بیش از سقف مقرر (تبصره ۲ ماده ۱۱۶) □
 - کم توجهی به موارد مشکوک نظیر تفاوت فاحش رفتار مالی ارباب رجوع با اطلاعات اقتصادی اظهارشده توسط وی و اشخاص دارای تراکنش‌های نامتعارف، به ویژه تراکنش‌های کارتی (خرید، کارت به کارت، پرداخت قبض و دریافت وجه نقد) و نقل و انتقالات الکترونیکی درون بانکی و بین بانکی با مبالغ قابل توجه با وجود الزام مؤسسات اعتباری به گزارش‌دهی معاملات و عملیات مشکوک؛ (فصل دهم آیین‌نامه)
- (۲) دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص ابلاغی به موجب نامه شماره ۹۸/۴۲۶۳۵۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۸: در اجرای مقررات دستورالعمل مذکور، نقاط ضعفی به شرح ذیل مشاهده شده است □
 - سوق دادن مشتریان به اظهار دلایل غیرمنطقی برای انجام نقل و انتقالات الکترونیکی؛

۴۷. در خصوص موضوع مذکور، علاوه بر ماده (۶۷) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، تبصره ذیل بند "پ" ماده (۷) قانون مبارزه با پولشویی مصوب سال ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی نیز صراحت دارد.

- اخذ مستندات از مشتری خارج از قواعد تعیین شده در دستورالعمل نحوه اخذ مستندات موضوع تبصره (۲) ماده (۱۱) و تبصره (۱) ماده (۱۲) دستورالعمل شفاف سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص ابلاغی به موجب نامه شماره ۹۸/۴۴۶۳۳۴۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶؛
 - کم توجهی به ارتباط مستندات با موضوع نقل و انتقالات الکترونیکی
 - عدم اعمال ضمانت اجرای مقتضی نسبت به کارکنان متخلف واحدهای عملیاتی؛
 - عدم اعمال آستانه‌های تعیین شده و فیلد "بابت" در سامانه‌های نرم‌افزاری مؤسسات اعتباری.
- (۳) دستورالعمل اجرایی شناسایی و تعیین تکلیف حساب‌های مطالبه نشده و مازاد (ریالی) ابلاغی به موجب نامه شماره ۹۶/۱۶۵۶۵۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۰ مفاد ماده (۱۹) این دستورالعمل مبنی بر الزام مؤسسات اعتباری به تعیین تکلیف حساب‌های مازاد اشخاص حقیقی، ضروری و مورد تأکید است □
- (۴) دستورالعمل اجرایی افتتاح حساب سپرده ریالی برای اشخاص خارجی ابلاغی به موجب نامه شماره ۹۶/۱۸۰۹۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۱: با وجود الزام مؤسسات اعتباری به: الف) رعایت نوع حساب‌های بانکی قابل افتتاح و نگهداری برای اشخاص خارجی مطابق با نوع مدارک شناسایی و سن مشتری؛ ب) رعایت سقف مبلغ گردش سالانه پنج‌هزار میلیون ریال برای اشخاص خارجی غیرمقیم؛ پ) اخذ گواهی معتبر خرید ارز صادره توسط مؤسسه اعتباری قابل ردیابی در سامانه پورتال ارزی و یا سند صادره مشابه توسط صرافی‌های مجاز از متقاضی افتتاح حساب سپرده برای اشخاص خارجی غیرمقیم؛ کماکان مصادیقی از کم توجهی مؤسسات اعتباری به رعایت الزامات مذکور مشاهده می‌گردد. □
- (۵) دستورالعمل نحوه صدور کارت پرداخت ریالی برای اشخاص حقیقی خارجی ابلاغی به موجب نامه شماره ۰۰/۱۹۶۵۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۶: با وجود الزام مؤسسات اعتباری به اعطای فقط یک کارت پرداخت ریالی به اشخاص حقیقی خارجی (غیر از دارندگان پروانه اقامت معتبر و دفترچه اقامت ویژه) و نیز رعایت حدود تراکنش‌های خرید کارتی اشخاص خارجی، کماکان مصادیقی از عدم استعلام تعداد کارت مربوط به مشتری خارجی در چارچوب نامه شماره ۰۰/۱۳۰۰۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۹ اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی و همچنین عدم رعایت حدود تراکنش‌های خرید کارتی اشخاص خارجی مشاهده می‌گردد.
- در پایان ضمن اعلام این که در جلسه یاد شده بر لزوم رعایت دقیق دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری ابلاغی به موجب نامه شماره ۰۰/۲۴۱۸۰۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ تأکید شد، خاطر نشان می‌سازد واحدهای نظارتی مؤسسات اعتباری باید در انجام تکالیف و مسئولیت‌های نظارتی خود در

چارچوب مواد (۱۴)، (۳۸)، (۴۰)، (۴۹) و (۸۱) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی اهتمام نمایند.

با عنایت به مراتب مذکور، خواهشمند است دستور فرمایند در اجرای دقیق الزامات فوق‌الشاره، تمهیدات لازم اتخاذ شده و نتیجه به نحو مقتضی به این اداره اعلام گردد.

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان علی قائم مقامی

۰۱-۲۳۳۱

۲۳۱۶

۱۰- بخشنامه شماره ۰۰/۳۰۰۸۳۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۳ موضوع لزوم ثبت کامل اطلاعات پایه و ذینفعان نهایی در

پروفایل سیستمی مشتریان

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند در آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پول‌شویی م‌صوب‌جا سه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیات محترم وزیران، الزامات و تکالیف متعددی با هدف پیشگیری و کاهش ریسک سوءاستفاده از حساب‌های وکالتی، پیش‌بینی شده است. علی‌رغم این، گزارش‌های واصله به این بانک حاکی از آن است که بسیاری از حساب‌های سپرده بانکی که به صورت وکالتی افتتاح شده‌اند با هدف اختفای فعالیت ذی‌نفع اصلی و به منظور پنهان‌سازی جرمی همچون قاچاق کالا و ارز، فرار مالیاتی و ... مورد سوء استفاده قرار گرفته است. این امر در حالی است که در حال حاضر برخلاف تکلیف مقرر در تبصره ماده (۶۵) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پول‌شویی دائر بر این که "اطلاعات احراز شده نماینده نیز باید در رخ‌نمای (پروفایل) ارباب‌رجوع ثبت شود"، در عمده سامانه‌های شبکه بانکی، اطلاعات کامل وکالت‌نامه‌ها در پروفایل ارباب رجوع ثبت نمی‌گردد و صرفاً همراه مدارک افتتاح حساب شخص در شعبه افتتاح‌کننده حساب نگهداری می‌شود. در بسیاری از موارد نیز که از وکالت‌نامه جهت انجام یک تراکنش استفاده می‌شود، اطلاعات وکالت‌نامه صرفاً بر روی تراکنش خاص ثبت شده و در صورت برر سی پروفایل (رخ‌نما) مشتری و یا حتی استعلام مدارک افتتاح حساب از شعبه نیز وجود وکالت‌نامه و ذی‌نفع دیگری مشخص نمی‌گردد. همان‌گونه که مستحضرنند، وفق مفاد ماده (۶۱) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پول‌شویی، لازم است کلیه مستندات و اطلاعات پایه مشتریان به صورت سیستمی در پروفایل (رخ‌نما) مشتریان نگهداری شود.

علاوه بر مراتب پیش‌گفته، وفق ماده (۵۶) آیین‌نامه یادشده اشخاص مشمول مکلف‌اند به منظور اجرای فرایند احراز هویت ارباب‌رجوع، به اخذ اطلاعات هویتی وی و بررسی تطابق این اطلاعات با مدارک شناسایی معتبر اقدام کنند. تبصره (۱) ماده اخیرالذکر نیز اشخاص مشمول را مکلف کرده است تا به منظور احراز هویت اشخاصی که به نمایندگی از شخص اصیل تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم، وکیل و نماینده شخص حقوقی) به اشخاص مشمول مراجعه می‌کنند علاوه بر اجرای فرایند احراز هویت در خصوص نماینده، اسناد معتبر و رسمی مبین نمایندگی مانند وکالت‌نامه را اخذ و تطابق آن را بررسی کنند. همچنین ماده (۷۵) آیین‌نامه یادشده اشخاص مشمول را مکلف کرده است هنگام ارائه خدمات پایه به ارباب رجوع، نسبت به اخذ تعهدات لازم اقدام نمایند و اجازه استفاده سایر اشخاص را به غیر از خود از

خدمات پایه دریافتی ندهند. البته در خصوص موارد قانونی از جمله ولایت، وصایت، قیمومت، وکالت و نمایندگی شخص حقوقی به شرط درج مشخصات نماینده و انجام رویه‌های شناسایی مقتضی این امر بالامانع دانسته شده است.

با امعان نظر به مراتب مذکور، ضمن تاکید بر اجرای دقیق کلیه مقررات و الزامات قانونی در خصوص حساب‌های وکالتی از جمله مفاد مواد (۵۶)، (۶۱)، (۶۵) و (۷۵) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و مفاد بخشنامه ۹۸/۳۱۴۰۳۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۴، مقتضی است دستور فرمایند واحد مبارزه با پولشویی آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی، حساب‌های سپرده‌ای دارای گردش نامتعارف و نامتنا سب با سطح فعالیت صاحب سپرده که به صورت وکالت‌نامه‌ای توسط اشخاص دیگری در حال بهره‌برداری می‌باشد را به صورت خاص بررسی نموده و حسب مورد نسبت به ارسال گزارش به مرکز اطلاعات مالی یا بانک مرکزی اقدام نماید.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط در آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ گردیده و نظارت لازم بر حسن اجرای آن معمول گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۱- بخشنامه شماره ۳۳۲۴۳۲/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۱ موضوع ابلاغ دستورالعمل اصلاحی شفاف‌سازی تراکنش‌های

بانکی اشخاص

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص پس از تصویب در یک‌هزار و دویست و هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ شورای پول و اعتبار طی بخشنامه شماره ۹۸/۴۲۶۳۵۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۸ به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید. لیکن با توجه به گذشت حدود دو سال از اجرای دستورالعمل صدرالاشاره و دریافت بازخوردها و بررسی آثار اجرای آن و همچنین با امعان نظر به برخی تغییرات در چارچوب مقررات بالادستی ناظر بر مفاد دستورالعمل یاد شده از جمله اصلاح تبصره (۳) ماده (۹۱) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ هیأت محترم وزیران، ماده (۶) اصلاحیه فصل دوم آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره (۳) ماده (۱۶۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و مآلاً تدوین و ابلاغ "دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری"، اصلاحاتی در مفاد دستورالعمل مو صوف ایجاب می‌نمود. بنا به همین ضرورت، مراتب در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت و النهایه اصلاحیه پیشنهادی در یک‌هزار و سیصد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۱ شورای پول و اعتبار مطرح و به تصویب رسید. شایان ذکر می‌داند، اهم اصلاحات و تغییرات اعمال شده در دستورالعمل مورد بحث به شرح ذیل می‌باشد:

❖ به موجب ماده (۱۴) دستورالعمل اصلاحی؛ «حدود و آستانه‌های مجاز مجموع مبالغ برداشت از حساب‌های سپرده اشخاص محجور از طریق درگاه‌های پرداخت حضوری و غیرحضوری در کل شبکه بانکی و نحوه اخذ مستندات مرتبط با تراکنش‌های مربوط به آن اشخاص، در چارچوب آستانه‌های تعیین شده برای اشخاص حقیقی در این دستورالعمل توسط هیئت عامل بانک مرکزی تعیین می‌گردد». همان‌گونه که فوقاً اشاره شد، این مهم در قالب دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری طی بخشنامه شماره ۰۰/۲۴۱۸۰۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ برای اجرا به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید.

❖ به موجب تبصره (۲) ماده (۸) دستورالعمل اصلاحی؛ «آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت از طریق درگاه‌های پرداخت غیرحضوری در مورد اشخاص حقوقی بر مبنای سطح ریسک پولشویی توسط هیئت عامل بانک مرکزی تعیین می‌شود». در این رابطه، ضمن اعلام این که مراتب در دست اقدام در بانک مرکزی می‌باشد، شایان ذکر می‌داند تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط مربوط، آستانه مجموع مبالغ برداشت از طریق درگاه‌های

پرداخت غیر حضوری در مورد اشخاص حقوقی، مطابق محدودیت‌های تعیین شده در نسخه قبلی دستورالعمل خواهد بود.

❖ به موجب تبصره ذیل ماده (۱۲) دستورالعمل اصلاحی: «فهرست پذیرندگانی که از حدود مقرر در این ماده مستثنی می‌باشند، توسط هیئت عامل بانک مرکزی تعیین و متناسباً به‌روزرسانی می‌شود». لیکن، تا زمان تعیین و ابلاغ فهرست مزبور، کماکان همان اشخاص حقوقی مندرج در نسخه قبلی دستورالعمل، از حدود مقرر در ماده (۱۲) دستورالعمل یادشده مستثنی می‌باشند.

با عنایت به مراتب مذکور، ضمن ایفاد یک نسخه تنقیح شده از دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای دقیق دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن مؤسسه اعتباری ابلاغ و نسخه‌ای از آن به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نیز نظارت مؤثر به عمل آید. □

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۲۳۱۶

۳۲۱۵-۰۲

۱۲- بخشنامه شماره ۳۳۵۹۲۲/۰۰ مورخ ۱۳/۱۱/۱۴۰۰ موضوع ابلاغ دستورالعمل نحوه مدیریت ریسک‌های مرتبط با

پولشویی و تأمین مالی تروریسم در روابط کارگزاری بانکی

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند به موجب ماده (۹۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران، مؤسسات اعتباری موظف شده‌اند در روابط کارگزاری بانکی برون مرزی، ارزیابی مناسبی از ریسک‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم مرتبط با فعالیت‌های کارگزاری بانکی انجام دهند و متعاقباً اقدامات لازم را برای شناسایی بانک درخواست‌کننده به عمل آورند. براین اساس؛ بانک‌های کارگزار نیز مکلف گردیده‌اند، اطلاعات کافی را پیش از برقراری تعامل کاری و به طور مستمر پس از ایجاد آن در مورد بانک‌های درخواست‌کننده روابط کارگزاری جمع‌آوری کنند تا ماهیت فعالیت آن بانک را کاملاً بشناسند و به نحو مطلوب، ریسک‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم را به صورت مستمر ارزیابی کنند. تبصره (۱) ماده (۹۲) آیین‌نامه یادشده نیز اشعار می‌دارد: «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداقل ضوابط و رویه‌های اجرایی این ماده را ظرف شش ماه تدوین و ابلاغ کند».

با عنایت به مراتب مذکور و در اجرای تکلیف یاد شده، «دستورالعمل نحوه مدیریت ریسک‌های مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در روابط کارگزاری بانکی» تدوین شد و در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تأیید قرار گرفت. شایان ذکر می‌داند، با توجه به اعلام نظر مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی و دبیرخانه شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم مبنی بر این که پس از ابلاغ دستورالعمل‌های جدید در حوزه مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، دستورالعمل‌های قبلی قابل استناد نخواهند بود، لذا از تاریخ ابلاغ دستورالعمل اخیرالذکر، دستورالعمل لزوم رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در روابط کارگزاری و شناسایی بانک‌های پوسسته‌ای ابلاغی به موجب بخشنامه شماره ۹۰/۴۱۴۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۶ قابل استناد نمی‌باشد.

با عنایت به مراتب فوق و ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل نحوه مدیریت ریسک‌های مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در روابط کارگزاری بانکی، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای دقیق دستورالعمل، معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ

به تمامی واحدهای ذیربط آن مؤسسه اعتباری ابلاغ و نسخه‌ای از آن به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

۱۳- بخشنامه شماره ۳۵۳۸۸۳/۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۲ موضوع تاکید بر عدم دریافت روگرفت مدارک هویتی اشخاص

حقیقی ایرانی و دریافت کد رهگیری از سامانه استعلام اطلاعات هویتی سازمان ثبت احوال کشور

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۸/۲۷۵۷۴۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۶ موضوع ابلاغ مصوبه هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۰ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم که اشعار می‌دارد: «کلیه اشخاص مشمول موضوع مواد (۵) و (۶) قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی موظفند در اجرای شناسایی کامل اشخاص حقیقی، مشخصات هویتی اعلام شده از سوی شخص حقیقی را با اصل مدارک تطبیق داده و پس از احراز هویت و استعلام برخط از سازمان ثبت احوال کشور و دریافت کد رهگیری تایید نمایند. بدیهی است نگهداری کد رهگیری معتبر در پرونده ارباب رجوع قابل استناد می‌باشد» و متعاقباً بخشنامه شماره ۹۹/۱۲۳۸۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ متضمن تأکید بر اجرای بخشنامه اخیرالذکر و ارسال ابلاغیه نهاد ریاست جمهوری مبنی بر «پذیرش و جایگزینی استعلام الکترونیکی و حذف مستندات کاغذی معادل در افتتاح حساب، درخواست و دریافت تسهیلات، درخواست صدور و تحویل دسته‌چک»، به استحضار می‌رساند: وفق گزارش‌های واصله به این بانک از جمله نامه سازمان امور اداری و استخدامی کشور، برخی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی کماکان برخلاف مفاد بخشنامه‌های یاد شده، اقدام به دریافت روگرفت مدارک هویتی اشخاص حقیقی ایرانی می‌نمایند. از این رو ضمن تأکید مجدد بر لزوم اجرای ابلاغیه‌های صدرالذکر و اعلام این که دریافت کد رهگیری از سامانه استعلام هویتی سازمان ثبت احوال کشور و نگهداری آن در پرونده شناسایی اشخاص حقیقی کفایت می‌نماید، خواهشمند است دستور فرمایند اجرای دقیق مفاد بخشنامه‌های یاد شده در فوق مورد تأکید دوباره قرار گرفته و مراتب مطابق مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده، بر حسن اجرای آن نظارت گردد و نسخه‌ای از آن نیز به این مدیریت کل ارسال شود □

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۲۳۱۶

۳۲۱۵-۰۲

۱۴- بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۶۹۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ موضوع ابلاغ دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیر حضوری

خدمات پایه به ارباب رجوع در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانکهای دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و مؤسسات اعتباری غیر بانکی

توسعه، کوثر، ملل، نور و کاسپین ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همانگونه که مستحضرنند به موجب اصلاحیه تبصره (۳) ماده (۹۱) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ هیأت محترم وزیران، «ارائه خدمات پایه به ارباب رجوع توسط اشخاص مشمول به صورت غیر حضوری با رعایت دستورالعملی که به تصویب شورا می‌رسد، خواهد بود». بر این اساس، به استحضار می‌رساند «دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیر حضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم به تصویب رسید و توسط مرکز اطلاعات مالی ابلاغ شد. دستورالعمل موصوف مشتمل بر تدابیر و الزامات مهمی است که از جمله اهم آنها می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- شنا سایی غیر حضوری ارباب رجوع و به تبع آن، ارائه غیر حضوری خدمات پایه به وی منوط به احراز هویت الکترونیکی ارباب رجوع به شرح مذکور در دستورالعمل یادشده می‌باشد.
- در احراز هویت الکترونیکی ارباب رجوع، پس از اظهار هویت توسط متقاضی خدمات پایه و راستی‌آزمایی اطلاعات هویتی به روشی که در دستورالعمل اشاره شده است، مؤسسه اعتباری باید نسبت به بررسی ویژگی‌های هویتی متقاضی خدمات پایه با استفاده از ابزارهای تشخیصی عامل ذاتی مانند به‌کارگیری ابزارهای زیست‌سنجی (بیومتریک) اقدام نماید.
- به منظور ارائه خدمات پایه جدید به ارباب رجوعی که قبلاً احراز هویت الکترونیکی شده، لازم است با به‌کارگیری توأمان عامل ذاتی و یکی دیگر از عوامل اثبات هویت، از ارائه مستقیم خدمات پایه به ارباب رجوع احراز هویت شده، اطمینان حاصل شود.
- افتتاح انواع حساب‌های بانکی ریالی غیر از حساب سپرده قرض‌الحسنه جاری، اعطای هرگونه ابزار پذیرش، اعطای انواع ابزارهای پرداخت، اجاره صندوق امانات، اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه و نیز اعطای تسهیلات با موضوعات غیر تجاری به اشخاص حقیقی در زمینه‌هایی نظیر ساخت، خرید و یا تعمیر مسکن و یا خرید

کالاهای ضروری نظیر خودرو و همچنین صدور ضمانت‌نامه برای استفاده در امور غیر تجاری به صورت غیر حضوری مجاز می‌باشد. لذا ارائه خدمات پایه خارج از گستره مذکور، به صورت غیر حضوری ممنوع است.

- مؤسسه اعتباری که قصد ارائه غیر حضوری خدمات پایه از قبیل اعطای تسهیلات یا ایجاد تعهدات با موضوعات تجاری و سایر مواردی که فراتر از گستره فوق‌الذکر می‌باشد را دارد، موظف است یک سال پس از تاریخ صدور این بخشنامه، درخواست خود را با رعایت شرایط تعیین شده در ماده (۸) دستورالعمل به بانک مرکزی ارسال نماید.

- شرکت‌های تعاونی اعتبار و شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) نیز به عنوان مؤسسات پولی غیر بانکی، مجاز به ارائه غیر حضوری خدمات پایه با رعایت حدود و ضوابط تعیین شده در دستورالعمل فوق‌الاشاره می‌باشند. شایان ذکر می‌داند ضوابط اجرایی و الزامات اجرای دستورالعمل مذکور نیز متعاقباً پس از سیر تشریفات اداری مربوط، ابلاغ خواهد شد.

در خاتمه ضمن تأکید بر ممنوعیت ارائه خدمات پایه به صورت غیر حضوری توسط صندوق‌های قرض‌الحسنه و صرافی‌ها و ایفاد یک نسخه از «دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیر حضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی» به شرح پیوست، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای آن معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن مؤسسه اعتباری ابلاغ و نسخه‌ای از آن به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نیز نظارت مؤثر به عمل آید □

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

محمدحسین دهقان

۲۳۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲